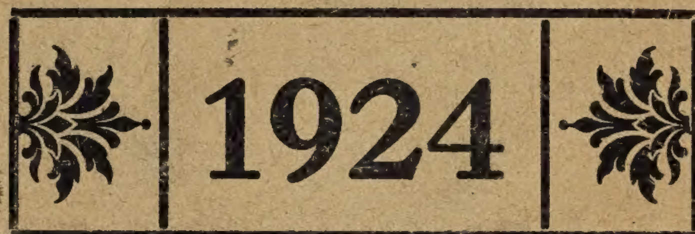
ІЛЮСТРОВАНИЙ

КАЛЄНДАР

Канадійського Українця

НА ПЕРЕСТУПНИЙ РІК

1924

ДЕВЯТИЙ РІЧНИК

Ціна 35 центів

ВІННІПЕҐ, МАН. 1923

КОШТОМ КАНАДІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВИДАВНИЧОЇ СПІЛКИ
з друкарні "КАНАДІЙСЬКОГО УКРАЇНЦЯ" 590 Прічард Аве.

ЇХ ПРЕОСВЯЩЕНСТВО КИР НИКИТА БУДКА

Епископ Канадійських Українців

[Знимка знята підчас побуту у Львові 1923 року]

Церковний Календар

I. ЦЕРКОВНА ЛІТОПИСЬ.

Рік 1924 є роком переступним і числить 366 днів.

Сего року числимо від:—

Смерти Ісуса Христа 1891
Смерти св. Петра Першого .... Папи 1858
Схизми, то є поділу Церкви на Східну і Західну (1054) 870
Берестейської злуки з Римом (1563) 361
Заведення Григоріянського Календаря 342
Уродження Папи Пія XI. (12. жовтня 1858 року) 66
Вступлення на престіл Апостольський Папи Пія XI. (6. лютого 1922 року) 2
Вступленнє на престіл Й. Вел. Короля Ґеорґія (6. мая 1910) 14
Початку Великої Війни 10
Приїзду нашого Преосвященого Епископа Кир Никити до Канади 12

II. ПАСХАЛІЯ

(Дати після нового стилю)

Ключ граничний до Н. митаревої Д відтак ОО. (подвійне О)

В руці літо або буква недільна до 1. марта: зело, відтак а

Рождество Христове в понед. 7. січня.

Мясниць від Різдва до Н. мясопустної 8 тижнів.

Тріодь зачинається в Н. Митареву (10. перед Пасхою) 17. лютого.

Н. мясопустна 2. марта.

Н. сиропустна 9. марта.

Благовіщеннє в понед. 5. тижня поста 7. цвітня.

Пасха, Великдень 27. цвітня тиждень по латинських 20. цвітня.

Зелені свята 15 червня.

Н. всіх Святих, пущеннє до Петрівки 22 червня.

Петрівки два тижні і 5 днів.

Св. Петра і Павла в суботу 12. липня.

III. ПОСТИ

Навечеріє Богоявлення, шедрий вечір 18. січня.

Великий піст від 10. марта до 26. цвітня.

Петрівка 2 тижні і 5 днів. Від понеділка по Н. всіх Святих, 23. червня до 11. липня.

Спасівка, піст до Успення П. Діви, від 14. до 27. серпня.

В день Усікновення Ч. Глави Предтечи 11. вересня.

В день Воздвиження Ч. Хреста 27. вересня.

Филипівка піст до Різдва від 28. падолиста до 6. січня.

Середи і пятниці крім загальниць.

ЗАМІТКА:—

Давний звичай нашого посту є такий, що в піст не вільно їсти мяса ні набілу. Але, що нині люде слабші, як давно, то хто не може, не має як, або не хоче постити по давному, може за позволеннем св. Отця постити так: 1. Великий Піст, піст перед Різдвом (Филипівку), Петрівку і Спасівку належить заховати піст кождого понеділка, середи і пятниці, в котрі то дни позволяється на набіл. В инші чотири дні: Второк, четвер, суботу і неділю розрішається на їдженнє мяса, тільки так, щоби в ті дні надоложити піст від мовленнем пять Отче наш і пять Богородице Діво (священики “Помилуй мя Боже”) і то перед обідом і перед вечерою. Таксамо в сирнім тижні.

Їсти мясо в пістні дні можуть ті, що

без великої шкоди не можуть стриматися від мяса. До таких зачисляються:

1) бідні, котрі їдять то, що другі дають. Хто не має масла, може смарувати страви смальцем;

2) Хорі, особливо хорі на жолудок, що заживають медицини, жінки вагітні й годуючі діти грудьми, коли самі є ослаблені і потребують мяса; 3) Дуже тяжко працюючі, як по зелізних фабриках і майнах; 4) ті, що не можуть дістати пісних страв, або ті пісні страви є дуже нездалі, або за дорогі.

Однак в перший тиждень Великого Посту і Страстний Тиждень зовсім не вільно їсти мяса, а набіл позволений є у второк, четвер і суботу, а в понеділок, середу і пятницю без набілу. Всі инші дні отже і середи і пятниці вільно їсти з набілом. Після практики в Канаді і після 33 артикулу декрету диспенсується від мяса у всі понеділки постні крім першого і послідного тижня Великого Посту і всі середи поза постами за відмовленнєм 5 Отче наш і 5 Богородице Діво. В часі постів належить уникати гріхів і уподобань, а побільшити добрі діла любови, милосердя і побожности, після слів св. Василя Великого: "Не їш мяса, а тимчасом пожираєш свого брата".

IV. ЗАГАЛЬНИЦІ

1. Вільно їсти мясо в середи і пятниці від Різдва до Богоявлення крім щедрого вечера.

2. Межи Н. Митаревою і Блудного Сина 17. до 24. лютого.

3. Світлий тиждень до Н. Томиної від 28. цвітня до 4. мая.

4. Від Зелених Свят до Н. Всіх Святих 15. до 22. червня.

V. ЧАСИ ЗАКАЗАНІ І ОСВЯЧЕНІ

Весіля і забави з музикою є заказані: —

1. У всі середи і пятниці.

2. У Филипівку 28. пад. до Богоявлення 19. січня.

3. Від понед. сиропустного до Н. Томиної, від 10. марта до 4. мая.

4. У Петрівку, 23 червня до 11. лип.

5. У Спасівку, від 14. до 27. серпня.

6. В день Главосіки Ів. Хрестителя 11. вересня.

7. В день Воздвиження Ч. Хреста 27. вересня.

VI. ЗАДУШНІ СУБОТИ

1. Перед Н. мясоп. 2. марта

2. Перед Н. 2. Поста 22 марта

3. Перед Н. 3 Поста 29. марта

4. Перед Н. 4. Поста 5. цвітня

5. Перед Сош. св. Духа 14. червня

Публичні Свята в Канаді

В цілій Канаді святкується такі свята (голідейс): — День Нового Року, Богоявленнє, Попелець, Велику Пятницю, Великодний Понеділок, Вознесеннє Господне, Вікторія Дей (24. мая), Уродини короля (4. червня, або котрий буде проголошений), Домініон Дей, (1. липня), Лейбор Дей (перший понеділок в вересни), День Подяки (Армістайс Дей—11. листопада, або в найблизший понеділок) і День Різдва Христового.

Історичний Календар

Всемірна Літопись

Від сотворення світа 7432
„ Потопу світа 4217
„ Різдва Ісуса Христа 1924
„ заведення Магометанської релиґії (622 по Христі) 1232
„ винайдення стрільного пороху (1300) 624
„ винайдення штуки друкарської (1446) 483
„ відкриття Америки (1492) .. 432
„ реформації Лютра (1517) 407
„ привезення бараболь до Евр. 275
„ винайдення парової машини (1705) 219
„ построєння першої зелізниці 94
„ винайдення телеґрафу (1837) 87
„ винайдення фотоґрафії 85
„ винайдення машини до шитя 78
„ винайдення телєфону (1876) 47

Літопись Українська

Від заснування української держави (862) 1062
„ введення славянської азбуки св. Кирилом і Методієм, 862 р. ..1062
„ переводу св. письма на славянський язик св. Кирилом і Методієм, 862—885 1039
„ хрещення князя Володимира 988 року 936
„ списання українського права в книзі "Руська Правда" за князя Ярослава Мудрого, 1020 р. .. 904
„ смерти князя Ярослава Мудрого і поділу Руси на удільні князівства, 1054 року 860
„ заснування князівства галицького Володимиром, ... 783
„ першого нападу Татарів на Україну і битви над Калкою 700
„ заложення міста Львова князем Данилом, 1255 669
„ прилучення українських земель до Литви 1319 р. 605
„ завойовання галицького князівства королем польським Казимиром Великим 584
„ злучення Ягайлом литовської України з Польщею, 1386 538
„ напечатання першої церковної книжки "Часослов" в Кракові 433
„ вибору Остапа Дашкевича на першого отамана козаків 411

Від заснування першої української друкарні у Львові, 1573...... 351
„ заснування українського епископства у Львові 380
„ першого видрукования цілого св. Письма в Острозі, 1581 .. 343
„ початку козацьких воєн проти Польщі, 1593 року 331
„ початку церковної унії на Україні 328
„ козацької війни за Богдана Хмельницького проти Польщі 276
„ добровільного прилучення України до Росії за Богдана Хмельницького 1654 270
„ повстання гетьмана Виговського проти Росії 1659 265
„ повстання гетьмана Дорошенка проти Росії 256
„ повстання Івана Мазепи проти Росії 1708 року 216
„ знесення гетьманства царицею Катериною II. 1764 р. 160
„ прилучення Галичини до Австрії а Білої Руси до Росії1772 152
„ зруйновання Січи Запорожської Катериною II. 1775 р. 149
„ знесення кріпацтва в Австрії цісарем Йосифом II. 1782 142
„ заведення кріпацтва на Україні 1783—1793 років 143
„ заснування цісаром Йосифом II. університету у Львові, 1784 ..140
„ часу як появилася перша книжка на народній мові ("Енеїда Івана Котляревського) на Україні 1798 року 126
„ привернення галицької митрополії у Львові 1807 р. 117
„ часу як появилася перша книжка на народній мові "Русалка Дністрова" Маркіяна Шашкевича в Галичині 1837 р. 87
„ знесення панщини в Галичині дня 3. мая 1848р. 76
„ появлення першої української часописі "Зоря" у Львові 76
„ заложення Народного Дому у Львові 1851 року 73
„ смерти Тараса Шевченка, 26. лютого, 10. марта н. ст. 1861 63
„ знесення кріпацтва в Росії 63
„ надання конституції і утворення сойму в Галичині 1861 р. .. 63
„ заложення українського театру

Пояснення значків і скорочень в сім Календари

В сім Календари урочисті свята зазначені товстим друком. Сі свята приказує Церков святкувати і стриматися від робіт, а вислухати Служби Божої і науки духовної. До них належать також всі неділі.

Свята церковні зазначені курсивою (похилим друком). В день такого свята вільно робити.

✠ Знак празника св. полиєлейного або, як се звуть, свята церковного. В день такого святого з хрестиком вільно робити. Вони мають велику вечірню і утреню і співане славословіє велике.

Прочі менші свята без значків в Календарі є ріжних кляс після того, що мають в книгах на відправи більшого, чи меншого виду.

Букви перед іменем святого означають:

Пр. — пророка; Ап. — Апостола; П. або Прп. — преподобний або преподобна (монахи); М. — Мученик; Аеп. або Архп. — Архієпископ; СМ. або Сщм. — священомученик; Ісп. — ісповідник; Ев. — евангелист; Д: — Діва. ВМ. — Великомученик.

Неділі діляться на три кляси: — **октоїхові, тріодні і минейні.**

1. Октоїхових є 32 найбільше, а 27 найменше, після того, чи Великдень приходить скорше чи пізнійше, має коло себе 10 неділь перед, а 8 по, разом 18, а рядових октоїхових є 32, разом 50. А що рік має 52 тижні, то в рахубу входять неділі минейні коло Різдва і Богоявлення, перед і по празниках Н. 20. по Сошествію значить: 20-та неділя по Зелених Святах. Н. по Прсвщ. значить. Неділя по Просвіщенню або Богоявленню.

На відправи подається що і як брати: Нпр.: гл. 6. утр. 5. Єв. Літ. Мр. 50. То значить так: гл. т. є. глас. Гласів є вісім. Гл. 6. означає, що на неділю і цілий тиждень по неділі береться з книги, що зоветься Октоїх (осьмогласник) то, що там подане на всі дні і співається кождий відповідним голосом. Коли переспіваєть- ся всі гласи, повторяється їх знова від першого до осьмого. — Єв. утр. значить евангеліє на утрені в неділі. Їх є дібраних 11. Повторяється їх як скінчаться. На свята є евангелія утренні осібні. — Єв. Літ. Мр. 50, значить: Євангеліє літургічне (літургія се Служба Божа) береться евангеліє Марка зачало 50. Євангелистів є чотити:— Мт. — Матей; Мр. — Марко; Лу. — Лука; і Йо. — Йоан. Кожде є поділене на глави, а до відправ береться зачало, т. є. уступи з означеннем, де зачинається, а де кінчиться. Тих зачал т. зн. відділених уступів є у Матея 115; у Марка — 71; у Луки — 114; у Йоана — 67.

Астрономічний Календар

Рік 1924 є переступним роком і числить 366 днів; зачинається 1. січня о півночи. Астрономічний рік зачинається весною, дня 20 марта о 5 год. 20 мінут рано, коли сонце переступає позірно рівник вселенної, т. зн. входить у знак звіздозбору "Барана'.

Літо зачинається дня 21. червня о 11. год. рано; сонце входить у звіздозбір "Рака".

Осінь настає 23. вересня о 2 годині з раня, коли сонце приходить у звіздозбір "Ваги".

Зима зачинається 21 грудня о 8 годині веч.; сонце вступає в знак "Козорога".

Здогадочний характер року

Пануючою планетою в 1924 р. є Юпітер. Говорять, що роки Юпітера є добрі; не бувають ані за сухі, ані за мокрі. Звичайно роки Юпітера пізні, в яких овочі дозрівають о 3 неділі пізніще.

Затьми сонця й місяця у 1924 р.

В 1924 р. будуть три затьми сонця і дві затьми місяця.

Перша цілк. затьма місяця буде 20 лютого і зачнеться о 7. годині і 14 мінут. Початок затьми буде видимий в Західній Канаді. Видна буде в Австралії, Азії, Африці і Европі, та на західній части Тихого Океану.

Перша обручкова затьма сонця буде дня 5. марта; початок о 7 год. 55 мінут рано. Її буде видно в полудневих сторонах Африки, в Австралії, і Новій Зеляндії, та на пол. Ледовім Океані.

Друга частинна затьма сонця буде дня 31 липня; початок затьми о год. 12.51 пополудни, кінець затьми о год. 3.03 пополудни. Затьма не буде видна в Канаді.

Друга повна затьма місяця буде дня 14 серпня. Її буде видно в полудневозахідній Европі, Африці, та на Атлянтійськім Океані.

Третя затьма сонця буде дня 30 серпня; початок о 12.50 в полудне, кінець затьми о год. 3.55 по полудни. Цю затьму буде видно в Европі, в пів. Африці, зах. Азії та у північних підбігунових островах.

ОСНОВИ ВГАДУВАННЯ ВРЕМЕНИ.

Коли день ясний і теплий, то кажемо, що гарна погода. Світло й тепло маємо від сонця й воно є першою причиною веремени на землі. Скоро теплота зміняється, то зміняється також і веремя. Зміну теплоти викликує з одної сторони оборот землі довкола її оси, а з другої обіг її довкола сонця. Від 21. червня сонце сходить на небі щораз нище, а його лучі падуть на нашу півкулю щораз більше скісно й щораз менше огрівають наші сторони. В часі осінного рівнòденства 23. вересня сонце стоїть просто над рівником; воздух там огрівається найбільше й сунеться горою до бігунів, а студений іде долом до рівника. Струї воздуха мішаються й у нас потягає перший студений вітер, що віщує зиму. Сонце переходить відтак на полудневу сторону рівника, у нас стає ще студеніще й перемагає студена струя, студені вітри з півночи. По якімсь часі, коли обі струї воздуха перемішаються, настає тишина, а то буває в зимі в часі найбільшої студени, літом підчас найбільшої спеки. Так буває що року в тій самій порі й це є перша основа, на якій можна вгадувати веремя наперед.

Ця струя воздуха, що йде з полудня, по причині, що земля на рівнику обертається з більшою скорістю, як у наших сторонах, приходить до нас з полудневого заходу; а що вона переходить понад море, то забирає з собою богато пари й несе дощ до нас; противно струя з півночі, що приходить до нас як північно-східний вітер, іде понад сухою землею й несе нам суху студінь. Вітри є тому другою основою, по якій можна вгадувати веремя. Однак ці головні вітри стрічають іще всякі місцеві перешкоди, тому треба також знатися й на тих перешкодах, щоби можна наперед відгадати веремя. Розсліди тих перешкод і спостереження на них є третьою основою.

ЦЕРКОВНА ГІЄРАРХІЯ

Святійший Отець Папа Римський Пій XI.

Роджений в околиці Медіоляну 12 жовтня 1858 року. Його родинне імя Ахілле Ратті. В Медіоляні скінчив свої студії. Висвячений 1879 р. Відтак через 25 літ працював в амврозіянській біблиотеці в Медіоляні; 1912 р. став її віцепрефектом; 1916 р. префектом. В 1918 році в цвітни був іменований апостольським візитатором для країв, що входили в склад бувшої Росії. В 1919 році (від 10. вересня) стає апостольським нунцієм у Варшаві. В 1921 р. 4. цвітня іменований медіолянським архиепископом. Дня 16. червня 1921 р. став кардиналом. Дня 6. лютого 1922 р. вибраний Папою завдяки своїм незвичайним дипльоматичним здібностям. Його вибір на Папу вказує на се, що в Римі під теперішню пору числяться з можливістю навернення Росії і України до католицької Церкви, і тому вибрали на Петровий Престіл чоловіка, що знає краї, народи і відносини, що остались по давній російській імперії.

Папа Пій XI. обняв правлінне лодкою св. Петра по покійнім Папі Венедиктови XV., котрий помер в неділю 22. січня 1922 р. в 68 році життя, по сімлітній управі Вселенською Церквою, і в котрого особі український нарід стратив свого великого Добродія і Защитника перед Поляками. Покійний Папа Венедикт XV. написав до нашого Митрополита пропамятний лист (24. лютого 1921), в котрім картає Поляків за "збещещенне св. Тайн безсовісними фанатиками", за "нищенне церков, паленне супокійних сіл, виставленне св. риз на посміховище". Папа Венедикт помагав Українцям і матеріяльно: вислав до Галичини осібного делеґата з кільканайцятьма паками одіння і грошевою допомогою, о. Івана Дженоккого, але Поляки не допустили папського посла до Галичини. Крім того покійний Папа заложив семинар для українських питомців у Римі. Папа Венедикт XV. відносився з великою любовю до українського народу і тому добра память про Него жити буде в українськім народі по вічні часи.

Його Е. Вспрсвщ. Пієтро ді Марія, Ап. Делеґат Канади і Н. Ф.

Уроджений в Молітерно, Італія, 3. серпня 1865 р. Священиком став 23. мая, 1891 р. урядник в Конґреґації Пропаґанди 1893 року і віцеректор Колеґії Пропаґанди. 1901 року став ректором чеської колеґії в Римі. Тайним Камерієром став 15. листопада 1904, а 30. грудня 1906 року висвячений на епископа Катанцари в Калябрії.

11. червня 1918 року іменований архіепископом Іконіюм і делеґатом Апостольської Столиці в Канаді.

Прсвщ. Епископ Канадійських Українців, Кир Никита Будка.

Уроджений в Добромірці, повіту збаражського, в Галичині, 7. вересня, 1877 року. По сільській школі ходив до ґімназії в Тернополі, де 1897 року здав матуру. По матурі був студентом прав чотири роки і учив приватно. Почім вступив на богословіє в Інсбруку і Відни, був префектом наук в львівськім духовнім семинари, та совітником і референтом суду супружого і справ еміґраційних у львівській митрополичій консисторії. 13. жовтня 1912 року поставлений Ексц. Митрополитом на Епископа Канадійських Українців. До Канади приїхав в падолисті 1912. року.

Адреса: 511 Домініон Стріт,
Вінніпеґ, Ман.

Владики української греко-католицької Церкви.

1. Вспрсщ. Митрополит Андрей Шептицький.
2. Прсвщ. Епископ Никита Будка.
3. Прсвщ. Епископ Перемиський — Й. Коциловський.
4. Прсвщ. Епископ Станиславівський — Др. Григорій Хомишин.
5. Прсвщ. Епископ Галду-дорський, — С. Міклошій (гр. кат. мад.);
6. Прсвщ. Епископ Мункачівський— А. Папп.
7. Прсвщ. Епископ Крижовацький— Др. Няради.
8. Прсвщ. Епископ Холмський — Др. О. Боцян.
9. Епископство Американських Українців ще не обсаджене.

СВ. СВЩМЧ. ЙОСАФАТ КУНЦЕВИЧ

Архієпископ Полоцький

якого 300 літну памятку мученичої смерти обходить торжественно св. католицька Церков.

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКОВ В КАНАДІ

Епископ Епархії: — Преосвящений Кир Никита Будка.

І. Вікарій Ґенеральний:— Впрепод. о. М. Оленьчук;

Канцлер: — Впрепод. о. сов. Петро Олексів;

Секретар:— Всеч. о. Михайло Григорійчук, — 511 Домініон Ст.

Директор Митрополичої Бурси: — Всеч. о. М. Пелех, Ст. Боніфас.

ДУХОВЕНСТВО

..**У Вінніпеґу:—** Епископська парохія св. Володимира і Ольги: Впепод. о. сов. Роман Крупа — 115 МкҐреґор Стр.

Парохія св. о. Николая: Впепод. о. ігумен М. Гура ЧСВВ., Впепод. парох о. сов. Епіфаній Теодорович, 612 Флора Аве.

В Манітобі:—

Всч. о. Евген Андрохович, місіонар для підвініпеґських околиць, 664 Алверстон Ст., Вінніпеґ.

Всеч. о. Даниїл Попович, Поплар-філд, Ман.

Всч. о. Атаназій Крайківський, Давфін, Сифтон і Етельберт. Осідок в Сифтон, Ман.

Всч. о. М.. Шумський, місіонар, Стюартбурн і околиця. — Осідок в Стюартбурн.

Всч. о. І. Колцун, парох в Брендоні і околиці.

Всч. о. П. Решетило, — Давфін, Сифтон і Етельберт. Осідок в Сифтоні.

Всч. о. Атаназій Черепаняк, парох в Кукс Крік і околиці.

Всеч. о. В. Стрільцев, Ольга, Ман.

Всеч. о. Калужняцький, Комарно, Ман.

В Саскачевані:—

Впрепод. о. сов. Осип Бала, настоятель і парох в Айтуні;

Впрепод. о. візитатор А. Делярій, парох в Йорктоні;

Впрепод. о. Іван Бала, о. Стефан Бахталовський, о. П. Ван Гот, о. Г. Желич, о. Ван Бізен.

Впреп. оо. С. Федоронько і В. Журавецький, парох Канори—Арран, осідок Канора.

Всч. о. Петро Каменецький, парох Гаффорд і околиці.

Всч. о. Петро Пасічник, парох Саскатун і околиці.

Всеч. о. Осип Филима, парох Альвени і околиці.

В Альберті: —

Впреп. о. Созонт Дидик ЧСВВ.

Впреп. о. Н. Крижановський провінціял, парох Мундер; Преп. о. С. Боднар.

Впреп. о. А. Филипів ЧСВВ., ігумен Едмонтону, Преп. о. Василь Ладика— 9648—108 Аве., Едмонтон, Альта.

Преп. о. Пилип Ру, місіонар в околиці Ельдорена.

Всч. о. М. Кузьмак в Калґарі.

Всч. о. Кс. Роздольський, Мирнам.

В Онтеріо:—

Всч. о. Нестор Дрогомирецький, парох Гамілтону і околиці;

Всч. о. Василь Ґіґейчук, парох Оттави.

Всеч. о. Михайло Ірха, парох Форт Віліям і Вест Форту.

Всч. о. Андрій Сарматюк, парох Торонта.

В Квебеку:—

Всесвітл. о. сов. Др. Амврозій Редкевич, парох Монтреалю, — 664 Ібервіл стр.

В Новій Скотії:—

Всеч. о. Еміліян Красіцький, парох в Сидней, 32 Вест стр.

В семинари в Монтреали: — п. Антін Луговий, п. Михайло Ковтуцький, п Іван Головка і п. Ів. Кравс.

В семинари в Едмонтоні: — п. М. Бартман.

Бурси і Школи під проводом Сестер Непорочного Зачаття.

У Вінніпеґу (лиш школа); Мундер, Едмонтон, Сифтон, Йорктон, Айтуна. Понад 500 дітей користає з приміщення у них. Всіх сестер є разом 80.

Зіставленне:

Епископ	1
Світських священиків	26
Монахів	15
Парохій і місій	256
Школа парохіяльна	1
Українців гр. кат., около	375.000
Бурс, шкіл, сиротинців	7

1924 **СІЧЕНЬ -- JANUARY** 31 днів

В січни прибуває дня на 1 годину Пересічна довгота дня 9 годин.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	**19**	**В**	**Грудень 1923** М. Боніфатія
2	20	С	Ігнатія Бгн. *Прпр. Рожд.*
3	21	Ч	М. Юліянії
4	23	П	ВМ. Анастазії
5	23	С	ММ. десяти в Криті
6	**24**	**Н**	**Н. перед Рожд. Навеч. Рожд.**
7	**25**	**П**	**Рождество Христове**
8	**26**	**В**	**Собор Бгр. св. Йосифа**
9	**27**	**С**	**Првм. Архідіяк. Стефана**
10	28	Ч	ММ. 2000 спал. в Нікомд.
11	29	П	ММ. 14.000 дітий
12	30	С	М. Анизії П. Зотіка *С. по Р.*
13	**31**	**Н**	**Н. по Рож.** Мелянії. *отд. Рожд.*
14	**1**	**П**	**Обріз. Вас. В. Н. Рік Пр. Прсв.**
15	2	В	Сильвестра *Прпр. Прсвщ.*
16	3	С	Пр. Малахія, М. Гордія
17	4	Ч	Собор 70 апост. П. Теокіста
18	5	П	ММ. Теопемита. *Щедр. Веч.*
19	**6**	**С**	**Богоявленнє Гдне**
20	**7**	**Н**	**Н. по Прсвщ. Собор Предтечі**
21	8	П	П. Георгія Хозев.
22	9	В	М. Полієвкта
23	10	С	С. Григорія Нисс.
24	11	Ч	✠ *П. Теодозія.*
25	12	П	М. Татіяни
26	13	С	ММ. Єрмила і Стратоніка
27	**14**	**Н**	**Н. 30 по С.** *Отд. Богоявл.*
28	15	П	П. Павла Т. Івана К.
29	16	В	Поклон веригам св. Петра
30	17	С	✠ *П. Антонія Вел.*
31	18	Ч	СС. Атаназія і Кирила

РИМО-КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЕНДАР

1. Новий Рік. Обріз.
6. Н. Трох Королів
13. Н. 1. по Трох Кор.
20. Н. 2. по Трох Кор.
27. Н. 3 по Трох Кор.

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Нів: — 6-го 8.47
Перша чверть: — 13-го 18.44
Повня: — 21-го 20.56
Послідня чверть: 29-го 1.52

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

1924 **ЛЮТИЙ -- FEBRUARY** 29 днів

В лютім зростає день о 1 год. і 27 м. Пересічна довгота дня 10 годин.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	19	П	П. Макарія Егип.
2	20	С	✠ *Евтимія Вел.*
3	**21**	**Н**	**Н. 31 по Сош.** П. Максима
4	22	П	А. Тимотея
5	23	В	Свщм. Климента, Анкир
6	24	С	П. Ксенії
7	25	Ч	✠ *Григорія Богослова*
8	26	П	П. Ксенофонта і дружини
9	27	С	✠ *Перен. Мощ. св. Ів. Золот.*
10	**28**	**Н**	**Н. 32 по Сош.** П. Єремія Сир.
11	29	П	Ігнатія Богос.
12	**30**	**В**	**Трох Святителів**
13	31	С	ММ. Безсребр. Кира і Івана
14	**1**	**Ч**	**Лютий.** М. Триф. *Прпр. Сріт.*
15	**2**	**П**	**Стрітеннє Гдне**
16	3	С	Правд. Симеона і Анни Пр.
17	**4**	**Н**	**Н. Митарева** П. Ізидора Пел.
18	5	П	М. Агафії
19	6	В	П. Вкала
20	7	С	ПП. Партенія і Луки
21	8	Ч	ВМ. Теодора Страт. і пр. Зах.
22	9	П	М. Никифора. *Отд. Сріт.*
23	10	С	М. Харалампія
24	**11**	**Н**	**Н. Блудного сина** Свщм. Власія
25	12	П	С. Мелетія
26	13	В	П. М ртиніяна
27	14	С	П. Авксентія
28	15	Ч	Ап. Онисима
29	16	П	ММ. Памфіла, Валентія і пр.

РИМО-КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР

3. Н. 4. по Трох Кор.
10. Н. 5. по Трох Кор.
17. Н. Старозапустна
24. Н. Мясопустна

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Нів: 4-го 21.38
Перша чверть: — 12-го 16.9
Повня: — 20-го 12.7
Послідня чверть: — 27-го 9.15

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

1924 **МАРЕЦЬ -- MARCH** 31 днів

В марті прибуває дня о 1 год. і 48 м. Пересічна довгота дня 11 годин.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	17	С	ВМ. Теодора Тир. *С. задуш.*
2	**18**	**Н**	**Н. Мясопустна** С. Льва Папи Р.
3	19	П	Ап. Архіппа
4	20	В	П. Льва Катанського
5	21	С	П. Тімотея і Евстахія
6	22	Ч	Найденнє мощей ММ. в Евгенії
7	23	П	Свщм. Полікарпа
8	24	С	✠1. і 2. Обр. Гл. Предт. *С. Сир.*
9	**25**	**Н**	**Н. Сиропустна** С. Тарасія
10	26	П	С. Порфирія. *Піст*
11	27	В	П. Прокопія Декап.
12	28	С	П. Василія
13	29	Ч	Пр. Касіяна
14	**1**	**П**	**Март** М. Евдокії
15	2	С	Свщм. Теодота
16	**3**	**Н**	**Н. 1. поста Прав. Ікон. М. Ев.**
17	4	П	П. Герасима
18	5	В	М. Конона
19	6	С	42 ММ в Аморії
20	7	Ч	Свщм. Херз. Епп.
21	8	П	П. Теофилакта
22	9	С	✠ 40 ММ. в Сев. озері *С. зад.*
23	**10**	**Н**	**Н. 2. поста** М. Кодрата і друж.
24	11	П	С. Софронія
25	**12**	**В**	П. Теофана
26	13	С	Пер. мощ. П. Никифора
27	14	Ч	П. Венедикта
28	15	П	М. Агафія
29	16	С	М. Савіна. *Суб. задуш.*
30	**17**	**Н**	**Н. 3. поста Крестоп.** Ал. чол .Б.
31	18	П	С. Кирила Єрис.

РИМО - КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР

5. С. попелец
9. Н. Вступна
16. Н. Суха
23. Н. Глуха
25 В. Благовіщеннє
30. Н. Середопістна

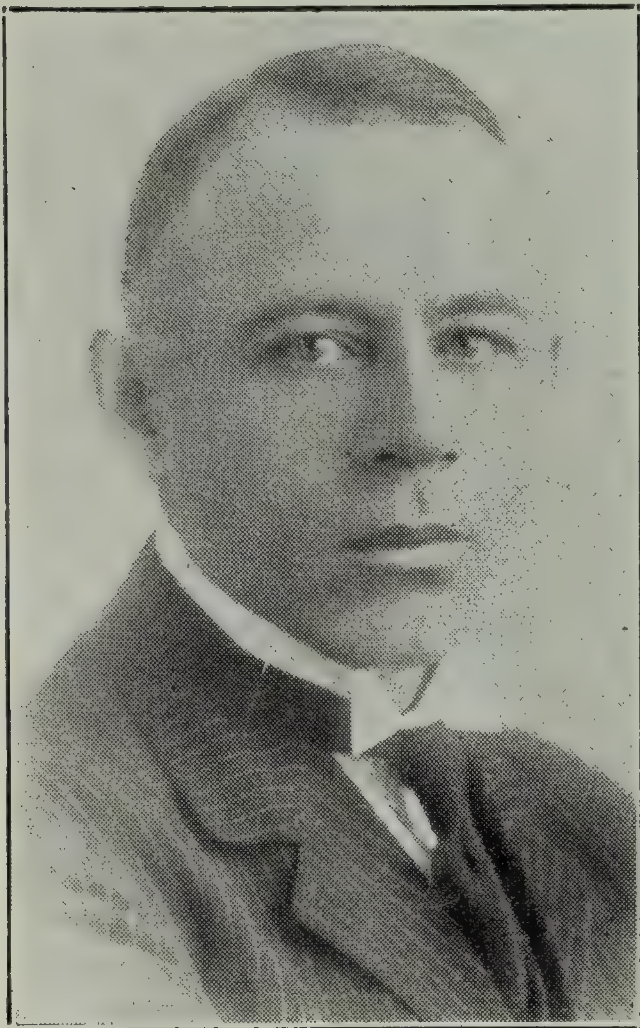
ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Нів: 5-го 11.57
Перша чверть: 13-го 12.50
Повня: 21-го 24.30
Послідна чверть: 27-го 16.24

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

THE GREAT-WEST LIFE ASSURANCE COMPANY

Заінкорпорована 28. VIII. 1891 р. в Оттаві, Домініяльним чартером, з головним офісом в Вінніпеґу і 25 філіями в Канаді і Злучених Державах.

МАЄТОК КОМПАНІЇ ВИНОСИВ В 1922 р.

$49,198,255.00

Через 32 роки виплачено властителям поліс: —

$25,994,364.88

THE GREAT-WEST LIFE ASSURANCE CO. видає річно більше поліс для дорослих людий чим яка небудь инша канадійська асекураційна компанія.

Українським репрезентантом повисше згаданої Компанії є через кільканайцять літ С. Бобівський, до якого у всіх справах можуть Українці звертатися в своїй рідній мові.

ПИШІТЬ НА АДРЕС:

S. BOBIWSKI

c/o

The Great-West Life Assurance Co.

LOMBARD ST. WINNIPEG, MAN.

ЛИСТИ ПОДЯКИ

489 Montrose Ave., Elmwood.
Winnipeg, Man.

Nov. 14-th 1923.

Високоповажаний Пане Бобівський!

Дякую Вам сердечно і Great-West Life Assurance Co., якої Ви є представником, що так скоро, бо зараз четвертого дня по несподіваній смерти мого дорогого мужа Андрія принесли мені чек на тисячу долярів, на яку то суму був небіщик застрахований. Се є великою помочею для мене і для моїх діточок-сиріт, що так без жадного клопоту і навіть не виходячи з хати, дістали ми сі гроші. Коли півтора року тому назад Ви прийшли перший раз і представляли мому мужеви, який був вповні здоровий, якою важною справою є асекурація, то я так, як і богато наших жінок, відносилася байдуже до того, а навіть дивилася кривим оком на се, що треба було платити за полісу, — але тепер, як вдова і мати сиріт, розумію дуже добре, яким благословенням є така асекурація і я радила-б всім нашим українським жінкам, щоби, як вже не за для себе, так бодай для добра своїх дітий, дбали про се, щоби кождий батько родини був заасекурований. Ніхто нині не знає, що чекає нас завтра, як от мій небіщик муж, заслаб на двайцять чотири години і помимо всякого ратунку лікаря, помер.

Ще раз дякую Вам за Вашу услугу, й остаюсь з глубокою пошаною.

Марія Скородинська.

---

431 Sinclair Street,
Winnipeg, Man.

Dec. 5-th 1923.

Високоповажаний Пане Бобівський!

Прошу приняти мою батьківську подяку за се, що мій син асекурований в Great-West Life Assurance Co., дістає стало по двайцять долярів місячної пенсії аж доки не видужає і при тім не потребує платити жадних річних премій, доки не буде вповні здоровий. Аж тепер я зрозумів добре велику вартість такої асекурації, де чоловік не тільки заасекурований на случай смерти, але також має пенсію місячно, наколи дальше в життю не здібний до праці, а крім того по двайцятьох роках дістане повну суму асекурації з процентом. Уважаю, що обовязком кождого батька є подбати про се, щоби всі дорослі діти мали таку асекурацію, бо се поміч для батька а забезпека для дитини.

З глубоким поважаннем, **Василь Ґоґоша.**

1924 **ЦВІТЕНЬ -- APRIL** 30 днів

В цвітни прибуває дня о 1 год. 36 м. Пересічна довгота дня 13 годин.

нс.	сс.	дні	РИМО - КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР
1	19	В	ММ. Хризанта і Дарії
2	20	С	П. Отець заб. в обит. Савви
3	21	Ч	П. Якова
4	22	П	СМ. Василія
5	23	С	М. Нікона *Суб. задуш.*
6	**24**	**Н**	**Н. 4. Поста.** *Предпр. Благовіщ.*
7	**25**	**П**	**Благовіщеннє П. Д. М.**
8	26	В	Собор Арх. Гавриіла *Отд. Бл.*
9	27	С	М. Матрони. *Поклони*
10	28	Ч	П. Ілярїона і Стефана Ч.
11	29	П	СМ. Марка Еппа і Кирила
12	30	С	П. Івана Лїств. *С. акаф.*
13	31	Н	**Н. 5 поста** П. Іпатія
14	1	П	**Цвітень** П. Марії Егип.
15	2	В	П. Тита Чудотв.
16	3	С	П. Никити
17	4	Ч	ПП. Йосифа і Георгія
18	5	П	ММ. Теодула і Агатопода
19	6	С	С. Евтихія. *С. Лазарева*
20	**7**	**Н**	**Н. 6. цвітоносна** П. Георг. Мел.
21	8	П	Ап. Іродіона, Агава, Руфа
22	9	В	М. Евпсихія
23	10	С	М. Терентія, Африкана
24	**11**	**Ч**	**Великий Четвер, Страсти**
25	**12**	**П**	**Велика Пятниця**
26	**13**	**С**	**Велика Субота**
27	**14**	**Н**	**Воскресеннє Гдне. Пасха**
28	**15**	**П**	**Світлий Понеділок**
29	**16**	**В**	**Світлий Второк**
30	17	С	ММ. Симеона і Акакія

РИМО - КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР

6. Н. Чорна
13. Н. Цвітна
20. Н. Великдень
21. Світлий Понеділок
27. Н. Біла

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Нів: — 4-го 3.17
Перша чверть: — 12-го 7.12
Повня: — 19-го 10.10
Послідна чверть: — 26-го 24.26

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

1924 | **МАЙ -- MAY** | 31 днів

В маю зростає день о 1 год. 15 м. Пересічна довгота дня 15 годин.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	18	Ч	П. Івана Декаполіта
2	19	П	П. Івана Ветхопещ.
3	20	С	П. Теодора Трих.
4	**21**	**Н**	**Н. Антіпасхи. Том.** свщ. Ян. і Т.
5	22	П	П. Теодора Сиксота
6	23	В	Вм. Ґеорґія
7	24	С	М. Сави Стратилата
8	25	Ч	✠ Ап. Ев. Марка
9	26	П	Свщ. Василія
10	27	С	Свщм. Симеона Ср. Гдня.
11	**28**	**Н**	**Н. Мироносиць** Ап. Якова і Сос.
12	29	П	ММ. в Кизиці і М. Мемнона
13	30	В	✠ Ап. Якова брата Ів.
14	**1**	**С**	**Май** Пр. Єремії
15	2	Ч	С. Атаназія Алекс.
16	3	П	✠ Теодозія Печ.
17	4	С	П. Пеляґії
18	**5**	**Н**	**Н. о розслабл.** Ап. Єв. Ів. Богс.
19	6	П	Прав. Йова Мног.
20	7	В	Явл. на небі Ч. Креста, М. Акак.
21	8	С	✠ Ап. Ев. Ів. Богосл. *Прпр. П.*
22	9	Ч	✠Пер. мощей св. о. Николая
23	10	П	✠Ап. Сімона Зилота
24	11	С	Свщм. Мокія
25	**12**	**Н**	**Н. о Самарянці**
26	13	П	М. Ґлікерії
27	14	В	М. Ізидора
28	15	С	П. Пахомія В. *Отд. Препол.*
29	16	Ч	П. Теодора Освщ.
30	17	П	Ап. Андроніка
31	18	С	М. Теодота Анк.

РИМО-КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР

4. Н. 2. по Вел.
11. Н. 3. по Вел.
18. Н. 4. по Вел.
25. Н. 5. по Вел.
29. Ч. Вознесеннє

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Нів: — 3-го 19.00
Перша чверть: — 11-го 22.13
Повня: — 18-го 17.52
Послідна чверть: — 25-го 10.16

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

1924 **ЧЕРВЕНЬ -- JUNE** 30 днів

В червни зростає день до 22-го о 19 м., після 22-го меншає о 5 м. Пересіч. довгота дня 16 г.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	**19**	**Н**	**Н. о сліпім** СМ. Патрикія
2	20	П	М. Талалея
3	21	В	✠ *Константина і Єлени*
4	22	С	М. Василиска. *Отд. Пасхи*
5	23	Ч	**Вознесеннє Гдне**
6	24	П	П. Симеона Дивногорця
7	25	С	✠ *3. Обріт. Ч. Глави Пр.*
8	**26**	**Н**	**Н. Отців соб.** Ап. Карпа
9	27	П	СМ. Терапонта
10	28	В	П. Никити
11	29	С	М. Теодосії Діви
12	30	Ч	П. Ісаакія
13	31	П	М. Єремея
14	**1**	**С**	Юстина *С. зад.*
15	**2**	**Н**	**Н. Сошествіє св. Духа Зел. Св.**
16	**3**	**П**	**Прсв. Тройці**
17	4	В	С. Митрофана
18	5	С	СМ. Доротея
19	6	Ч	ПП. Іляріона і Виссаріона
20	7	П	СМ. Теодота
21	8	С	ВМ. Теодора Стратилата
22	**9**	**Н**	**Н. 1. Всіх Святих**
23	10	П	СМ. Тімотея. *Петрівка Піст.*
24	11	В	✠Ап. Варт. і Варнави
25	12	С	Пр. Онуфрія Вел.
26	13	Ч	М. Акиліни. *Прсв. Евхаристії*
27	14	П	Пр. Єлисея і С. Методія Цар.
28	15	С	Прор. Амоса
29	**16**	**Н**	**Н. 2. Празн. Прсв. Евхаристії**
30	17	П	ММ. Мануїла, Савела,Ізмаїла

РИМО-КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР

1. Н. 6. по Вел.
8. Н. Зелені свята
9. П. Зелений Понеділок
15. Н. 1. по Зел. святах
19. Ч. Боже Тіло
22. Н. 2. по Зел. святах
29. Н. 3. по Зелених Святах

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Нів: — 2-го 10.33
Перша чверть: — 10-го 9.36
Повня: — 17-го 24.41
Послідна чверть: - 23-го 22.16

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

1924 **ЛИПЕНЬ -- JULY** 31 днів

В липні меншае день о 56 мінут. Пересічна довгота дня 15 годин.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	18	В	М. Леонтія
2	19	С	✠Ап. Юди бр. Господня
3	20	Ч	СМ. Методія *Отд. Евхар.*
4	21	П	М. Юліяна. *Н. Серця Хр.*
5	22	С	✠ *Сострадані Є П. Бгрд.*
6	**23**	**Н**	**Прзн. Н. Серця Христового**
7	**24**	**П**	**Рожд. св. Івана Хрестителя**
8	25	В	ПМ. Февронії
9	26	С	П. Давида Селунського
10	27	Ч	П. Самсона Страннопр.
11	28	П	Безср. Кира і Івана
12	29	С	**Верх. Ап. Петра і Павла**
13	**30**	**Н**	**Н. 4 по Сош.** Собор 12 Апост.
14	1	П	**Липень** Безср. Козми і Дам.
15	2	В	✠Полож. Ч. Ризи
16	3	С	М. Якинта
17	4	Ч	С. Андрея Критськ., Марти
18	5	П	✠СС. Кирила і Метод., Ап. Сл.
19	6	С	✠Атаназія Атон.
20	**7**	**Н**	**Н. 5. по Сош.**
21	8	П	ВМ. Прокопія
22	9	В	СМ. Панкратія
23	10	С	✠П. Антонія Печерського
24	11	Ч	М. Евфимії
25	12	П	ММ. Прокла і Ілярія
26	13	С	Собор Арх. Гавриїла
27	**14**	**Н**	**Н. 6. по Сош. Отців шест. Соб.**
28	15	П	✠Рівноап. Володимира
29	16	В	СМ. Антіногена
30	17	С	ВМ. Макрини
31	18	Ч	Еміліяна

РИМО-КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР

6. Н. 4. по Зел. святах
13. Н. 5. по Зел. святах
20. Н. 6. по Зел. святах
27. Н. 7. по Зел. святах

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Нів: — 2-го 1.35
Перша чверть: — 9-го 17.46
Повня: — 16-го 7.49
Послідна чверть: — 23-го 12.35
Нів: — 31-го 15.41

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

1924 **СЕРПЕНЬ -- AUGUST** 31 днів

В серпні меншае день о 1 год. 34 м. Пересічна довгота дня 14 годин.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	19	П	П. Макрини і Дія
2	20	С	✠Прор. Ілії (нед.)
3	**21**	**Н**	**Н. 7 по Сош.** П. Симеона і Ів.
4	22	П	Мирон. Марії Магдалини
5	23	В	ММ. Трофима і Теофіля
6	24	С	✠ ММ. Бориса і Гліба
7	25	Ч	✠Успеннє С. Анни Мат. П. Д.
8	26	П	СМ. Єрмолая
9	27	С	✠ВМ. Пантелеймона
10	**28**	**Н**	**Н. 8. по С.** Апп. Прох.Нікн. і пр.
11	29	П	М. Каллініка
12	30	В	Ап. Сили і пр.
13	31	С	Евдокіма Прпр. Проісх. Ч. Др.
14	**1**	**Ч**	**Серпень** П.Ч.Х. ММ. Ма.. Х. Р.
15	2	П	Пер. Мощей Первом. Стефана
16	3	С	П. Ісаакія, Далмата і Фавста
17	**4**	**Н**	**Н. 9. по С.** Сімох дітей Ефез.
18	5	П	М. Евсиґнія *Прпр. Преобр.*
19	**6**	**В**	**Преображеннє**
20	7	С	П. Дометія
21	8	Ч	Еміліяна Еппа Кіз.
22	9	П	✠Ап. Матія
23	10	С	М. Архдіяк. Лаврентія
24	**11**	**Н**	**Н. 10 по Сош.** М. Евппа Архід.
25	12	П	ММ. Фотія і Анікити
26	13	В	П. Максима *Отд. Преобр.*
27	14	С	Пр. Міхея. *Препр. Усп.*
28	**15**	**Ч**	**Успеннє Пр. Діви М.**
29	16	П	Перенес. Нерукт. образа
30	17	С	М. Мирона
31	**18**	**Н**	**Н. 11. по Сош.** ММ. Флора і Л.

РИМО-КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР

3. Н. 8. по Зел. святах
10. Н. 9. по Зел. святах
15. Внебовзяттє Пр. Д. Марії
17. Н. 10. по Зел. святах
24. Н. 11. по Зел. святах
31. Н. 12. по Зел. святах

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Перша чверть: — 7-го 23.41
Повня: — 14-го 16.19
Послідня чверть: — 22-го 5.10
Нів: — 30-го 4.36

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

1924 **ВЕРЕСЕНЬ -- SEPTEMBER** 30 днів

В вересні убуває дня на 1 год 39 м. Пересічна довгота дня 12 годин 33 м.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	19	П	М. Андрея стратилата
2	20	В	Прор. Самуіла
3	21	С	Ап. Тадея
4	22	Ч	М. Аґатоніка
5	23	П	М. Лупа *Отд. Уст.*
6	24	С	СМ. Евтиха
7	**25**	**Н**	**Н. 12 по Сош.** Ап. Варт. і Тита
8	26	П	ММ. Адріяна і Наталії
9	27	В	П. Пімена
10	28	С	П. Мойсея Мурина
11	29	Ч	✠ *Усік. Ч. Глави Прдт. Піст*
12	30	П	СС. Александра Івана. і Павла
13	31	С	✠Положеннє Ч. Пояса П. Б.
14	**1**	**Н**	**Н. 13 по С.** Нач. Н.Р.П. Сим. Ст.
15	2	П	М. Маманта і П. Івана Постн.
16	3	В	СМ. Антима
17	4	С	СМ. Вавила і Мойсея Бог.
18	5	Ч	Прор Захарії Отця Предчети
19	6	П	Чудотр. Арх. Михаїла
20	7	С	М. Созонта *Прпр. Рожд. П. Б.*
21	**8**	**Н**	**Н. 14 по С. Пер. Воздв. Р.П. Б.**
22	9	П	Прав. Йоакіма і Анни
23	10	В	ММ. Минотора, Митродота і Н.
24	11	С	П. Теодора
25	12	Ч	СМ. Автонома. *Отд. Рожд. Б.*
26	13	П	Обновл. Храма. *Прпр. Ч. Хр.*
27	**14**	**С**	**Воздвиження Ч. Креста**
28	**15**	**Н**	**15. по Сош. По Воздв.** ВМ. Ник.
29	16	П	ВМ. Евфимії
30	17	В	М. Софії і трох дочок

РИМО - КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР

7. Н. 13. по Зел. святах
8. Рожд. Пр. Д. Марії
14. Н. 14. по Зел. святах
21. Н. 15. по Зел. святах
28. Н. 16. по Зел. святах
29. Архистр. Михаїла

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Перша чверть: — 6-го 4.45
Повня: — 13-го 3.00
Послідня чверть: — 20-го 23.35
Нів: — 28-го 16.15

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

ЧІЛЬКО
НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ зеднали Ви "Канадійському Українцеви"?

1924

ЖОВТЕНЬ -- OCTOBER

31 днів

В жовтни меншає дня на 1 г. 44 м. Пересічна довгота дня виносить 10 год. 48 м.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	18	С	П. Евменія
2	19	Ч	ММ. Трофима, Савватія і Д.
3	20	П	ВМ. Евстатія і прч.
4	21	С	Ап. Кондрата. *Отд. Воздв.*
5	**22**	**Н**	**Н. 16. по С.** СМ. Фоки, пр. Йон.
6	23	П	Зачатія Предтечи
7	24	В	Первом. Теклі
8	25	С	П. Евфрозини
9	26	Ч	✠ *Предст. Ап. Ів. Богос. (н.)*
10	27	П	М. Калістрата і дружини
11	28	С	✠ *П. Харітона*
12	**29**	**Н**	**Н. 17. по Сош.** П. Киряка отш.
13	30	П	Свщм. Григорія
14	**1**	**В**	**Жовтень Покров Пр. Богород.**
15	2	С	Свщм. Кипріяна і М. Юстини
16	3	Ч	Свщм. Діонизія
17	4	П	Свщ. Єротея
18	5	С	М. Харитини
19	**6**	**Н**	**Н. 18. по Сош.** ✠ *Ап. Томи*
20	7	П	ММ. Серґія і Вакха
21	8	В	Прп. Пеляґії
22	9	С	✠ *Ап. Якова Алфеєва*
23	10	Ч	ММ. Евлампія і Евлампії
24	11	П	Ап. Филипа і П. Теофана
25	12	С	М. Прова Тараха Андроніка
26	**13**	**Н**	**Н. 19. по Сош. Отців 7. соб.**
27	14	П	М. Назарія, Ґервазія, Протазія
28	15	В	П. Евтимія і Прм. Лукіяна
29	16	С	М. Лонґіна сотника
30	17	Ч	Прор. Озії і ПМ. Андрея Кр.
31	18	П	✠ *Ап. і Єв. Луки*

РИМО-КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР

5. Н. 17. по Зел. святах
12. Н. 18. по Зел. святах
19. Н. 19. по Зел. святах
26. Н. 20. по Зел. святах

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Перша чверть: — 5-го 10.30
Повня: — 12-го 16.21
Послідна чверть: — 20-го 18.54
Нів: — 28-го 2.57

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

Устав Церковний на 1924 рік.

(Гл. — Глас; Єу. — Євангеліє на утренні; Єл. — Євангеліє на літургії; Мт. — 21. — 87. Матея глава 21. зачало 87. Дві цифри при Євангелію літургічнім або утреннім означають: перша цифра главу, друга зачало.) Р. — середа. Т. — пятниця.

СІЧЕНЬ.

4. Т. Часи царські в пятницю.

5. С. Субота перед Рожд.

6. Н. Н. Отець і Навечеріє. Гл. 7. Єу. 10. Літургія св. Івана Золотоуст. Тропар: воскр. Отцям і Навечеріє Сл. ОО. І нині: Навеч. Ап. і Єв. лише Отцям. Вечірня в свій час. Чтеній 8. Ап. Єванг. з навеч. літ. По Єкт. Исполним — Отпуст. Повечеріє велике з всеночним.

7. П. Празника Рождества Хр. Всьо празника. Літургія Василія Вел. Єлици. Мт. 2. — 3. Вечірня без чтеній з вел. проким. Рожд.

8. В. Собор Прсв. Богород. і св. Йосифа Обручника. Тропарі на Літ: прзн. і Обругн. Сл. Обруги. І нині. Собора. Трисвятоє. Всьо Собора. Достойно і Причастен Празника. — Вечірня Рожд. і Стефана.

9. Р. Св. Стефана. Попразд. Мт. 21. — 87. Злі робітники у винниці.

12. С. С. по Рожд.

13. Н. Н. по Рожд. Отд. Рожд. Мелянії. гл. 8. Єу. 11. Служба воскр., празн. і Н. Рожд. Ап. і Єв. лише Н. по Рожд.

Всеночне і проповідь під Новий Рік.

14. П. Новий Рік. Обрізання Гдне. Св. Василія Великого. (і Н. перед Богоявленням.). Всеночне. Літургія Васил. Вел. Антіф. повседн. тропарі: Н. перед Првсщ. Обріз. і Вас. Сл. Вас. І нині: Обріз. Ап. і Єв. Н. перед Прсвщ. і Обріз. [Вас. відпадає.] Мр. 1—1 Лу. 2—6. Покайтесь, готуйте дорогу і 12-літний Ісус у святині Єрусал.

18—25. Вселенський тиждень Апостольства о злуку церквей.

18. Т. Навечеріє Богоявлення. Щедрий вечер. Часи Царські. Літургія Вас. Вел. з вечірнею. 11 чтеній зачинаєсь вечірнею і по чтеніях Святий Боже з літ. Лу. 3—9. Будьте готові. По молитві заамвонній водосвяття. Вечером або досвіта повечеріє велике з всеночним.

19. С. Богоявлення Гдне. Єу. Мр. 1—2. Єл. Мт. 3—6. По заамвонній водосвяття.

20. Від нині вільно благословити слюби.

20—27. Попразденство. По місіях водосвяття.

20. Н. Н. по Прсвщ. Собор Предтечі. гл. 1. Єу. 1. Служба вскр. прзн. і Предт. Сл. Предт. І нині прзн. Проче Н. по Прсвщ. і Предт.

27. Н. 30 по Сош. гл. 2. Єу. 2. Отд. Богоявлення. Служба воскр. і празн. Єл. Лук. 18—91. Заповіди дорога до неба.

ЛЮТИЙ.

3. Н. 31. по Сош. гл. 3. Єу. 3. Єл. Лук. 18—93. О сліп.

10. Н. 32. по Сош. гл. 4. Єу. 4. Єл. Лук. 19—94. О Закл.

12. В. Трох Святителів. Всеночне. Єу. Йо. 10—36. Єл. Мт. 5—11. Сповненнє закона підставою великости.

15. Т. Стрітеннє Гдне. Всеночне. Єу. Лу. 2—8. Єл. Лу. 2—7. Ісус на руках праведного Симеона.

17. Н. Митарева. Тріодь постна. гл. 5. Єу. 5. Єл. Лу 18—89. Сей тиждень до Н. Блудного Сина, загальниця.

24. Н. Блудного Сина. гл. 6. Єу. 6. Єл. Лу. 15—79.

МАРТ.

1. С. Задушна.

2. Н. Мясопустна. гл. 7. Єу. 7. Єл. Мт. 25—106. О страшнім суді.

9. Н. Сиропустна. гл. 8. Єу. 8. Єл. Мт. 6—17. Як постити. Нині треба освятити два агнці на Сл. Преждеосвящених Дарів.

10. П. Зачинається Великий Піст.

16. Н. 1. Поста, православіє в почитанню ікон. гл. 1. Єу. 9. Літургія Василія Вел. Єл. Йо. 1—5. О покликанню апостолів.

22. С. Сорок мучеників забитих в озері Севастопольськім. С. Задушна.

23. Н. 2. Поста. гл. 2. Єу. 10. Літургія Василія Вел. Єл. Мр. 2—7. О відпусканню гріхів.

29. С. Задушна.

30. Н. Крестопоклонна. гл. 3. Єу. 11. Літ. Василія Вел. Ризи постні. Єл. Мр. 8—37. О наслідуванню Христа.

ЦВІТЕНЬ.

5. С. Задушна.

6. Н. 4. Поста. Предпразд. Благовіщення. гл. 4. Єу. 1. Літ. Василія Вел. Єл. Мр. 9—40. О вигнанню біса. Всеночне.

7. П. Благовіщення. П. Д. М. Єу. Лу. 1—4. Єл. Лу. 1—3.

9. Р. Поклони.

12. С. Суб. акафістова.

13. Н. 5. Поста. гл. 5. Єу. 2. Літ. Василія Вел. Єл. Мр. 10—47. Ісус предсказує свою смерть і дорогу до неба.

19. С. Лазарева.

20. Н. Цвітоностна. Празник Гдский. Всеночне. Єу. Мт. 21—83. По Єв. утр. і пс. 50 бла-

1924 **ЛИСТОПАД -- NOVEMBER** 30 днів

В листопаді убуває дня на 1 год. 11 м. Пересічна довгота дня виносить 9 г. 17 м.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	19	С	Прор. Йоіла і М. Цара
2	**20**	**Н**	**Н. 20 по Сош.** ВМ. Артемія
3	21	П	П. Іляріона Вел.
4	22	В	С. Аверкія і 7 дітий
5	23	С	✠ *Ап. Якова Брата Гдня*
6	24	Ч	М. Арети
7	25	П	ММ. Маркіяна і Мартирія
8	**26**	**С**	**ВМ. Димитрія**
9	**27**	**Н**	**Н. 21. по С.** М. Нестора
10	28	П	ММ. Терентія і Неонії. П. Стеф.
11	29	В	ПМ. Анастазії
12	30	С	ММ. Зиновія і Зиновії
13	31	Ч	Ап. Стахія, Амилія, Урвана
14	**1**	**П**	**Листопад** Безср. Косми і Дам
15	2	С	ММ. Акиндина, Піґасія і прч.
16	**3**	**Н**	**Н. 22. п. С.** ММ. Акепсини і Йо.
17	4	П	П. Йоаникія і М. Нікандра
18	5	В	М. Ґалакт. і Епістімії
19	6	С	С. Отця Павла Архіеп. Конст.
20	7	Ч	М. Ерона і П. Лазара
21	**8**	**П**	**Собор Архистр. Михаїла**
22	9	С	ММ. Онисифора і Порфирія
23	**10**	**Н**	**Н. 23. по Сош. СМ. Йосафата**
24	11	П	ММ. Міни, Віктора і Вікентія
25	12	В	Свщм. Йосафата і Ів. Милост.
26	13	С	✠ *С. Івана Золотоустого*
27	14	Ч	✠ *Ап. Филипа*
28	15	П	М. Гурія і прч. *(Филипівка)*
29	16	С	✠ Матея Ап і Еванг.
30	**17**	**Н**	**Н. 24. по С.** Григорія Еп.

РИМО - КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЄНДАР

1 Всіх Святих
2. Н. 21. по Зел. святах
9. Н. 22. по Зел. святах
16. Н. 23. по Зел. святах
23. Н. 24. по Зел. Святах
30. Н. 25. по Зел. святах
Адвент Андрея

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Перша чверть: — 3-го 18.18
Повня: — 11-го 8.30
Послід. чверть: — 19-го 13.38
Нів: — 26-го 13.15

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

гословеннє лози. Роздається лозу підчас мировання. Літургія Йоана Золотоуст. Єл. Йо. 12—41. Магдалина а Юда.

—Нині освячується три агнці на Сл. Преждеосвщ. П. В. Р.

24. Великий Четвер. — Літурґія Василія Великого з вечірнею. Єл. Мт. гл. 27. з. 107. дуже довге. Страсти і установленнє Прсв. Евхаристії. Епископ святить сего дня велике миро і антімінс. Освячується нині другого агнця до Божого Гробу. Вечером утрення страстна. 12 евангелій з дзвоненнєм, почім умовкають дзвони до Воскресення.

25. Велика Пятниця. Часи Царські. По вечірни винесеннє Плащениці. Божий Гріб, Вечером утрення єврейська.

26. Велика Субота. Літурґія Василія Великого. Мт. гл. 28, з. 115 і 116.

27. Воскресеннє Гдне. Єл. Йо. гл. 1. з. 1. Бог Слово. Вечером або досвіта правиться перед Гробом в ризах постних нагробноє або місто полунощниця. Відтак у всіх ризах по обході з Найсв. Тайнами правиться утрення воскресна і по ній Літурґія Золотоустого. По молитві заамвонній благословленнє артоса на тетраподі Плащениця не має старого устава, бо се новійше введеннє і тому в ріжних околицях є ріжні звичаї щодо виставлення і усування її. У катедрі св. Ґеорґія у Львові здіймають Плащеницю з Гроба перед утренею воскресною і вішають її за престолом над горним сідалищем, де вона зістає аж до Вознесення. Декуди кладуть Плащеницю на олтари на світлий тиждень, а відтак вішають за престолом. Декуди стоїть Плащениця на олтари аж до Вознесення. Найліпше є вішати за олтарем, щоби не нищилась на олтари. Чи нести плащеницю в обході воскресення? В многих церквах се роблять, хотяй се не лиш незгідне з веселістю воскресення, але і є позитивно заказане. В обході воскресення несуть образ воскресення, або статую Воскресшого і Найсв. Тайни, Плащениця там не має місця. З Гробу несесь її на олтар або за олтар і похід йде з Найсв. Тайнами, та образом воскресення. Найсв. Тайни заносяться до церкви і всі виходять перед двері, де зачинається Утрення кадженнєм і співом: Слава святій.

Вечірня у всіх ризах. Вход з евангелієм. По прокимені: О еже сподобитися нам... і евангеліє Йо. гл. 20, з. 65.

28. П. Світлий Понеділок. Єл. Йо. гл. 1. зачало 2.

29. В. Світлий Второк. Єл. Лу. гл. 24. з. 113. Емаус. — Загальниця цілий тиждень. Царські врата отворені.

МАЙ.

4. Н. Майські богослуження в честь Богоматери. Празник Антіпасхи. Томина і В. М. Ґеорґія. Всеночне. Чтеніє Ґеорґія. Всьо празника і Ґеорґія. При мированню роздається артос. Єу. 1. Єл. Йо. 20—65. Невірний Тома і Ґеорґію. Йо. 15—52. Ученики Христові будуть гонені.

11. Н. Мироносниць. гл. 2. Єу. 3. Єл. Мр. 15—69.

18. Н. О розслабленнім. і Апостола і Евангелисти Івана Богослова. гл. 3. Єу. 4. Всеночне Єл. Йо. 5—14. і Йо. 19—61. Іван з Марією під Хрестом.

25. Н. О Самарянці. Преповолення. гл. 4. Єу. 7. Єл. Йо. 4—12.

ЧЕРВЕНЬ.

Місяць почитання.

1. Н. О Сліпородженім. гл. 5. Єу. 8. Єл. Йо. 9—34.

5. Ч. Вознесеннє Гдне. Єу. Мр. зач. 71. Єл. Лу. 24—114.

8. Н. Отців першого Нікейського Собора. Ппрзд. Вознес. гл. 6. Єу. 10. Єл. Йо. 17—56. О прославленню IXCта.

14. С. Задушна.

15. Сошествіє св. Духа. Єу. Йо. 20—65. Єл. Йо. 7—27. По літурґії сейчас вечірня з колінопоиклонними молитвами.

16. П. Пресвятої Тройці. Єу. Мт. 28—116 Єл. Мт. 18—75. і Мт. 28—116.

Від Сошествія св. Духа до Н. Всіх Святих загальниця.

22. Н. Всіх Святих. гл. 8. Єу. 1. Єл. Мт. 10—38. О надгороді в небі. Освятити Агнця.

23. Зачинається піст. Петрівка.

29. Празник Прсв. Евхаристії. (Н. 2. по Сош.). Всеночне. Єу. Йо. 6—24. Єл. Йо. 6—23. По літ. похід з Найсв. Тайнами до чотирох олтарів. Де годі, триразовий обхід і благословеннє в церкві. Евангеліє при олтарах: 1. Мт. 26.—108. стихи 17—30. 2. Мр. 14—64. стихи12—26. 3. Лу. 22—108. стихи 7.—22. 4. Йо. 6—23. ст. 48—58.

ЛИПЕНЬ.

4. Т. Десята Пятниця Н. Серця Гднього на неділю.

5. С. Сострадання П. Діви.

6. Н. Празник Н. Серця Хр. Всеночне. Н. 3. по Сош. гл. 2. Єу. 3. Єл. Мт. 6—18.). Єу. Йо. 10—36. Єл. Йо 3—9 і 10. — Всеночне під св. Івана Хрест.

7. П. Рождество св. Івана Хрестителя. Єу. Лу. 1—3. Єл. Лу. 1—1.

12. С. Св. Верховних Апостолів Петра і Павла. Всеночне. Єу. Йо. 21—67. Єл. Мт. 16—67.

13. Н. 4. По Сош. гл. 3. Єу. 4. Єл. Мт. 8—35. Уздоровленнє слуги сотника.

20. Н. 5. По Сош. гл. 4. Єу. 5. Єл. Мт. 8—28 О вигнанню злого духа.

27. Н. 6. по Сош. Отців шести перших вселенських Соборів. гл. 5. Єу. 6. Єл. Мт. 9—29. Уздоровленнє розслабленного. і Йо. 17—56. Прославленнє Сина Божого.

1924

ГРУДЕНЬ -- DECEMBER

31 днів

В грудні меншає день до 22-го о 24 м., від 22 росте о 5 м. Пересічна довгота дня 8 г. 27 м.

нс.	сс.	дні	СВЯТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
1	18	П	ММ. Платона і Романа
2	19	В	Прор. Авдія
3	20	С	Григорія Прн.
4	**21**	**Ч**	**Вход во храм П. Д.** П. Гр. Дек.
5	22	П	Ап. Филимона і прч.
6	23	С	ОО. Амфілохія і Григорія
7	**24**	**Н**	**Н. 25. по Сош.** Вм. Катерини
8	25	П	С. Климента П. Р. *Отд. Вход.*
9	26	В	Алипія
10	27	С	ВМ. Якова Пер.П. Паладія ....
11	28	Ч	ПМ. Стефана і М. Ірінарха
12	29	П	ММ. Парамона і Філумена
13	30	С	✠ *Ап. Андрея Первозваного*
14	**1**	**Н**	**Грудень Нед. 26. по Сош.** Пр. Н.
15	2	П	Прор. Аввакума
16	3	В	Прор. Софонія
17	4	С	ВМ. Варвари і П. Івана Дам.
18	5	Ч	✠ *Сави Освященого*
19	**6**	**П**	**С. О. Николая Чудотв.**
20	7	С	С. Амврозія Еппа.
21	**8**	**Н**	**Н. 27. по Сош.** П. Патапія
22	**9**	**П**	**Непорочне Зачатте П. Д.**
23	10	В	ММ. Міни і прч.
24	11	С	П. Даниїла Столпника
25	12	Ч	П. Спіридона
26	13	П	✠ *ММ. Евстратія, Авкс. і пр.*
27	14	С	ММ. Тирса Левкія і прч.
28	**15**	**Н**	**Н. Праотець Прор.** Наума
29	16	П	Прор. Аґґея *Отд. Н. Зачат.*
30	17	В	Прор. Даниїла і трох отроків
31	18	С	М. Севастіяна і дружини

РИМО-КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЕНДАР

7. Н. 2. Адвент
8. Непорочне Зачатє П. Д. М.
14. Н. 3. Адвент.
21. Н. 4. Адвент.
25. Різдво ІСХ.
26. Первм. Стефана
27. Н. 5. Адвент.

ЗМІНИ МІСЯЦЯ.

Перша чверть: — 3-го 5.10
Повня: — 11-го 3.3
Послідна чверть: — 19-го 6.11
Нів: — 25-го 23.45

МІСЦЕ НА ЗАПИСКИ

СЕРПЕНЬ.

3. Н. 7. По Сош. Пророка Ілії. Всеноч. гл. 6. Єу. 7. Єл. Мт. 9—33. Уздоровленнє двох сліпих. і Лу. 4—14. Становище пророків.

10. Н. 8. по Сош. гл. 7. Єу. 8. Єл. Мт. 14—58. Накормленнє 5000 народа.

17. Н. 9. По Сош. гл. 8. Єу. 9. Єл. Мт. 14—59. О маловірстві Петра.

19. В. Преображеннє. Всеночне. Єу. Лу. 9—45. Єл. Мт. 17—70. Свячення овочів і зілля.

24. Н. 10. По Сош. гл. 1. Єу. 10 Єл. Мт. 17—72. О біснуватім.

28. Успеннє Прч. Д. М. Всеночне. Єу. Лу. 1—4. Єл. Лу. 10—54. Марія і Марта. Свячення зілля.

31. Н. 11. По Сош. гл. 2. Єу. 11. Єл. Мт. 18 — 77. Обрахунок зі слугами.

ВЕРЕСЕНЬ.

7. Н. 12. По Сош. гл. 3. Єу. 1. Єл. Мт. 19—79.

11. Ч. Усікновення Чесної Глави Предтечі. Піст.

14. Н. 13. По Сош. Усікновення Чесної Глави Предтечі. Всеночне. гл. 4. Єу. 2. Єл. Мт. 21—87. О злих робітниках у винниці. і Мр. 6—24. Іродіяда.

21. Н. 14. По Сош. Н. Перед Воздвиж. Рождество. Прсв. Богородиці. гл. 5. Єу. 3. Служба Н. Перед Воздв. і 14. і празника Бгрдці. Тропарі на Сл. Б. воскр. і празн. Сл. Кондак воскр. І нині, прзн. Оп. Єв. Н. перед Воздв. [рядове] і празника. Єл. Йо. 3—9. Отець післав Ісуса не на суд, а на спасеннє. (Мт. 22—89. О прошених на брак). Лу. 10—54. Марія і Марта.

27. С. Воздвиження Ч. Креста. Всеночне. Піст. Чесний Крест виноситься перед всеночним на олтар а по славословію на утрені на тетрапод з воздвиженнєм і поклонами. — Єу. Йо. 12—42. від стиха 28. — Єл. Йо. 19—60. Страсти. Ризи постні.

28. Н. 15. По Сош. Попразд. Воздвиження. гл. 6. Єу. 4. Єл. Мт. 22—92. Найбільша заповідь.

ЖОВТЕНЬ.

5. Н. 16. По Сош. Апостола і Єванг. Івана Богослова. Всеночне. гл. 7. Єу. 5. Єл. Мт. 25—105. О талантах. і Йо. 19—61. Се син твій!

12. Н. 17. По Сош. Покров М. Б. гл. 8. Єу. 6. Єл. Мт. 15—62. Молитва жени Хананейської. і Лу. 10—54.

19. Н. 18. По Сош. гл. 1. Єу. 7. Єл. Лу. 5—17. Ловля риб. —

26. Н. 19. По Сош. Отців семого Всел. Собора. гл. 2. Єу. 8. Єл. Лу. 6—26. Любов ворогів і Йо. 17—56. Молитви о прославленнє.

ЛИСТОПАД.

2. Н. 20. По Сош. гл. 3. Єу. 9. Єл. Лу. 7—30. Воскресеннє молодця в Наін.

8. С. Св. Димитрія. Всеночне. Єу. Мт. 10—36. Єл. Йо. 15—52. О ділах любови.

9. Н. 21. По Сош. гл. 4. Єу. 10. Єл. Лу. 8—35. О сівачі і зернах.

16. Н. 22. По Сош. гл. 5. Єу. 11. Єл. Лу. 16—83. О богачу і Лазареві.

21. Т. Собор Архістратига Михаїла. Всеночне. Єу. Мт. 13—52. Єл. Лу. 10—51. Післанці Божі.

23. Н. 23. По Сош. Священномученика Йосафата. Всеночне. гл. 6. Єу. 1. Єл. Лу. 8—38 Вигнання біса і Йо. 10—36. Ісус дверми.

28. Піст до Різдва — Филипівка.

30. Н. 24. По Сош. гл. 7. Єу. 2. Єл. Лу 8—39. Воскресення дочки Яіра.

ГРУДЕНЬ.

4. Ч. Вход во храм П. Д. Всеночне. Єу. Лу. 1—4. Єл. Лу. 10—54.

7. Н. 25. По Сош. гл. 8. Єу. 3. Єл. Лу. 10—53. Хто наш ближний — о самарянині.

13. Ап. Андрея Первозваного. Ап. Руси-України.

14. Н. 26. По Сош. гл. 1. Єу. 4. Єл. Лу. 12—66. О богачу.

19. Т. Св. Отця Николая. Всеночне. Єу. Йо. 10—36. Єл. Лу 6—24. О блаженствах.

21. Н. 27. По Сош. гл. 2. Єу. 5. Лу. 13—71. Святкованнє суботи. Всеночне.

22. П. Непорочне Зачаття Діви Марії. Єу. Лу. 1—4. Єл. Лу. 1—3. Благовіщення.

28. Н. Праотців. гл. 3. Єу. 6. Єл. Лу 14—76. Запрошення на вечеру.

КОНЕЦЬ БОГУ СЛАВА!

Ч. Орд. 60.23.

Календаріюм і устав на 1924 рік. Позволяється друкувати.

Вінніпеґ, 1. серпня, 1923.

+Никита Епп.

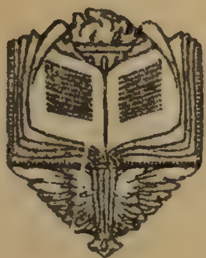
Памятна Картка

Радісних і сумних переживань в родині, які нам Провидінне Боже призначило

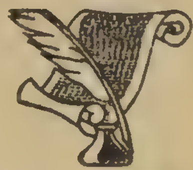

ЙОГО ЕКСЦЕЛЕНЦІЯ МИТРОПОЛИТ
ГРАФ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

-:- Часть -:- Літературна

ВАСИЛ ПАЧОВСЬКИЙ

БЛАГОВІЩЕННЄ ВОСКРЕСЕННЯ

Амінь! Сповістіте сумним в Україні:
Господь воскресення їм шле заповіт:
Нехай не ридають на смерть по руїні —
Нехай їм засяє в серцях новий світ!

Як вмиється з крови поранная зоря
Росою — сліпому розкриється схід....
Зійде наше сонце з кровавого моря,
Огнем возсіяє папоротин цвіт!

Господь остеріг Вас моїми устами,
Щоб ви були мудрі на західний глум;
Мене Ви закували за слово до ями,
А я плакав кровю у візіях дум....

На блуд не ридайте! Гартуйте завзяттє
І будьте як молот і божа стріла!
Над злочином світа повисло прокляттє
Їх кров міліонів з землі прокляла...

І вилетить бомба з кровавого поля —
Розпадеться Вавель, затруситься світ....
І з крови і желіза розвернеться воля —
Ізнов буде пекло кроваве сім літ!

Сім літ буде Тризуб у хаосі вира,
Аж дійде до раю народ через ад —
І встане держава з нас Володимира,
А мир постановить святий Цареград!

Хто хоч хай не вірить, — а Ви віру майте,
Що злочин розточить насильних у тлінь —
Не плачте! — а чола квітками вінчайте!
Господь се крізь мене голосить, амінь.

18. марта 1923

Ф. С.

КІЛЬКА УВАГ ПРО СТАН УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

(Від найдавнійших часів аж до тепер)

Принимаючи християнство (988 р.), Україна приняла з ним і св. катол. віру, бо за Володимира Вел. на патріяршім престолі в Царгороді сидів тоді патріярх, що признавав над собою зверхність св. Вітця Папи Римського, — а повний церковний розрив поміж східною і західною Церквою наступив доперва за патріярха Керулярія (1054 р.) . З огляду на те, українська Церква вже за часів Володимира була " в единенію с первопрестольною Церквою Царгородською, а через тую с вселенським Папою Римським!" Чи до Володимира дійсно приходили посли від ріжних держав і народів, захвалюючи свою віру, та чи Володимир справді був охрещений безпосередно грецькими священиками, чи може приняв він хрещеннє з рук варяжських священиків, яких за часів Володимира Вел. досить було в Київі, і вони мали постійно зносини з Царгородом, — історики над цим питаннєм довго ще будуть спорити, як твердить рос. історик проф. Голубинський у своїй "Исторіи Русской Церкви". Неоспоримим однак фактом є те, що українська Церква на прикінці Х. століття, будучи "в единенію с первопрестольною Церквою царгородською, а через тую с вселенським Папою Римським", — була тоді католицькою, зглядно греко - католицькою.

Як далеко вже на перших порах християнства на Україні, сягали впливи царгородського патріярхату на укр. Церкву, точно поки що означити годі. На основі "Історії України — Руси" проф. М. Грушевського бачимо, що укр. Церква супроти цезаропапістичного візантійства (наслідком вродженого вже Українцям нахилу до свободи!) на перших початках держалася з резервою, — і царгородському патріярхатові підлягала більше номінально, чим фактично. Вона мала повну церк. автономію та розвивала в себе, поміж численними обителями і в цілім укр. Народі релігійно - культурне життя.

Колиж згодом настала в Царгороді схизма, тоді Україна, маючи свої зовсім окремі державні інтереси, і будучи відділеною від Царгорода церковною автономією і славянським богослуженнєм, не тільки не побивалась за візантійською схизмою, а навпаки — не переставала удержувати ріжні приязні зносини з західними (катол.) державами. Українські князі заключали часто родинні подружа і політичні договори з католицькими дворами (австрійським, угорським, чеським, польським, шведським, норвежським, французьким та иншими), як одновірними; — та й укр. Церква окрім обряду, нічим не відріжнялася від римо - католицької Церкви, вважаючись злученою з Нью во Христі.

І коли пізнійше та злука укр. Церкви з Церквою західно - католицькою, (хоч не зовсім, а тільки на деякий час) поверховно перервалась то з боку укр. Церкви те зірванє зносин не було свідомо добровільним, а було воно викликане всякими скрутними обставинами, а саме: Україна помаленько почала улягати впливам схизматицького Царгорода, який своїм гнилим кукілем хитро засівав українську церковну ниву; дальше, — українські землі були ізза тяжкої ком'нікації надто віддалені від Риму; також Україна тоді переживала важке лихоліттє, а то зачерез безнастанні і страшні напади диких орд (Половців, Печенігів, Хо

зар і Татар), — а в додаток до того вона переживала ще й страшні міжусобиці, сварні і братовбивчі війни, що безнастанно велися поміж українськими таки князями. До поверховного зірвання зносин з Римом також чимало причинилося обниження української культури й освіти у тодішних часах. Московський князь Андрій Боголюбський (в 1169 р.) напав на Київ та зруйнував його страшно; відтак дикі і страшні напади татарські почали вогнем і мечем пустошити українські землі та брати український народ в ясир. В наслідок цих зовнішних важких обставин, українська Церква опинилася в дуже скрутнім, прямо таки безвихідно печальнім положенню. У самім Києві, де було перед тим так много величавих храмів, осталося їх лише кілька, — і то в крайнім запустінню. Вкінці дійшло до того, що над українськими землями запанували бісурмани — Татари. Важке те лихоліттє, що пережила тоді Україна, вміли використувати хитрі Греки - патріярхи і чимраз то більше Україну обмотували сіттю схизми, головно за посередництвом своїх відпоручників - владик.

Але Боже Провидіннє чувало над поневоленим українським Народом й закріпощеною його Церквою! Воно натхнуло українського галицько - волинського князя Данила, щоби він імено в часі того татарського лихоліття звернув свої очи на Захід до св. Вітця Папи Римського і просив Його о підмогу проти Татар. Данило вислав своїх послів на ліонський Собор, на якому вони були склонні злучити українську Церкву з церквою католицькою, — що й дійсно Данило потвердив в 1254 р. признаючи офіціяльно Папу Римського Головою української Церкви. Тоді то (1254 р.) папський леґат Опізо коронував його королівським вінцем, який подарував Данилови Папа Іннокентій IV. на знак, що визнає його за короля, рівнозначного з усіми европейськими королями! Данило обовязався тоді слухати Апост. Столиці та держатися св. катол. віри. Окрім королівського вінця, одержав тоді Данило також від папи обітницю на поміч проти Татар, яких побоювалися тоді і західно - европейські володарі. Але на жаль, мимо своїх щирих намірень та усильних змагань, не міг склонити сусідних католицьких володарів до несення Данилови скорої й успішної помочі. З огляну на те Данило не діждавшись підмоги з Заходу, мусів під натиском Татар перервати зносини з Римом і покоритись перед ханом. — "Унія Данила мала, як много инших уній", — по словам о. Д-ра А. Іщака — "характер політичний, і длятого зі зміною політичних поглядів мусіла упасти. Передусім брак помочі оружної зі Заходу, обіцяної Данилови в боротьбі з ордою, звільнював Данила від обовязань послуху обіцяного папі. Дальше, унія ся не потрафила цілковито змінити відносин церковних. Вона мабуть навіть не захопила вищих кругів церковних, бо була за короткотревала. В кождім разі, є вона важним в нашій історії свідоцтвом релігійних і культурних стремлінь на Захід. Не можемо сумніватися в тім, що та унія всетаки полишила по собі значні сліди, бо з української сторони були щирі намірення жити в єдности з католицькою Церквою, — лиш, на жаль, політичні обставини були того рода, що започаткована Данилом, а навіть його попередниками унія, не могла офіціяльно довго вдержатися. .".

По Данилови настало ще гірше лихоліттє на Україні; то нищили її власні таки князі через ріжні свої межиусобиці, то попадала вона знов у неволю татарську, а пізнійше під владу сусідних — литовських і польських князів.

Усильні старання над справою унії були також і за часів Володислава Ягайла, коли то українські землі враз з литовськими творили українсько - литовсько - польську державу. Про уніонні змагання Волод. Ягайла видно з його привілею, даного виленському епископови (1387 р.) з нагоди основа-

ння виленського епископства. Він навіть в справі унії української Церкви з Римом, навязав зносини з грецьким патріярхом, котрий (в 1397 р.) прислав королеві Ягайлові і київському митроп. Кипріянови досить загадочну відповідь, в котрій було сказано, що патріярх згоджується на унію з Римом, і довершить її, але аж тоді, коли мине небезпека загрожуюча з боку невірних, і буде змога скликати вселенський Собор. Але ріжні сварки з Хрестоносцями помішали йому занятися справами Унії. Доперва на городельському зїзді (1413 р.) почав Ягайло продовжувати свої уніонні старання, задумуючи приєднати Українців до катол. Церкви дорогою законодавства. Для того він признав привілеї шляхотства тільки шляхті рим.-кат. обраду, а виключив усіх неуніятів. Він надіявся, що таким способом не один Українець перейде на католицизм, (розуміється, лат. обряду), щоби не стратити доступу до краєвих достоїнств. Однак і ті його старання мали підклад чисто політичний, і для того не дали бажаних наслідків. Рівнож не довели до успіху і переговори в справі Унії великого кн. лит. Витовта на Соборі в Констанції в 1418 р. за посередництвом київського митрп. Григорія Цамблака.

Більші сліди, чим унія за часів Данила та всякі уніонні змагання по ньому, — лишила по собі на укр. землях Унія фльорентійська. Вже хочби то одно, що київський митрополит Ізидор за згодою вел. князя московського Василя II. (Івановича), вирушив на Собор до Фльоренції 1439 р. не сам, а з ним разом поїхав суздальський епископ Авраамій та много Українців і Росіян, як духовних так і світських, (усіх около сотні), — вказує, що той Собор, а зглядно фльорентійська Унія мусіла по собі лишити деякі сліди поміж Українцями. По обговоренню усіх умов, необхідних для злуки обох Церков, Ізидор перший з невимовною радістю та щирим переконаннєм підписав акт тої Унії. Підписуючи той акт, мимо всяких погроз з боку Авраамія, Ізидор додав: "Ізидор, митрополит київський і цілої Руси... заступник патріярха Антіохії Доротея, радо підписав!" Опустивши Фльорентію, вирушив він через Кроатію, Угри й Польщу, — на Україну. З Буди, столиці Угорщини, вислав він пастирський лист до своїх вірних, в котрім з радістю оповідав про діло довершене в Фльоренції, т. є про злуку української Церкви з католицькою Церквою, — під зверхністю Намісника Христового на землі, Папи Евгена IV. — "Веселіться і радуйтеся в Бозі, бо Церква східна і західна, що від довгого часу були в незгоді з собою, повернули знова до єдности, любови і мира!" — писав він у свойому пастирському листі. Вступивши на укр. землю, він задержався на короткий час у Львові, Холмі, Володимирі Волинськім, а відтак у Києві. З Києва удався він до Москви, щоби і там оголосити фльорентійську Унію. Їдучи до Москви Ізидор знав, що його очікує там дуже трудне завданнє. Але він, як ревний і самовідречений апостол Унії, був готовий на все. Прибувши около Великодня 1441 р. до Москви, він в присутности всіх епископів суздальського князівства, цілого княжого роду та многочисленного народу, у цвітну неділю відправив торжественну Службу Божу. Підчас тої Літургії почув князь Василь вперше молитву за св. Вітця. То дуже сильно вкололо князя Василя, а коли митрополичий протодіякон почав читати декрет фльорт. Унії, князь обрушився з місця та з лайкою накинувся на Ізидора, називаючи його "убійником душ", — "зрадником", і т. д. За приміром князя пішли й його підніжки — московські та суздальські владики. Ізидора враз з його товаришем епископом Григорієм, що в 1459 р. Апостольською столицею був іменований на київську митрополію, велів князь замкнути у чудівськім монастири, й хто знає, чи не велів би був покарати його смертію, якби Ізидорови не вдалося було спастися утечею. З болем

серця глядів той великий муж, як святе діло Унії східної Церкви з західною католицькою заломилося самоволею і зарозумілістю московського князя і тодішного рабського й темного духовенства.

Однак Ізидорове діло не зовсім загибло в українській Церкві! Бачимо то на Йосифови Солтанові, митрополитови київськім (1498—1517), ревнім оборонцеві св. Унії. Тяжку свою працю почав він від поправи духовенства, бо вповні то розумів, що тільки добрий клир зможе піднести значіннє й авторітет Церкви. Але не довелося йому до кінця довести задуманої реформи та піддержання св. діла — церковної Унії. Москва, що прогнала світло катол. віри від себе, не стерпіла його, особливо на литовських землях. Вел. князь московський Василь III., розбивши кілька разів Литву і Польщу за те, що нібито литовська і польська шляхта намагається на католицизм, перетягнути його доньку Олену, що була замужна за князем литовським, а пізнійше королем Польським Олександром, — прогнав також насильно і Солтана з митрополичого престола.

І з прогнаннєм Солтана діло Унії на українських і литовсько - білоруських землях не було ще совершенно знівечене. Хоч Україна попала тоді під безпосередний вплив Москви, а зглядно Царгорода, та не мала греко-католицьких єрархів, однак з того ще не виходить, щоби на Україні не було тоді вірних і щирих сторонників Унії та правдивих синів католицької Церкви. Вони були, хоть в невеликій скількости! Від фльорентійської Унії аж до Унії Берестейської 1596 р. були все-таки щирі Українці - католики, які не улягли впливам схизматицької гнилі, що з діявольською злобою плила тоді з Москви та з Царгороду. Москва як зі своїм сервілізмом у вищих сферах духовенства, так і зі своїм цезаропапізмом, унаслідуваним по гордих грецьких імператорах, — окрім поганої схизми, не могла українській Церкві дати тоді нічого більше! Рівнож нічого доброго не міг тоді дати українській Церкві і Царгород, бо грецькі патріярхи, як раби повзали у ніг магометанських володарів! На патріярших престолах у Царгороді засідали тоді т. зв. фанаріони, що доходили до високого достоїнства синомією. Денунціяціями перед високою портою, скидав з престола один епископ другого, а хто більше заплатив султанови, той довше вдержався при власти. Річ зовсім зрозуміла, що ті люде, позбавлені чести і совісти, не могли Україні нічого дати, крім схизматицької гнилі та всякого діявольського кукілю; здорове зерно правдивої Христової віри давно вже заниділо було в їхніх серцях!

В наслідок того схизма широким руслом поплила на Україну і затопила як **верхи**, так й **низи**. На українських епископських престолах засідали тоді симоністи і конкубінарі; архімандрії держали люди, не маючи нічого спільного з монашим життєм; низше духовенство до крайности було темне, а простий нарід, спосібний з природи статись глибоко - релігійним, жив у релігійнім суєвірю. Українська шляхта не ріжнилась від шляхти польської, і бачучи у своїй церкві страшний занепад, хилилась в сторону римо - кат. обряду та взагалі всяких західних іновацій!

Страшна й огидна була тоді картина схизми на Україні! "Зближалося до кінця XVI. століття. Схизма вкрила смертним подихом цілу нашу землю і цілий Схід. Замовк голос евангельського слова, зникли жерела ласки Божого Духа, усох корінь життя надприродного. Колись жива й цвитуча деревина — наша Церква — завмерла! Морське хробацтво безладдя, проступків і гріхів розточувало її на зверх і внутрі. Христове стадо не пасли пастирі, а поїдали вовки. На епископських столицях сиділи владики негідні того достоїнства. Священики погружені в темноті й неробстві. З монастирів улетіла святість. Народ прагнув світла і правди, та не було кому вказати йому дорогу до того. Царгородсь-

кий патріярхат, що іменувався головою Східної Церкви і з котрим наша Церква була звязана, позіставав й сам в релігійній смерти. І чиж може мерлець оживити мерця?! — Ні! Чи може мерлець самого себе оживити? — Також ні! Життє може поплисти тільки від життя. А церковне життє зложив Бог тільки в серце католицької Матери — Церкви! І ось-то звідтам ласка животворного духа поплила новою струєю з кінцем XVI. століття знов на наші землі. І поплила тим разом з такою могутньою силою, що потрясла його мертві члени, і в них вляла нове життє і з них створила нову живу східну Церкву, Церкву Христову, — католицьку.

Тою пропамятною подією, що до основ потрясла цілою українською Церквою та цілим укр. Народом, — була (1596 р.) Берестейська Унія. . .

* * *

Деякі історики, а з поміж українських т. зв. "російської школи" з проф. Грушевським на чолі, — уважають, що "ціль цієї Унії була чисто політична", — немовби-то вона була плодом релігійно - політичних інтриг Жигмонта III. та Єзуїтів. Ніхто не сумнівається, що таке твердженнє є занадто смілим і поверховним! Правда, — з історії нашої Церкви за ту добу замічаємо, що Польща справді не пішла за голосом і вказівками Поссевіна й Петра Скарги, що "вона додавала відваги й заохоти руським епископам до приняття Унії, але коли Унія була вже формально довершена, вона не давала її відповідного поперття, але полишила її самій собі, навіть в дуже критичних для неї хвилях; виставляла її на жир численних ворогів, та дивилась байдужно, як бунтівники підбурювали безкарно проти Унії руську людність", — що Польща навіть сама всякими насильними способами, під покришкою католицизму, польонізувала українське населеннє, переважно шляхту, — що вона з того св. діла — Унії, немовби зробила міст, по якому задумала незамітно поперетягати Українців на лат. обряд, індентифікуючи католицизм з польською національністю, — одним словом, що Польща, прикриваючись заслоною кат. віри на всяких "побожних донжень на Всхуд", піддержувала свої національно - державні аспірації, — це для нас (і в XX. століттю!) не є новістю! Однак з того всего ще не виходить, щоби український Нарід, котрий "віддавна звертав своє серце і очи до Риму, а з Поляками не жив ніколи в згоді, — що й цей Народ, віддаючи волею своїх владик українську Церкву під зверхність св. Вітця та прилучуючи її до лона своєї Матери — св. кат. Церкви, робив те в якійсь "чисто - політичній ціли". Коли ми візьмемо під увагу ту обставину, що Польща уніятів трактувала на рівні зі схизматиками, уніятського "хлопа і попа" вигнала на панщину, владиків не допускала до сойму, та взагалі страшно знущалася над українсько - католицьким населеннєм, — коли розважимо великі діла і геройські подвиги уніятських владик — тих справді неустрашимих Борців за св. Єдність (як Мих. Рагоза, Іпатій Потій, Кирило Терлецький, Вел. Рутський, Атаназій Крупецький, Діонизій Жабокрицький, Максиміл. Рилло, Іван Каминський та много - много инших), — коли дальше розважимо, що в обороні св. Унії архіепископ полоцький, св. Йосафат Кунцевич наложив своїм життєм і своєю мученичою кровю заквіпив любов Укр. Народа до кат. Церкви, — коли згадаємо, що в обороні св. Унії (а не за національно - державні інтереси Польщі), впали жертвою цілі сотні тисяч Мучеників з поміж Укр. Народа на Волині, Холмщині й Поліссю, рішаючись скорше згинути, чим зрадити св. кат. віру, — а вкінци, коли блище приглянемося самовідреченій праці українсько - католицьких Владик в Галичині, гарному станови і правдиво - християнському розвоєви Унії тепер в Галичині та далеко - далеко поза її межами, — то, розуміється, твердження, будьто би Берест. Унія мала ціль "чисто - політичну" окажеть

ся нам занадто смілим, чи плиткодонним!

В тім св. ділі Берестейської Унії, через яку Укр. Церква за ласкавою згодою св. Вітця, Папи Климентія VIII. знова прилучилась до лона своєї Матери — св. католицької Церкви, — як і в історії цілої кат. Церкви (а не польської держави), заслужили собі на високу честь три мужі: митропол. київський Михайло Рагоза, епископ луцький Кирило Терлецький, та епископ володимирський, пізніщий митропол. київський, Іпатій. Можемо їх сміло назвати (в людському розумінню цего слова), — творцями тої Унії, справжніми достойними борцями за св. кат. віру й повірений собі Укр. Народ.

На вістку про Берестейську Унію, Царгород і Москва, а з ними і ціла схизма, стрепенулись та вирушили до завзятої й рішучої боротьби проти Уніятів, — а в першу чергу проти митрополита Рагози й епископів: Потія і Терлецького. На українських землях тої борби піднялись укр. князь Константин Острожський і слід йому признати, що провадив її аж до своєї смерти, зовсім не розбираючи в середниках, хочби й найпоганійших - найогиднійших, — а передусім послугуючися т. зв. брацтвами.

По цілій Україні запалала ворожнеча. Не стало ні міста, а відай ні села, де той вогонь ворожнечі не вибухавби і не розділювавби укр. населення на дві партії: католицьку і схизматицьку. Розярені схизматики з князем Острожським на чолі, рішили за всяку ціну позбутись вірних св. кат. церкві владик, хочби навіть прийшлося вжити таких середників, як убійство В тій ціли робили схизматики всілякі можливі заговори на них; митрополита Рагозу, підчас візитації в Слуцьку, побили вони тяжко каміннем; а Потія і Терлецького рівнож гонили, переслідували при всякій до того нагоді. На Терлецького кілька разів напали узброєні схизматики, побили його тяжко, понищили його владичі добра, а князь Острожський відібрав йому його епископські посілости, та ще й відкрито підбурював ворогів кат. Церкви, щоби Терлецького вбили. В 1599 р. вмер митропол. Рагоза, а його місце заняв Іпат. Потій. Ставши митрополитом, Потій з рішучістю і самопосвятою віддався праці над поширеннєм св. кат. віри. Найбільше проти нього виступало виленське прав. брацтво, котре ще й побунтувало другі міста, як: Минськ Гродно, Новгород та инші. Воно навіть підкупило одного лавника вилен. маґістрату. іменем Івана Тупеку, щоби той вбив Потія. Тупека дня 12. серпня 1609 р. напав на Потія, і певно будеби його вбив, наколиби Потій не був заслонився рукою і палицею. Той замах не вдався; Тупека втяв Потієви лиш два пальці, а третий скалічив. Була за то перша кров, пролита в обороні св. Єдности! Зворушаюча та пригода відразу виявила, якими огидними середниками користуються схизматики у своїй боротьбі з католиками. Завдяки тому много схизматиків тоді навернулося, але більшість ставила опір, особливо по містах: В Слуцьку, Минську, Київі та Львові. Однак Потій тим не зражався, не знеохочувався! Він щиро й ревно працював над поширеннєм св. кат. віри, над піддвигненнєм з бувш. упадку укр. Церкви, а головно наданнєм їй державно - правного становища. Умер він 1613 р. в 72 р. життя. По його смерти митрополію обняв Велямин Рутський.

Ще в 1603 р. Рутський вернувши до Вильна з Риму (де кінчив вищі теольоґічні науки), познакомився з Іваном Кунцевичем, що був тоді купецьким помічником в склепі Поповича. В рік пізнійше Кунцевич вступив до Свято-Троїцького монастиря, прибравши собі монаше імя Йосафат. З огляду на те, що від заключення Берест. Унії не пройшло ще навіть десятки літ, то Українська Церква, — річ зрозуміла, — не вспіла ще піддвигнутися з недавного упадку та, як слід, стати на відповідній висоті. Рутський бачив той страшний занепад Церкви, в якому вона ще находилась мимо усильної пра-

ці укр. - кат. епископів над Її піднесенням, бачив, що Польща трактує уніятів на рівні зі схизматиками, знущаючись над ними однаково, — тож завдяки тому він довго вагався, чи стати священиком українсько - католицьким, чи може краще для нього було би — стати священиком або місіонарем латинським. Але знакомство Рутського з Йосафатом, — мало якийсь особливший, невимовний вплив на Рутського. Він бачив ревність і самопосвяту Йосафата, і той примір його самовідреченого монашого життя, зворушав Рутського чимраз більше й більше, — аж до глибини душі! По довгих ваганнях, вкінці Рутський (завдяки Йосафатови), прийшов до переконання, що наколи людина бажає цілим серцем, неподільно, без найменших застережень віддатися службу Богови, то повинна принятися життя монашого. Розваживши, що укр. - кат. Церква у своєму започаткованому доперва відродженню потребує многомного працьовників на католицькій ниві, Рутський рішився вкінци вступити до Свято - Троїцького монастиря, де вже був Йосафат. — "Ось так Бог злучив в одно до спільної великої праці в нашій відродженій Церкві двох вибранців Свойого Серця: Йосафата й Йосифа (Венямина), і положив їх у властиву основу великанської будови, якою по Божим намірам мала статися св. Унія для Христової Церкви і для нашого Народа" — пише Ювілейний Календар в честь св. Йосафата — "Йосафат святістю і геройською смертю Мученика отвирав небо і зеднував його благодати для нашої землиці, а Йосиф (Венямин) глибокою наукою і всесторонньою працею переорював тuж землицю, щоби видала плоди милі для неба. Так оба вони себе доповнювали.

По смерти Потія, як вже сказано, київським митропол. став Рутський. Ворожі наступи схизматиків не тільки тоді не зменшилися, але з кождим днем побільшалися. І справді скрутне було тоді положенне укр. - кат. Церкви! Не тільки схизматики, але й "католіссіма Польонія" почала явно-ворожо виступати проти Ньої! Польща колись покладала надію, що їй вдасться златинізувати, зглядно зпольонізувати Уніятів, — але її мрії не здійснилися. Українські владики, ті щирі і вірні сини свойого Народа стояли твердо й рішучо в обороні св. кат. Церкви й повіреного їм населення, та при всякій можливій нагоді не допускали до златинщення укр. шляхти й міщанства. З огляду на те, лат. епископат і клир, маючи за собою перевагу в державі, легко перещіплювали свою ворожнечу і в своє простолюддя і в шляхту і в урядників і навіть в послів до сойму так, що Рутський в обороні укр. - кат. Церкви та Її справедливих прав ніде не знаходив співчуття. Навіть, що більше! Польський клир старався навіть Апост. Столицю вороже успособити зглядом Унії. Але св. Отець не зважав на хитрі сплетні та безпідставні доноси з боку польського клиру, і до Рутського відносився справді по батьківськи, благословляючи його усильні змагання й заохочуючи його до витревалої праці! Рутський при помочи св. Йосафата зреформував Василіянські монастирі (утворюючи з нього Василіянський Чин, — той Чин, котрий видав так богато заслужених для св. Церкви мужів, і котрий досі є огнищем правдивого релігійно - духового життя) Взір Йосафатової святости захоплював чимраз ширші круги і переносився з одного монастиря в другий. Незабаром стануала в обороні св. кат. віри більша кількість монастирів, залюднених монахами, котрі крім правдивого монашого життя, відзначалися глибокою (як на тодішні часи) наукою та щиро-апостольською ревністю. Вслід за монашим, піднеслося також і світське духовенство до відповідальної висоти свойого знання.

В 1617 р. покликав Рутський Йосафата (котрого вже тоді уважано за Святого), на епископа до Полоцька, — у поміч старенькому архіеп. Броль-

ницькому, котрий незабаром вмер. Схизма в тих часах сильно піднесла голову; схизматики пустили в рух всі орудники, якими тоді розпоряджали: клевету, насильство, обман, підступ, підкупство і багато инших огидних способів, котрими вони баламутили народ і відтягали від св. Унії. Проти св. Йосафата почалися бунти: в Полоцьку, Витебську, Орші, Могилеві (н. Дністром), Мстиславлю та в инших містах. З найбільшою завзятістю виступили схизматики в 1620 р., коли то до Київа вступив (вертаючий з Москви) єрусалимський патріярх Теофан. Згаданий патріярх не тільки підбунтував козацькі війська Конашевича Сагайдачного проти Уніятів, але й на уніятські владичні катедри поназначував схизматицьких епископів. Поміж иншими, на полоцьку катедру назначив він Мелетія Смотрицького, котрий в тих часах був непримиримим ворогом Унії. Смотрицький своїми письмами, листами, книжками й устними аґітаторами, бунтував народ проти св. Йосафата. Однак мешканці Полоцька дуже скоро пізналися на тих підступах схизматиків і стали ще ревніщими католиками, як перед тим. За приміром Полоцька покаялися другі міста. Але поки що непоправним оказався Витебськ, котрий відразу виніс постанову вбити св. Йосафата, і тільки дожидав відповідної до того нагоди. Нагода лучилася скоро, бо св. Йосафат, котрий завсігди невстрашимо посіщав Витебськ і завзивав його до поправи, — в жовтни 1623 р. посеред загального жалю і плачу Полочан, оставив Полоцьк і перенісся до Витебська, щоби своїм життєм дати свідоцтво правді і своєю мученичою кровію зросити св. діло Унії. І те (чого св. Йосафат через ціле своє життє бажав, а саме: принести себе в жертву за св. кат. віру і своєю мученицькою кровлю закріпити правдивість Христової науки і Його святої кат. Церкви), — те сталося у Витебську дня 12. листопада 1623 р. Тоді то роззвірена товпа схизматиків, з підкупленим схизматицьким попом Ілією на чолі, накинулась на владичу палату і в звірський спосіб замучила св. Владику, та кинула його мощі в ріку Двину. По шістьох днях в чудесний спосіб віднайдено мощі Святого і виставлено їх на девятьдневне прилюдне почитаннє в церкві св. Михаїла у Витебську, а відтак перевезено їх до Полоцька, де їх похоронено у катедрі св. Софії. При мощах ділялися многі чуда, які наглядно доказували і потверджували правдивість св. кат. Церкви і святість її вірного слуги — св. Йосафата! Завдяки цим чудам навернулося много ворогів кат. Церкви, а поміж ними навіть і духовний провідник кровавого заговору — Мелетій Смотрицький, котрий з годом став одним з найвірніщих, найзнаменитших і найревніщих оборонців св. Унії, мимо слабосильности свойого характеру.

По мученицькій смерти св. Йосафата, Рутський пізнав і цілою душею відчув, що коли у підвалини св. Унії саме небо дало мученицьку кров, то її будова запевнена. Пізнав те і серцем відчув також ввесь укр. кат. Нарід. Набоженство до св. Мученика Йосафата зростало з кождим днем. Піднесене на дусі приміром самовідречення, яким відзначалися укр. кат. Владики, а в першу чергу підбодрене приміром самопосвяти й мученицької смерти св. Йосафата, — уніятське духовенство враз з простолюддєм стало в обороні св. кат. Церкви і правдивої Христової віри!

Ні всякі насильства з боку середновічної Польщі, ні згодом "культура західніх браці", ні ворожі наступи Українців - схизматиків, ні вкінци тюрми, багнети, Сибір і шибениці, — **Унії не знищили.** Вона зрошена в своїх основах мученицькою кровю св. Йосафата, зміцнена геройськими подвигами і самопосвятою кількох сот тисяч Борців - Мучеників, а при всім тім поблагословлена небом як твір Божої волі, любови й опіки Його Пресв. Серця до нашого Народа, зростала, розвивалася, цвила — процвітає досі!

Починаючи від Рагози, Потія і Терлецького, зустрічаємо в історії нашої укр.-кат. Церкви такі перлоцвіти як Атаназій Крупецький, Діонизій Жабокрицький, Максиміліян Рилло, Іван Калинський, та много - много укр.-кат. Владик і священиків (аж по нинішний день включно), котрі своїми великими ділами й подвигами в своїй ревній обороні національно - церковної (укр.-катол.) справи, дають наглядний доказ, що вони й умом зрозуміли і серцем відчули ті незрівнано великі ідеали Христової Правди, що находяться в лоні Їхньої Матери—св. катол. Церкви, правдивість котрої во вічні віки на наших землях своєю мученицькою кровю закріпив св. Йосафат! Наша св. Церква, до котрої належать не тільки Українці - католики в Галичині, але й далеко - далеко поза її межами (як: в Спол. Державах, Арґентині, Бразилії, Канаді, теперішній Чехословаччині й Югославії, —не виключаючи й Наддніпрянщини) — помимо всяких часто не сприяючих обставин, — тепер живе, розцвитається, — находиться в повнім розцвіті! Пульсом церковного життя, як влучно замічає один кардинал, є монашество. І в нашій церкві цей пульс нормальний — здоровий. Василіянський Чин, Згромадженнє ОО. Редемптористів, Студицька Лавра, СС. Василіянки, СС. Служебниці, СС. Мироносиці, СС. св. Йосифа, СС. Йосафатки і СС. Пресв. Родини, що всі вони цілою сіттю своїх монастирів вкрили не тільки Галичину, але й деякі з них (й то посеред таких невідрадних обставин) успіли розвинутися далеко - далеко й по инших країнах, працюючи там над релігійно - моральним і культурно - освітним піднесеннєм нашого народа, — все це найкраще свідчить про ту благодатну й життєдайну силу, яку

КНЯЗІ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
на пароході "Емпресс оф Френс" в дорозі до вічного міста Риму.

черпає наша Церква з лона своєї Матери — св. катол. Церкви! А коли й дадуться в нашім церковнім життю від часу до часу замітити деякі "слабші сторони", чи всякого рода "наші недомагання" (а де їх нема? — прим. авт.), то вони находяться не в ессенціональній части (коли можна так виразитися, — не в душі, серці, жилах і взагалі у нутрі нашої Церкви, т. є в її св. доґмах — правдах віри), але тільки в деяких поверховностях, що являються печальними наслідками нашого орієнтального візантизму, з якого ми ще досі не вспіли як слід отрястися. А "сей візантинізм орієнтальний ми втягнули в наші душі вже в самім зароді, принимаючи віру з Візантії) — а зглядно находячись довгі віки під її впливами, — як справедливо доказує Пресвященний Др. Хомишин. І той іменно візантинізм, перемішаний з деякими прикметами нашої душі (що для загального означення носять колєктивну назву "традиційне рутенство", — у нашім церковнім (не більше, як і суспільнім) життю являються чимсь в роді невеличкого "гріха повседневного", але на всякий случай, не є вони "гріхом тяжким", а через те не мішають нашій Церкві жити ласками надприродними, та бути злученою во Христі зі св. Церквою католицькою! З часом, — треба надіятися, — й ті "повседневні недомагання" (як справа календарна, целібату, богослужебних книг і т. д.) дадуться якось "безболізненно" полагодити! З огляду на те, слова св. Євангелія: "Лікарю, вилічи себе самого!", з яким нераз у своїх релігійних журналах звертаються до нас наші православні Брати з Наддніпрянщини, — не можуть бути піднесені на адресу нашої св. Церкви!...

Прищіплена до животворного пня св. кат. Церкви, — наша українсько-католицька Церква, завдяки безнастанним ласкам Пресв. Серця Христового, живе, розцвитається, процвітає і видає плоди!

* * *

Підчас того, як "Унія Берестейська", — по влучним словам о. Пл. Філяса — "обновила діло св. Володимира, вляла в закостенілий орґанізм нашої Церкви улетівше з нього життя Христове, покликала за правду й віру неустрашимих Борців, Мучеників, сталася жерелом - матірю того католицького духа, котрий перетревав віки й наші ожиляє серця, зблизила і злучила нашу світлом, визволила нас з під здирства царгородських висланників (котрі в наївній Руси бачили лиш овечку до стриження), стрясла з нашого тіла кайдани східного квієтизму і гнетучого цезаропапізму, а отворила Церкві і Народови браму життя Божого і культури Західної, — підчас того як уніятські (укр.- кат.) Владики зрозуміли та серцем і душею відчули, що українську індивідуальність народну охоронити може лиш кат. Церква в обряді східнім (подібно), як індивідуальність національну Поляків хоронить кат. Церква в обряді латинськім, — підчас того, як пізнійше навіть визначні провідники Козацтва та цілого укр. Народа, як напр. Хмельницький (під кінець свойого життя), Виговський, Орлик, Мазепа та инші, були явними сторонниками Унії, помимо тодішних опозиційних настроїв Козацтва, — українська православна Церква тоді, в повнім сього слова значінню, ниділа, потапаючи чим раз більше в гнилому багні схизми! Про стан укр. прав. Церкви наглядно можна переконатися на основі всіх тих середників, яких вона уживала до боротьби з Унією. Не маючи відповідних фундаментів до того, щоби чисто-богословськими арґументами доказати право на свою екзистенцію, вона вживала до боротьби з католицизмом усяких середників, не виключаючи й найпоганіщих, найогидніщих, — а в кінці перейшла до методів дикого "Фавстрехту" (право кулака). По злуці України з Росією 1654 р. укр. прав. Церква почала помалу перениматися гнилим російським цезаропапізмом (правда — не без "богохранимой рус-

ской нагайки), — аж вкінци дійшла до того, що нічим не відріжнялася від "господствующей Церкви в единой не ділимой Россії! — Що до національно го складу бувших на Україні епископів, — говорить проф. В. Біднов — "то вони майже всі були Москалями, а не Українцями; Українці серед російського епископату попадали лише винятково і були цілком обмосковлені. В той час, коли українська інтеліґенція, а за нею й нарід дбали про національне відродженнє України, наша вища єрархія стояла на ґрунті московського централізму, підтримувала деспотичну московську політику, запобігаючи ласки церковної влади і жертвуючи церковно-релігійними інтересами, — і гнала все українське, як щось не тільки не бажане, а прямо шкідливе для православної Церкви та російської держави. Також, "серед київської академічної професури, семинарського учительства, архиєрейства та духовенства на Україні, завдяки попередній політиці московського правительства були Москалі або обмосковлені Українці, що вороже ставилися до нашого й національного церковного руху, — як твердить той же проф. Біднов.

Тож зовсім не дивно, що коли 1839 р. (і пізніще) на Волині, Холмщині й Полиссю гинули сотні тисяч щирих Синів України в обороні св. Унії, то Їхня "православна братія" в особі "владик" та всяких "вчених богословів", виспівувала тоді тріюмфальні дитирамби в честь цезаро - папістичної нагайки "св. синода!"

Навіть більше, — та духова спадщина по царях, той мізерний. а притім кнутопоклонний спадок по схизматицько - гнилім російськім цезаропапізмі, та духова інерція "вічно - востребующая нагайки" (чи то крайно чорної, чи крайно червоної, чи хочби й навіть біло-червоної), — і досі не затерлася, а найкраще виразилась в теперішнім українсько-православнім епископаті. Той всякого рода "скандальний спосіб вирішування помотаних справ і віроісповідних непорозумінь при помочи інтервенції світської влади, і то... в брутальній формі заточення в монастир гродненський еп. Володимира, виленськ. архіеп. Елевтерія, пинського еп. Пантелеймона; прогна-

УКРАЇНСЬКІ ЖОВНІРИ-ГЕРОЇ В ПОХОДІ НА ЦВИНТАР

в день протесту проти приділення Сх. Галичини до Польщі. Берно, 20 марта, 1923 р.

ння за границю холмського еп. Сергія і т. д., — той сервілізм зглядом теперішних "власть имущих" і роля українського православія як експерименту в "кресовім питанню", — той теперішний цезаро - папізм (а зглядно польоно - папізм!), а вкінці ріжні линвоскоки, що недавно закінчили оден з антрактів українського трагі-православія, — все це разом узяте (й то без найменших упереджень), виразно говорять нам, що теперішний стан укр. православія рішучо нічим не відріжняється від православія за часів "св. синода" і тої його "богоспасаємої" тактики-.. І коли замітна яка небудь ріжниця, то хиба лиш — у "зміні декорації', — але "представленнє" продовжається те саме, що було "в благія времена матушки Россіи!" З огляду на те пропускаємо ось тут ті точки, які є спільними, як для російської, так і для укр. Церкви.

Нище православне духовенство українське, (як "біле так і чорне"), нічим майже не ріжниться від духовенства російського. Воно, за дуже малими хиба виїмками, є "русскаго типа" — малограмотне. Досі навіть реформи духовних семинарів не переведено. "На черзі стоїть питаннє про старші дві кляси духовних семинарій та підготовку кандидатів священства", — пише проф. Біднов, — "але треба його відложити до ліпших часів так само, як довелося відкласти на инший час справу придбання православних епископів, Українців по переконаннях і сімпатіях, і справу видання церковного органу. Рівнож справу придбання відповідних професорів для духовних семинарів, підручників до навчання богословія, (бо дотеперішні, русскаго образца") аж дишуть цезаро-папізмом!, і тим подібне, також довелося покищо відложити — на будуче.

ПРИСЯГА ВІРНОСТИ УКРАЇНІ І ПРОТЕСТ ПРОТИ НАСИЛЬСТВА доконаного на Укр. Народі в Галичині зложена укр. жовнірами на гробах своїх товаришів, в Берні 20. марта, 1923 р. Четар Сиґерич переводить присягу.

Додавши до вище сказаного ще й українсько - православний "автокефальний" рух, — то будемо мати хоч приблизний білянс теперішного стану українського православія на Холмщині, Волині й Поліссю, що находяться в межах теперішної Польщі.

Не лучший є стан православія і на Наддніпрянщині, в межах теперішної сов. України, де вже "попи" через сво-

Церкву і Народ з тим життєм, з тим є "рукоположеніє" на голову звичайного свого товариша, таким способом "висвячують його на "епископа".

Про укр. Народ, особливо простолюддє, можна сказати, що це вже та типічна "мужицька натура", — сама по собі добра, щира, ніжна, глибокореліґійна, — зі своїм специфічним до "богоіскательства" нахилом, — розуміється, не такого дикого, як російське сектанство!

І хоч "православное цареславіє", на сильним способом придушило Унію в межах бувшої Росії, — але воно не здавило всетаки тої живої віри, що там на дні сердець жевріє, особливо у простолюддя! Святим отже обовязком укр. - кат. Духовенства є вмілим і вдатним способом дістатися на дно тих сердець, очистити їх від усякого теперішного намулу, віднайти ту жевріючу іскру любови до св. Правди, запалити нею Їхні серця любовю до св. кат. Матери, — та зібрати і принести в жертву небові плоди тих великих і святих діл, які засіяв там св. Йосафат і всі наші Борці, Герої й Мученики за св. Унію!

ЧМЕЛИК

Горить

[Присвячене революційним дням в Галичині]

Чи чуєш крик, що скрізь летить:
— Огонь! Пожежа! Знов горить!
Із димом йде майно кресове!
Стодоли стирти, збіже, крам,
Горить і тут, горить і там.
З переляку дрожать панове.
Гей! 'Цо то єст?' Чи месть? Чи суд?
Се хто? "Почціви рускі люд",
Що знав податок і шарварки —
Тепер вже роги показав
І нам огонь попідкладав
Під наші любії фільварки?
Реванж давайте! Війська! сил!
Бо йде майно у попіл, пил.
Хай буде суд наш безпардонний!
Бо від Збруча по Сян ріку:
— Ку-ку-ріку! Ку-ку-ріку!....
Так піє вже когут червоний.
Се що? Той хлоп, що слухать вмів,
Кидати бомби вже посмів?
Зривать стовпи телеґрафічні?
Дамо йому ми вет за вет,
Побільшимо терор і гнет,
Щоб хлоп згадав і сніг торічний!
І військо йде в наш рідний край,
Слізми і кровю злитий вкрай,
Несе нам пострах в хати бідні,
У тюрмах знов народу цвіт,
А під домами динаміт.
Йде чорна месть на ниви рідні.
Та я тут давби лік один:
Не треба клином бити клин,
Бо месть крізваві носить вінці;
Тож не лічіть ви ран мечем
І не гасіть пожеж вогнем —
Бо бук все має аж два кінці!

КЛИМ ПОЛІЩУК

ПАНСЬКА ЖІНКА

I.

Небо навколо — сковорода стальова і гомін під нею цікавий такий:

— Кажуть, Комнезамож жениться?::

— Егеж... Панянку бере...

— А як же з Василиною?...

— Ніяк!.. Розвівся, здається?

— Ого!... Ще й як!..

І, шкрябаючи заскорузлими чобітьми по намерзлій дорозі, спішилися на майдан до "Райвиконкому", де з раннього ранку гула і гомоніла юрба цікавих. На найкращому на все село будинкови, де колись була "Волость", а тепер міститься "Райвиконком", веселою весільною "віхою" тріпалася в повітрі на довгій тичці червона спідниця, на якій виднівся білий напис: — "Сонце засяє колись!"

Неписьменні, які тільки одну горілку вміли добре пити, дивилися і дивувалися:

— Чи бачите, чого Василинчина спідниця дочекалася?

А письменні, читаючи той напис, ніяково знизували плечима:

— І для чого ото воно?...

Догадувалися, що се хтось із "Комсомола" зробив так, щоб "нареченому" догодити. — Хлопці там цікаві, все бувші паничі і, як було свято першого травня, так вони всіх міських "горателів" перекричали. — Ну, а се вже річ відома! — "Наречений", Пилип Заноза, не хто небудь, а перший чоловік в селі і голова "Комнезаможа". Та тепер село мало собі потіху з нього. Був чоловік, як чоловік, але з того часу, як повернувся з міста, куди їздив на якусь "комисію" дивитися, як вона "мощі патрахала", наче не той став. Спершу всього наказав Василині повиносити всі образи з хати, а на другий день її саму вигнав, кажучи: —Забирайся собі зі своїми образами разом, бо я в них не вірую, а тебе не люблю!"

— Бійся Бога!... — заголосила Василина. — Тож ми перед святим престолом на рушнику стояли!..

— Йди!.. Йди собі, заки ще я не сердитий! — сказав він її понуро, випроважаючи з хати.

Побачила, що нічого діяти з ним й пішла до батька свого, хоч уже два роки жила, як господиня справжня. Василинчин батько, старий і недурний собі чоловік, бо колись навіть шість літ волосним старшиною був, не стерпівши такого глуму над своєю рідною донькою, став і пішов "оброзумлювати нерозумного". Але, коли тільки прийшов до нього, як той схопив його за карк і викинув аж за ворота.

— Хіба ти не знаєш, дурню старий, що після декрета нашого селянсько-робітничого уряду, всі церковні шлюби стали фалшивими?! — закричав роздратовано до старого.

— Так то шлюби, а не самі люди!.. — озвався старий, розминаючи долонею свого карка.

— Що вже там балакати! — перебив його Заноза. — Не люблю я Василини, тай по всьому.

— Так що з того, що ти її не любиш, як із неї господиня добра!...

—Господиня вона добра, але сама недоладна!.. Груба, опецкувата, цицата!..

— Тьфу!... — сплюнув старий і на тім скінчилася їх розмова.

А через пару днів уже ціле село го-

моніло, що — "голова Комнезаможа" розвід узяв і з якоюсь міською панянкою жениться". Однак чогось певного ніхто не знав і тільки одні хлопці з "Комсомола", із якими Заноза був "за пані брата", якось хитро посміхалися, чим викликали на селі не аби яке зацікавленнє сею справою й застав ляли бідну Василину лити безнадійні сльози.

Чекаючи Комнезаможевого весілля, говорили:

— Ну, ну! Був наш Пилип "Комнезамом" а тепер хоче бути паном!..

— Та, що йому!... Він можна сказати, чоловік з головою!.. Всі Карпати пройшов!.. Знає, що робить.

Пилип чуючи такі розмови, притворявся байдужним, хоча в душі почував себе ніяково. Ще в день, підчас службових справ, забував за те все, але коли тільки надходив вечір, — місця собі не знаходив. Сам не знав, як так сталося, що запала йому в око донька бувшого міського голови Ліщинського панна Оля, ота чудова й предивна дівчина. Двічи всього бачився з нею: один раз на тій самій "комисії", як вона протоколи списувала в книгу, а другий раз вечером, у театрі. Тоді, властиво, познайомився, чай з нею пив коло буфета і, цілком по панському, поцілував їй ручку. Здавалося що тут такого, але спокою в душі так і не стало...

Сидів усе над розгорнутою "Сільською Комуною" в якій був надрукований протокол тієї самої "Комисії", а перед очима, як жива, стояла чудова панна Оля, яка тоді списувала це все. Стонадцятий раз перечитував про "попівську безсумлінність" і йому здавалося, що так дочитається до чогось такого, що враз усе стане ясне й не треба буде сушити собі мозку тим— чи може його Оля покохати, чи ні?..

І так пригадав:

— Ви, як справжній кавалєр...

Сказала так, як він поцілував їй ручку.

— Досить!.. — сказав собі в голос і схопившись побіг до завідуючого "Комсомольською" читальнею вчителя Явтушенка. Прийшов і зразуж усе росповів — з чого почалося і до чого йде...

Явтушенко радий пригоді.

— Панну Олю знаю дуже добре.. — каже стримано. — Колись я її молодшого брата в ґімназію готував і з нею також дещо проходив. Пани були вони тоді...

Лице Занози засвітилося.

— А тепер?.. — спитався.

Явтушенко глянув на нього і всміхнувся:

— Як церковні миши..

— Я, бачиш, думаю так! — перебив його Заноза. — Як би ти поїхав і сказав їй, що я її люблю і що в мене хліба та сала на цілу родину вистане, то вона....

— Дурень ти! — гостро сказав Явтушенко. — Ти думаєш, що хлібом та салом можна щастя створити?!

Ні голубчику! Як що ти хочеш, щоби вона була твоєю, то ти вже, краще, тим хлібом та салом поділись зі мною... Вона, знаєш, надто горда, щоби згодитись на таке! Тут треба так, щоб якась любов була, або ідея, чи так щось таке шляхетне. Тож ціла ґімназія і рік курсів за нею! Розумієш?

— Ще-б не розуміти! — захоплено скрикнув Заноза, обіймаючи Явтушенка. — Я, товаришу, чудесно розумію, що тобі, як учителеві хліба треба, а мені, бач, панської жінки хочеться. Знаєш, вона така гарненька, біленька, ніжненька, маленька, чепурненька. Ех! Половину господарства дам, тільки зроби так, щоб моя була!

— Добре! — згодився Явтушенко. — Скажи, щоб дали добру підводу, тай поїдемо! Тільки, гляди, щоб шито крито було і щоб ніяка собака про це не гавкнула!

Заноза спершу розцвів, потім заметушився і зник а через годину селом торохтів найкращий в цілому селі за-

лізний віз і везли його найкращі на все село коні господаря Микити Кудлача, який радів із того, що таким "таним коштом" відбуде свою "возову" повинність, яка часами тягнеться цілий тиждень, а тут треба було проїхатись один раз до міста, до якого всього лише три милі буде.

— О півночі приїдемо? запитуючо промовив Кудлач за селом, але йому не відповіли.

Явтушенко й Заноза сиділи "на панському місці" й тихо шепталися.

— Головне, щоб ідейно. Рівність. Братерство, народня влада й инші таcікаве й діждалися його щойно через три дні, на самісеньку "давню Покрову", коли над будинком "Райвиконкому" затріпалася в повітрі червона Василинчина спідниця, а небо навколо стальовою сковородою стало....

З години на годину чекали снігу, а тут ціла валка возів по замерзлій дорозі. Побачили, що вози "возові", але їхали наче найняті. На передньому Заноза, а поруч него якась молода пані. Підїхали блище. Захвилювався Заноза. Шкіряну куртку свою оправив, червону звизду на лівому боці грудей попробував, а далі ще й шапку зняв,

БУДИНОК ЧИТАЛЬНІ ПРОСВІТИ Т. ШЕВЧЕНКА
і Рідної Школи та парохіяльної церкви Пресв. Евхаристії в Іст Кілдонан. Знимка знята підчас посвячення нового дзвона 11|XI. 1923 р.

кі штучки.... — шептав Явтушенко, а Заноза слухав і потакував:

— Так, так... не зовсім по мужицькому.... не цілком по панському... Щоб делікатно...

Темна осінна ніч тулилася до них, як до рідних своїх, а вони, не звертаючи на неї ніякої уваги, їхали й шептали, наче везли з собою найбільшу таємницю сонця, про яку не можна було говорити в пітьмі.

А коли другого дня вернувся Кудлач сам один і привіз якогось листа "Комсомольськім" хлопцям, то зразу усі зрозуміли, що починається саме чого не робив ніколи. Коло воріт "Райвиконкому" вози зупинилися і стало тихо, наче в тім осіннім полі, що ген поза селом. Заноза зліз із воза, звертаючись до громади, тремтючо промовив:

— Кождому тепер вільно робити, що хоче, аби тільки иншим не шкодив. От, як бачите, розвівся з одною і оженився з другою, тільки не думайте, що я про себе дбав... Жінка моя освічена, то й для вас корить буде!..

Сказав, повернувшись й пішов у "Райвиконком", а слідом за ним пішла з Явтушенком і його жінка. Грома-

да мовчала, наче німа. Коли тут почувся якийсь голос:

— Що-ж тут такого?! Не нас же поженив, а сам оженився! Хай собі!

— А так, так, так! — озвався другий хтось, більш певний і більш прихильний. — Вільному — воля, спасеному — рай, а нас частуй та напувай!

І враз, як вода на лотоках, зашуміло:

— Комнезаможі... Комнезамож!.. Комнезамож!...

Малі хлопчики лізли на тини і собі щось таке верещали. Вийшов Явтушенко і сказав:

— Тихо!.. Сьогодня Комнезамож усе село частує!..

Гомін став глухим рокотаннєм, з якого хвилинами виривалися окремі голоси захоплення, але раптом те все потонуло в звуках "інтернаціоналу", який "на всі заставки" врізала "Комсомольська" орхестра.

Принесли декілька бочілок горілки та вареного мяса в ночовках і стали частувати. Пили, їли й гуляли, а музика конаючи танці вигравала, що аж червона Василинчина спідниця на "Райвиконкомськім" даху почорніла з пилу...

Прийшла й Василина. Горілки ніколи в рот не брала, а все й вона напилася.

— Покажіть-но мені оту голодранку, яку він привіз із собою!.. — кричала. — Хай я їй хоч один раз у вічі плюну!...

— Мовчи, дурна! — казали їй. — А то він з тебе лемішку зробить, як почує!

—Оце, але!... — невгомонювалася вона. — Злякалася я його, як торішнього снігу! Розвід, каже він, взяв!... Спідницю мою на дах вивісив!... Дурень!... Анцихрист!.... Люципер!..

Хтось такий узяв її під руки й до дому відпровадив, а гульня ширшала та зростала, як ширшала та зростала навколо них вечірня пітьма, в якій важко було розібрати — чи то вбоге дерево від вітру гойдається, чи то пяний мужик гопака садить.

"Комсомольські" хлопці про світло дбали. Викотили на майдан бочку смоли й запалили її. Червоне полумя знялося високо в гору і стало розгрівати стальову сковороду небес.

Припинили гульню і задивилися в гору, туди, куди полумя йшло.

— Гей!.. Десь там оце не один ангел крильця осмалить!... — сказав хтось захоплено і радісно зареготався, а слідом за ним зареготався весь майдан і від того було таке вражіннє, начеб хтось велетенський пив з величезної пляшки якийсь густий і міцний напій. —

Гуль... гуль... гуль..

Василинчин батько стояв на порозі своєї хати і, дивлячись на веселу заграву над майданом, тупо і вперто промовляв одне й те саме:

— Диявол... Диявол... Диявол...

В помешканню "Райвиконкома" було справжнє свято. Заноза, сидячи за столом поруч своєї панської жінки, до всього прислухувався і нічого не розумів, до всього приглядався й нічого не бачив, тільки всією своєю істотою відчував у собі якесь дивне почуття, яке нагадувало собою не то смертельний жах, не то незвикле захопленнє. Чуючи його, деревянів і робився таким, як тоді, коли вперше поцілував ручку панни Олі і коли та, так просто назвала його "справжнім кавалером". Тепер панна Оля сидить поруч нього і сеї ночи, мусить стати справжньою його жінкою і таким чином здійсниться найболючійша його мрія — першому з усіх мужиків, мати "панську жінку".

— Але звідки-ж така моторошність? — думає про себе і наливає собі повну чарку міцного вишняку, щоб хоч трохи прочистити висохле горло.

Перехилив чарку в рот і почув, як щось десь промовило:

— Диявол... Диявол... Диявол!..

Чув й вслухувався, наче в музику, а

сам блїднів, полотнів і, непомітно, починав хилитися на стіл, наче від якоїсь непомірної ваги, що незримою масою лягла на його плечі.

— Буде! — скрикнув не своїм голосом і, враз випростувався.

Оля метнулася в бік Ямтушенка, що сидів коло неї з другого боку, а всі инші здивовано видивилися на нього.

— Буде вже!... — сказав ще раз. — Проведіть мене до хати!...

Декілька "Комсомольських" хлопців кинулося до нього, а Явтушенко взяв під руку злякану Олю й так подалися з помешкання "Райвиконкому".

Бочка зі смолою вже вигоряла й по майдані слався густий, зачушливий дим, що знову збудило у ньому оте саме дивне почуття і знову почув ті самі, страшні слова...

— Скорше!... Скорше!... — поспішав своїх провожачих, а ті, йдучи разом з ним, тихо посміювалися:

— Що то значить, мужик... Години не хоче потерпіти...

Коло хати, як слід, розпращалися з усіма, а Явтушенкові шепнув:

— Умовлене завтра получиш!...

І перший раз за весь час узяв Олю за руку і повів її до своєї хати.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКОВ У ФІШЕР БРЕНЧ, МАН.

II.

Раним-рано було біло скрізь. Хоч і "давна Покрова", та не забула вона тих, що просять її: — "святая Покрівонько, покрий мені голівоньку". — Випав перший сніг, наче пух лебединий.

Прокинувся Заноза ледви розвиднилося. Глянув за вікно, де біліли сніги, подивився на голі стіни, де ранійш образи стояли, і побачив коло ліжка якісь черевики.

— Значиться, панська жінка...

Помалу, щоб не розбудити, повернувся і став придивлятися, — яка вона.

Дивиться й очам своїм не йняв ві-

ри. Лице бліде, аж синє, під очима наче саджа розплилася, коси коротенькі й пожовані якісь, плечі гострі й худі, а груди... груди такі зморщені й такі маленькі, наче цілком не було...

Затаїв духа, як злодій, що лізе до чужої комори, дивиться на неї — чи "чесна". Дивиться довго й пригадує як сказала йому:

— Мама тоді мало що з голоду не вмерла...

Так, так! Він добре пригадує собі, що саме говорила вона йому вчора, коли в нього шуміло в голові і коли з його грудей пломінно вривалося:

— Пташечко моя... Ясочко моя... Жіночко моя...

Тепер він бачить усе й сама собою повстає в голові гостра думка:

— А Василина чесна була... чесна й здорова... як піч господарська...

Обережно зсунувся з ліжка і став одягатися. Тілько-що одягся як і Явтушенко в хату. Веселий і радісний, каже:

— Ну поздоровляю!..

— Нема з чим... — понуро бовкнув Заноза.

— Як так?! — дивиться на нього Явтушенко.

— А, так...

І враз обидва затихли. Повернулися до ліжка як до дива якого. Під ковдрою щось не-то плакало, не-то сміялося й холодним жахом проймало серце..

Що з вами?!... — метнувся Заноза до ліжка.

— Ха-ха-ха!... Не чесна!... Ха-ха-ха!.. Вбий мене!... Хі-хі-хі!.. Хо-хо-хо!... — почулося у відповідь і з під ковдри висунулося скривлене лице Олі.

Заноза зажурився:

Що з нею?! Неміч, може?!

— Ні звичайно собі панська хороба гістерія — шепнув йому Явтушенко і голосно додав: — Нічогісенько! Води скорше! Води!...

— Хами... Хами... — лунало на всю хату, а вони обидва, як тілько могли, просили її заспокоїтися і не гніватися на них.

Нарешті вона стихла, відвернулася до стіни й сказала, що буде одягатися.

Явтушенко зараз вийшов у сіни, а слідом за ним неохоче якось вийшов і Заноза.

— Чим ти її так схвилював? — суворо спитався Явтушенко.

— А хібаж я знаю? — повернувся до нього Заноза. — Тілько і мови було, що ото з тобою...

— Дивно! — знизав плечима Явтушенко.

— Ех-ех! — зітхнув Заноза. — Знаєш товаришу, се не Василина.

— Нічого! — плеснув його по плечу Явтушенко. — От, хай тілько одягнеться, то підемо похмілитися і все буде добре.

Заноза, мовчки вийшов на двір, набрав повну жменю снігу і став ним терти свого лоба.

III.

Дні за днями, як лебеді. Падали сніги, кріпшали морози, кріпшала і встановлювалася зіма. В хаті Занози сумно. — Щодня плакала Оля і щодня тер Заноза снігом свого лоба. З ранку до вечора ходила вона сновією сумною, а вечером брала книжку, що дав їй Явтушенко з "Комсомольської" читальні, і до півночі замірала над нею. Заноза в той час сидів з другого боку стола, курив цигарку й сердито спльовував на землю, або лежав на ліжку і чекаючи, на неї, смертельно нудився.

Часами їм обом хотілося щиро поговорити, але коли тілько зачинали розмову, як уже на третьому слові робилися незрозумілими собі і обоє ніяково позирали по кутках, наче ті дикі звірі, яких зачинили в тісну клітку.

— Ах, як би мені хотілось побувати в опері! — зітхнула раз голосно.

Він повільно підвів голову:

— Де?

— В театрі... Де грають і співають — сказала йому.

— Н-н-ну!... простягнув він, позіхаючи. — От, як би подивитись на такого, що цвяхи їсть і полумя ковтає!... Колись, як везли нас на румунський фронт, бачив такого в Одесі.... Ловкий був жулік!...

Вона, всміхаючись, схилилася над книжкою, а він, почуваючи якусь дивну незручність, зупинився на половині слова й через хвилину зачав друге:

— Требаб було капусти насікати на зиму, бо, лежачи в головках, геть зогниє!...

Нехотячи, відривалася від книжки:

— Що таке?

— Капусти, кажу, насікти....

— Як так! — здивувалася.

— Так, як і всі люди! — відповів їй твердо.

Пильно дивлячись у його лице, наче він сказав якусь велику дурницю, знизала плечима:

— Капусти насікти?... Як-же се так?... Дивно!...

Він з хвилину напружено червонів, а потім раптово схопився з місця.

— А-а а... до сто чортів... смішки всякі, а їсти нема чого... Жінка панська... — вибухнув роєм жорстоко-гострих слів і вибіг з хати.

Оля кинула книжку на лаву й зайшлася гістеричним плачем... Колиж заспокоїлася, лягла в ліжко й загасила світло, а тоді почула, як тихо відчинилися двері, як увійшов він, як роздягався й обережно поклався поруч неї. Мліючи від почуття сорому й огиди, покірно приймала його залізні обійми і, сціпивши зуби, ждала їх кінця...

Тим часом на селі на всі лади говорили і переговорювали. Казали, що — "з розуму зійшов за своєю панською жінкою і по три дні сам нічого не їсть і худоби в хлівах не годує". Явтушенко, почувши такі балачки, хотів якось погодити з ним, але не міг, бо Зано-

ТОВАРИСТВО ПРОСВІТИ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА в Монтреал, Ст. Чарлєс. Засноване 14|XII. 1913 р. а зачартероване 7|VII. 1922 р. Товариство посідає свій власний дім при 194 Ст. Чарлес улиці, якого торжественне отвореннє відбулося 25-го лютого 1923 року

В ЄДНОСТИ СИЛА! — В ПРОСВІТІ НАША БУДУЧНІСТЬ!

Кожда українська кольонія повинна мати свій будинок до якого горнулибся всі місцеві Українці.

за саме тоді капусту квасив і соромився на очі показатися.

Василина ходила по селу і хвалилася:

— Я не буду, коли він не прийде до мене і в ноги не поклониться!...

А вечером, як робилося темно, прокрадалася на своє давне обійстя, навідувалася до худоби і, як що вона стояла перед порожними жолобами, — закладала паші, щоб вистарчило на цілу ніч, а сама йшла ще до вікна й довго-довго дивилася, як панська жінка читає свою книжку і як її чоловік думає свої думи.

Одного разу, коли вона тільки що підійшла під вікно почула розмову:

— Час би тобі навчитися щось робити! — говорив він. Тож не сила моя самому одному на всі боки кидатися!

— І не кидайся! — почувся її голос.

— Як то так, не кидайся?! — спитав він.

— Наймичку найми! — сказала вона рівним голосом, знову схиляючись над книжкою.

Але тут сталося дивне щось. Наче божевільний, кинувся він до неї, вирвав з її рук книжку й закричав:

Ах, ти, к....!... Так ти хіба не знаєш, що в селянсько-робітничій державі повинні всі працювати?!..

У відповідь на се — протяжний зойк і часте:

— Ха-ха-ха!... Ха-ха-ха!... Хо-хо-хо!

Заноза схопився за голову й кинувся з хати. Василина шарпнулася від вікна й побігла до воріт, але не стигла зробити пару кроків, як проти неї став він.

— Хто тут? — спитався.

— Я! — відповіла Василина.

— Чого?..

— Худобі їсти давала. Не гинутиж їй, голодній... — сказала й голос її задріжав.

Протягнув до неї руки:

— Ех Василинко моя!..

— Дурень — кинула йому жорстоко в лице й кинулася до воріт.

Він хотів було догнати її, але коло воріт став і знеможено сів на перелазі. Сидів і слухав, як десь далеко стихали швидкі кроки Василини і як гавкав на неї "комсомольський" пес, якого знайшов десь Явтушенко і з любови до животних, зробив йому коло читальні буду, — а потім стало тихо і зродилися думи. Настирливо, як осінні мухи, обсіли вони його голову і зробили її важкою, наче камінь. Що не дума, — біль шалений, що не гадка, — жах смертельний, від чого стало темне лице й загадкові очі і все нутро стало трівожно — непевним, як той лід на провесні, який от-от має розбитися й рушити з місця.

Сич на хаті пугукнув двічи і наче вдавився. Він здрігнувся і глянув на свою хату. Вікна були темні й чудні якісь.

— Спить... — прошептав і сам не знав, — нутром, чи вусами.

Повільно підвівся, важкий-важкий. З хвилину стояв і наче прислухувався. Потім як колись у війську, зробив крок лівою ногою і рішучо пішов до хати...

V.

Сонце викотилося ясне ясне. Мороз аж тріщав, бо в день св. Николая завжди так. Колись сей день великим святом був, а тепер — звичайний собі. — Встали люди і, як завжди, хто — туди, а хто — сюди все по господарству, коли тут звістка:

— "Комнезамож" свою панську жінку задушив!..

І заворушилось село, як вулик. Покинули все, що робили, і бігом до "Комнезаможевої" хати.

Приходять, дивляться і бачать:

— Лежить на ліжку, синя-синя... Кажуть, — подушкою...

Самого "Комнезаможа" нема. Наказав себе арештувати і в "холодну" посадити, заки з міста слідча комісія не прибуде.

Люди ходять, гомонять собі, а Василина бігає по обійстю та скаржиться:

— Бідна моя головонько!.. Щож я тепер подію?!..

І ніхто її не дивується, бо всі знають, яка вона господиня і скілько-то попрацювала тут.

Було з полудня, коли приїхала слідча комісія, а з нею старі — батько й мати небіжки. Спершу всього у хату зайшли члени комісії, а старих лише тоді пустили, як зробили своє діло. — Порізали, попороли і в труну склали. —Ввійшли старі, глянули і заридали, як діти:

— Чи на те ми тебе вигодували й доглядали?!

шенка, не бачив того, як умлівала на горбочку замерзлої землі стара мати і як гриз свої руки старий батько.

Насилу спромігся Явтушенко забрати їх звідти. Коли вернувся в село, від їздила комісія і голова "Комнезаможа" з нею, бо його і справді таки арештували. Явтушенко захвилювався: жаль було йому небіжки, але й Занози шкода. Заходиться коло батьків і коло комісії разом.

— Нічого робити, — каже, — тут психольоґія...

Слідчий мовчить, лікар усміхнувся, а батько і мати небіжки — німі і глухі.

— Корець жита дамо, щоб їсти бу-

УКРАЇНСЬКА ДІТОЧА ГРОМАДА В ПОРТЕДЖ ЛЯ ПРЕРІ, МАН. З о. М. ГРИГОРІЙЧУКОМ.

Діточі Громади повинні істнувати в кождій українській кольонії в Канаді. Де такої нема, так місцеві свідомійші одиниці повинні її заложити.

А та лежить собі в труні і наче не до неї. Тілько одно змучене лице мовчазно промовляло:

— Тож для вас пішла я за нього.

Василина сюди і туди кидалася:

— Не можеж так вона в моїй хаті лежати!... Поможіть люди добрі!..

Люди не татари, — темним вечором справили похорон. Запрягли в ґринджоли якісь возові коні й вивезли на цвинтар. Ніхто крім грабарів та Явту-

ло що... — продовжував Явтушенко, позираючи на старих. — А в суд свідків пошлемо, скільки треба буде... Складна справа... Болюча... Можна сказати, — нещастя...

Виладували ті самі ґринджоли, на яких небіжку на цвинтар вивозили, посадили в них старих, а разом з ними корець жита поклали і сказали:

— Не згадуйте лихом!...

Поїхала комісія, поїхали і старі —

батько і мати небіжки. Затихло село в хатах своїх і на вечерницях теревені правило.

— Як то тепер тій Василині бідній? Сама одна зосталася, а господарство таке, що хоч куди!...

Василині справді було важко, але не від того, що сталося і що ще не скінчилося. Повна мовчазної трівоги, щоденно рано й вечір молилася перед образами, — які власними руками по ставила на їх давне місце, — аби Бог простив йому гріхи його і щоб суд не дуже суворий був...

VI.

Перед Різдвом самим судив його Ревтрибунал народний. Явтушенко свідком був і свідчив:

— Тут психольоґія... Можна сказати, — нещастє... Робітник і пані... Два протилежних характери... Хиба може бути винен?

І Ревтрибунал зрозумів його і, одно голосно, вирік:

— Не винен!...

Заноза, як сидів, так і зімлів. Узяли його під руки й повели просто в сани і тільки дзвонити зачали в морозному повітрі, Явтушенко, сидячи коло нього, говорив щось про Василину, образи в хаті і про все господарство його а він слухав і йому здавалося, що так сниться дивночудесний, казочний сон.

... Мій Отче! ...

Всім чудесам землі, мій Отче,
Ти світло і жерело єси;
Як ясність дня, так велич ночи
Від Тебе йдуть, як тінь краси.
Кругом від Тебе відблиск бє
І все, що тішить нас, Твоє.

Коли на облак підвечірний
Пращальний промінь дня паде,
Мов ясну браму в світ безмірний
Відчинює і в рай веде —
Той чар красок в красі цілій
З танцями промінів є Твій.

Коли знїметься над землею
Орлом о крилах зоряних
Могуча ніч і понад нею
Повисне в тінях золотих —
Тоді й той зоряний спокій
У тінях золотих є Твій.

Твій дух тепло в той легіт вносить,
Що ним земля голубить нас,
Твій погляд з під землі виносить
Весь чар квіток у літний час.
Кругом від Тебе відблиск бє
І все, що тішить нас, Твоє!

В. Щ.

- Ксантипа -

Коли о. Василь Петрів розповідав сьогодня у церкві про потребу згідли вого пожиття між чоловіками і жінками, йому і на думку не приходило, що з того може вийти. Як звичайно, коли не було інтелігенції в церкві, о. Василь почував себе свобіднищим в поучуванню селян, так і сьогодня, розглянувшись по церкві, він зложив свою проповідь з ріжних тем: почав євангелієм, зійшов на політику, на нелад в селі, на читальню, а найдовше говорив про незгоду в родинах, про бійки і сварки. Така мішанина в проповіди не відповідала красноріччивости, але подобалася селянам; о. Василеви до неї не треба було окремо приготовлятися, а успіх був може й кращий, як від упорядкованої науки золотоустих проповідників.

— То знаєте — говорив він — дуже давно, перед тисячами років жив славний, мудрий Грек — називався Сократ. Він не радо сидів у хаті, тільки все ходив поміж люде і вчив їх як мають жити. Сідав собі десь на торговиці, велика громада людей обступила його і він починав говорити: "Се робіть, а того не робіть!" А мав він жінку, Ксантипу, дуже люту бабу. Замість тішитися своїм розумним чоловіком, славним на ціле місто і на цілий край, вона що дня з ним сварилася: "Чого ти хати не пильнуєш? Куди ти волочишся? Який мені пожиток з тебе? Людські жінки мають з чоловіків поміч і пораду, а я бідна. нещаслива... з таким волоцюгою не дороблюся..." І так що дня ганьбила чоловіка, от як і тепер можна чути на селі. Але Сократ був розумний чоловік, з бабою сварки не заводив, тільки уступався їй. Звичайно розумніщий уступає. Раз у злости, по великій сварці, жінка виляла цілу коновку води на Сократа. А він нічо, втерся і каже: "Звичайно по бурі дощ паде". Спокійний як бачите, був чоловік, не злісняк. За те знова його жінка славна була зі своєю злостію; по нинішний день кожду злісну бабу називають Ксантипою.

Сей приклад був такий старий й знаний, як само імя і заслуги Сократа. Але в селі о. Василя про се не чували і радо слухали оповідання; богато людей навіть усміхнулося, почувши про Ксантипу і коновку води.

О. Василь докінчив проповідь і правив далі богослуженнє. По богослуженню пішов до дому, зїв обід і поклався подрімати. Відпочавши пішов знову до церкви на вечірню. По вечірні вступив до читальні. За весь той час йому ані раз не прийшла на думку його ранішня проповідь. Не було про що й думати...

Тимчасом перед домом читальні до о. Василя приступив сухорлявий, невеличкий, уже старий господар, Матвій Соломка, голова читальні, громадський радний, член управи каси і крамниці, старший церковний брат — і ще иншими титулами можна би Соломці честь віддати — тай з якоюсь особлившою приємністю поцілував пан-отця в руку.

— Щож там Матвію? — спитав о. Василь ласкаво. — Як здоровля ваше?

— Дякую. От якось чоловік тягне до часу.

Але Матвій очевидно про своє здоровля не хотів говорити, бо зараз додав: — Я вам дякую, пан-отчику, за нинішню проповідь.

— Щож там такого було? Звичайна проповідь тай годі!

— Ей, не кажіть, пан-отчику! Се так

до мене і до моєї жінки як би приложити! Я Сократ, а вона Ксантипа.

Пан-отець усміхнувся.

— Я вас і в гадці не мав. На проповідях я своїх парохіян не визиваю. Та й не знаю я, як ви собі там жиєте. Моя хата з краю...

— Воно то так — відповів Матвій спокійно. — Хоч ви не про мене говорили, але вийшло подібно. Дуже прикра моя стара... Терплю, кажу вам пан-отчику, як той Сократ. Чи ви не маєте якої книжки про нього? Я би собі прочитав.

— Маю, я вам дам. Є в читальні. Але я справді не про вас говорив.

— Не журіться тим, пан-отчику! Адже я до вас жалю не маю. І овшім дякую вам ще раз.

З тим оба пішли до читальні і посиділи там з людьми, що понадходили, добру годину. Матвій не згадав уже пан-отцеви ані словом про своє домашне життє, але книжечку про Сократа сховав дуже обережно за пазуху.

З читальні пішов собі о. Василь до дому. По дорозі знову ані думав про свою проповідь, а тим часом за ним повагом йшла Матвіїха, здорова, кремезна жінка, вистроєна по святочному. Аж на ґанку, оглянувся о. Василь, і побачив, що Матвіїха за ним.

— Ви до мене?

— Так— відповіла Матвіїха, підійшовши блище поцілувала пан-отця в руку і дуже важко зітхнула.

Сідайте ось тут на лавку! Щож скажете?

Матвіїха не сіла, тільки сперлася о стовп і стоячи почала говорити дуже сумно, але з притиском:

— Дуже мене пан-отець скривдили.

— Хрестіться, Матвіїхо! Та чим?

— Так мене за бездурно при людях спублічили, як би я вже була не знати яка! Мені вже з пятьдесять років, а ще жаден священик мене в церкві не ганьбив....

— Алеж, ґаздине, я зовсім не про вас говорив! — боронився священик.

— Говоріть своє! — слова Матвіїхи ставали щораз твердші і енерґічніщі. — Що я там часом свого старого штуркну, се правда. Але як жеж його і й не штуркати і не насварити, коли він все поза хатою; як не в читальні, то в крамниці, як не в крамниці, то в касі або на раді, як не на раді, то в місті на вічу.. А дома як сяде, то ґазети читає. Тут праця на поли пропадає, а він ґазети читає.

— Не нарікайте, Матвіїхо, на свого чоловіка, бо він розумний і добрий! — спинив пан-отець говірливу жінку. — Самі бачите, що сили в нього не богато, а вам і без його помочі не зле поводиться. Ви господиня одна з перших в селі...

— Зате мене і серце болить, — під-

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКОВ СВ. НИКОЛАЯ В САНДАВН, МАН.

хопила Матвіїха — що ви мене в церкві ганьбили.

— Алеж кажу вам, що я не про вас говорив! — боронився священик рішучо.

Матвіїха не зважала на се, бо видко, прийшла доконче виговоритися і насваритися.

— Називати мене в церкві Ксантипою, коли я Ксенька пишуся, так мене хрестили, так мене все кликали!... Се правда, що я вчора на свого старого виляла коновку води у злости, але скажіть же самі, якою мені бути? "Десь був? питаю. — У крамниці! — каже — Що ти там робив? — Рахунки — каже — робив, що крамниця вторгувала за тиждень. — "То ти, кажу, чужі маєтки зраховуєш, а твої злодії розносять!" — Та які злодії?! Що пропало? кажи!—він так. А я в злости трутила його в кут тай, як стояла під рукою коновка з водою, виляла все на нього. Ніхто при тім не був, ніхто того не бачив і, дивіться, не минула ніч, уже в церкві пан-отець говорить! Чи чував хто таке? Се певно та безкоста моя сусідка підглянула тай донесла вам.

— Ніхто мені, Матвіїхо, не доносив — почав тепер пан-отець усміхаючись — я справді не знаю чого ви від мене хочете.

— Я хочу, аби мене пан-отець в церкві при людях не прозивали! Я не ніяка Ксантипа, тільки Ксенька! Я мало в землю не запалася, як слухала вас сьогодня, що ви говорили. А людям до мого Матвія засі! Я з ним шлюб брала, я вже діти відвінувала, вільно мені зі старим поцілуватися і побитися! Що людям до того?!..

— Алеж може би ви, Матвіїхо його не били? Одно гріх перед Богом, друге, стид перед людьми, а третє: адже в нім тільки пушка духу, такий марний.

— Абож я йому їсти не даю, чи може бороню? Тай не бю я його так, аби покалічити, Боже борони! Алеж й гірка мені година з ним. Десь у інших жінок чоловіки, як чоловіки, а в мене волоцюга, що хати не тримається!

— Аджеж Матвій не пє, не курить і грошей не тратить! — боронив священик.

— Ану, нехай би відважився!

— Отже порадьте мені, Матвіїхо, що мені зробити, аби ви не гадали, що я про вас говорив в церкві. Може би на другу неділю сказати, що хоч ви так зробили, як та Ксантипа давна, але се не до вас піялося.

Матвіїха застановилася.

— Ні! — каже — не говоріть! Коли сього сусідка не бачила, то най воно так присхне. як та вода на моїм старім!

— Добре, най і так буде! — відповів пан-отець. — А я вам ще раз кажу,

РІДНА ШКОЛА В ҐОНОР, МАН.
під управою Сестер Служебниць.

що я не про вас говорив, тільки то на правду була колись така Ксантипа.

— І мала такого чоловіка, як мій Матвій? — зацікавилася Матвіїха.

— Мала, тільки далеко мудрійшого.

— Ну, коли він свого не пильнував, тільки на наймитів спускався, то мудрий він не був. Я би за нею обстала.

— Та вже, як там хочете, обставайте і за нею.

Матвіїха значно подобріла, втерла хусткою спітніле лице, поговорила ще годинку з пан-отцем і, видимо з лекшим серцем, пішла до дому.

Матвій сидів на приспі і читав Сократа.

—Чого ти казав, — спитала його жінка зовсім не ласкаво — що пан-отець се до мене в церкві говорив? Я питалася і він казав, що ні.

Матвій встав з приспи, подивився спокійно на жінку і, не промовивши ані слова, пішов у сад.

О. ОЛЕСЬ

І досі ще цвитуть

І досі ще цвітуть в уяві прапори,
Тече юрба по улицях шумливих....
О, сонце звільнене, гори,
Красуйся в усміхах щасливих!

І досі ще стоять в очах полки,
На зброї іскри хтось зриває....
Стоять полки .... "Здорові, козаки!"
"Здорові батьку" грім лунає.

Що сталось там? Забили джерело?!
Чому потоком ллється "слава"?..
О, Боже! щастє в нас було!
О, Боже, в нас була Держава!

Не вже ми втратили її?!
Не вже у нас нестало сили
Хоч крихту рідної землі
В руках лишити до могили?

..Спокутуймо ганьбу свою,
Зєднаймось всі в єдину лаву,
Знайдім в димах, в огні, в бою
Свою загублену Державу!

Як Шевченко шукав роботи

КОЛИСЬ був концерт в честь Шевченка, по концерті комерс в честь співаків і промовця, а по комерсі всі пішли спати, повні гарних вра жінь, пива, вина і т. п.

Голова партії, пан посол Л., клався спати. Заки ще поклався, глянув на бюст Шевченка, що стояв у сумерках сусідної кімнати в куті під кімнатною пальмою і здавалося йому, що поет рушився. Коли по хвилині глянув знову, побачив ще більше диво: постумент на котрім стояв бюст, був одягнений в довгий кожух, а за хвилину уже цілий Шевченко вийшов з кута, зняв кучму і промовив:

— Добрий вечір, пане после!

Ой, як же ви мене налякали!

— Доброго здоровля, пане Тарасе!

— Не бійтеся, добродію! Сідайте, поговоримо. Я до вас з просьбою.

— З якою?

— Знаєте, добродію, надоїло мені, стояти тут у вас в кутку, — дайте мені яку роботу!

— Якуж я вам роботу дам?

— Возьміть мене до редакції 'Діла', все таки на щось здамся.

— Ані гадки, пане Тарасе! Одно те, що там повно поетів, хоч і віршів уже не пишуть, не допустять вас із зависти; друге: у видавничій спілці є священики, а ви автор "Марії" — не треба вам казати. А я тепер зі св. Юром у згоді. А там крилошанин Кобилянський такого на вас понаписував, що Господи! Третє, "Народний Комітет" не згодитися, бо ви не є членом національно демократичної партії і християнські суспільники реклямують вас для себе. Четверте: не знати, чи ви опозиціоніст, бо ви писали утопії на тему, щоб усі Славяне стали рідними братами, на тему братання з Ляхами і т. д. Мій противник, Будзиновський, просто зїв би мене, як би я вас приняв до партії і до редакції.

— Ну, а послом неміг би я бути?

— Годі, бо ви ані доктор, ані Австрієць, ані податку не платите. Врешті жаден наш посол не уступивби вам місця, хіба може посол К., що понаходив у ваших поезіях вплив Міцкевича і не мало на тім зискав, отже може вступивбися вам з вдячности. Він уже кільканайцять літ все однаково величає вас по всіх академіях і концертах, то може згодився би. Він і сьогодня величав вас Прометеєм.

— Треба з ним погодитися, се якийсь добрий чоловік. Так ви не маєте нічого для мене?

— Сам не знаю, що таке для вас придумати? Можеб ви намалювали портрет секретаря "Народного Комітету", бо він моя права рука... Дещо заробите..

Пан посол, досить зажурений несподіваними відвідинами, склонив голову і ждав на відповідь Тараса, але сей мовчав. По хвилині посол глянув, але на фотелю не було вже нікого, тільки у кутку на постументі стояв поетів бюст, як і перше.

— Що се таке?—воркнув пан посол, протираючи очи; глянув ще раз на бюст і пішов здивований спати. В нього привиди бувають часто.

Тимчасом пан професор і посол К. заїдав ще своїм звичаєм фіґу перед спанням і глибоко зітхав по тяжкій

праці. Адже він сьогодня мав промову в честь Шевченка!

Зітхав він, коли чує хтось стукає у двері.

— Хто там?

— Тарас Шевченко.

— Се не може бути!

— Я сам! Пустіть! Прийшов подякувати вам за промову.

— Дивно! В таку пізну пору! Я тяжко втомлений.

— Вибачайте, се мій день і моя ніч; пустіть будьте ласкаві!

— Як жеж так без візитової карточки, без нічого, не заповівшись? Хіба ви не знаєте, хто я?

— Як жеж мені не знати? Знаю. Адже ви про мене стільки писали і говорили!

Пан професор відчинив осторожно двері — перед дверми стояв справді Тарас Шевченко.

— Прошу сідайте! Що привело вас до мене?

— Роботи шукаю, добродію, — відповів Тарас, сідаючи. — Надоїло стояти по кутках хат без діла.

— Якуж роботу міг би я вам найти?

— Казали мені, що ви віддалиб мені свій посольський мандат? — ви один, а більше ніхто.

— Я мавби мандат віддати?! Сеж як?

— Ну, так, зовсім звичайно, ви зрікаєтесь в мою користь і я кандидую.

— Ніколи в світі, добродію! Я вас дуже шаную, але — вибачайте мені здається, що ви не є доволі підготовлені, щоби бути послом. Я ще з ґімназії приготовлявся до того.

— Адже ви мене сьогодня на концерті назвали Прометеєм!

— Ну, се инше діло! Але деж вам послом бути? Тай на що вам се здасться? Пишіть вірші — тай годі! Адже ви не знаєте говорити по німецьки!

— Се правда! Шкода! Ну! а колиб так ви зробили мене своїм доцентом?

— Без докторату! без іспитів! без діссертацій! Помилуйте добродію, сеж у нас таке не буває...

— Ну, то хоч дозвольте мені, щоб я один курс читав про свої власні поезії. Ви і так тепер не вчите.

— Алеж, добродію, ви не маєте до сього потрібної кваліфікації! — розсердився вже пан професор.

— Вибачайте, але я гадаю, що вже що як що, а свої власні вірші чей я розумію?

— Ні, добродію, ви їх не розумієте! Говоріть, що хочете, — се не таке легке діло, як вам здається. Тут треба глибоких, довголітних студій, тут трева стільки попрацювати, як я, щоб вас розуміти і показати, звідки, що і як? Ви читали мою працю про вплив Міцкевіча на ваші поезії?

—Читав.

— Ну і що скажете?

— Справді треба довголітних студій, щоби щось таке написати!

— А яж не казав вам?

— Отже я не розумію своїх власних поезій?

— Ні! — відповів професор твердо.

— Ну, а колиб я так у вас хотів іспит робити на вчителя ґімназії!

— Се можна! Зложите іспит зрілости, потім запишетеся на університет на мої виклади і инші, потім я дам вам домашню задачу, далі....

— Сеж чи не за довго потягнеться?

— А так з десять літ.

— А чи не можнаб чого небудь без іспиту дістати?

— Не знаю; розвідайтеся у проф. Г.

Шевченко попращався і вийшов. За дверми вже не було чути його ходу, зник в одній хвилині; натомість у вілі професора Г. щось несамовите сталося з великим портретом Шевченка. Поет вийшов з рам і тихенько всунувся у бібліотеку голосного ученого. Професор порядкував ще якісь папері у себе на столі.

— Здорові були, пане Грушівський!

—А ви хто такий? — спитав професор, поправляючи цвікер на носі.

— Адже я також Грушівський від

коли мене так Кониський назвав. Шевченко, може чували?

— Тарас? Як же ні! Еге, еге, Тарас, просимо сідати! Чим я можу вам послужити добродію?

— Можеб ви мені якої роботи напитали, бо скучаю дуже. От у товаристві мого імени можеб найшлася?

— Гм. еге, не знаю, може... Се ви як гадаєте? У секціях працювати?

— Нехай і в секціях, аби робота.

— Еге, еге; алеж ви, добродію, не є дійсним членом товариства ім. Шевченка!

йде о престіж товариства, тут і в Київі, — нам треба наукових сил, а не поетів. Таких, що пишуть студії про поетів, великих і малих, ми приймаємо з охотою, але самих поетів нам на що? Сеж баляст у науковім товаристві!.. Врешті і Гнатюк є тої самої гадки....

— Он, як! — замітив Тарас сумно. — А всеж товариство названо мені на честь!

— Се инше діло! Товариство ім. Т. Шевченка — се я, а ви тільки фірма. Еге!

ДІТОЧКИ ПРО-КАТЕДРАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ СВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ

які приступили до Першого святого Причастія з о. Адміністратором М. Оленьчуком по середині.

— Ну, то зробіть мене! Аджеж товариство і називається моїм іменем.

— Гм, воно то так, але дійсним членом ви не можете бути.

— Як же то?

— Одно те, що ви не працювали науково і в моїх "Записках" нічого не друкували; друге те, що вам би треба перше пристати до якої секції і тільки секція по роках мала би згодитися на те, чи вас іменувати дійсним членом, чи ні. А колиб і секція згодилася, тоді ще я маю своє слово; мені

— Щож мені діяти? — зажурився Тарас встаючи. — Вибачайте, добродію, що забрав вам хвилинку часу.

— Нічого не шкодить. Моє поважання....

.. ..

З тої ночи, як Шевченка оттак приняли у Львові, на його портретах й бюстах у правім кутику уст під вусом явилася легенька глумлива усмішка. Ніхто і не здогадався би, звідки вона взялася, а се йому по концерті так сталося.

ДЕЛЄҐАТИ ПЕРШОГО ВСЕКАНАДІЙСЬКОГО ЗЇЗДУ УКРАЇНЦІВ ГРЕКО-КАТОЛИКІВ

В ВІННІПЕҐУ МАН., 1923 Р.

Перший Великий Всеканадійський Зїзд Українців Греко-Католиків

в Вінніпеґу, Ман., 1923 р.

В ДНЯХ 28 і 29 лютого та 1 марта 1923 р. відбувся у Вінніпеґу, Ман. перший великий всеканадійський Зїзд делеґатів українського ґреко-католицького народу на канадійській земли. В тих днях зійшлося було в величавій сали Інститута Просвіти поверх сотні висланців й заступників усіх наших осель широкої канадійської Домінії, й радило раду над усіми нашими найважніщими народними справами. Настрій зїзду був сердечний та піднеслий., й усі многоважні ухвали запали однодушно.

Найважніщим рішеннєм зїзду було одобренє пляну основання у нас великої загально-канадійської Орґанізації під назвою **"Союз Українців Канади"**. Одним із бесідників на зїзді був ВД. Осип Назарук, американський делеґат Рідної Землі й Правительства Президента Др. Евгена Петрушевича. Між численними привітами на Зїзд бурю оплесків викликав каблевий привіт Преосвященого Епископа Никити з Риму.

Найбільше заслужився біля скликання Зїзду Всв. о. Адміністратор Мих. Оленьчук. Подібні і ще кращі Зїзди будуть відбуватися кождого року.

Смішне та Веселе

Пізнались о 2, рішили 2.30, пібрались о 8, розійшлися о 10 годині

Так зізнала Рут Мекніл зі Сан Франціско у суді розводовім проти свого мужа, жовніра з маринарки. Коли його віднайшла, він порадив ЇЇ, щоби собі шукала другого. Суд уневажнив се супр же.

Навіть на Америку це за скоро все пішло. Женячка "по американськи" так йде: Вечером о 9. год. годить молодий чоловік у пастора шлюб на завтра рано о 9. — З ким? — питає пастор. — Ще не знаю, йду щойно шукати.... — відповідає молодець. Не диво, що розводи застрашаючо часті в Америці.

Хто скористав?

Два робітники процесувалися за корову. Оден купив у другого корову за $50.00, але нім її взяв, вона згинула. Не могли погодитися, пішли до суду. Оба стратили по $50.00 в процесі, хоть не скінчили і затялися дальше йти, щоби не знати що мало коштувати. Адвокати доїли корову, а робітники скривдили свою родину.

Сусід забив сусідови пса. В суді, коли не хотіли погодитися, — судія спитав:

— То ви забили того пса?

— Правду кажучи я забив, але він має це довести.

Судія до другого: Кілько той пес був варта?

— Правду кажучи пес не був варта нічого, але як він важився його забити, най заплатить всьо.

Дивне і інтересне

Наука доказує, що в дорослім чоловіці є слідуючі складові части:

Товщу так много, що з нього можна би зробити кавалок мила.

Заліза на два цвяхи.

Цукром можна би наповнити шклянку від чаю. Фосфору сталоби на пачку сірників. Потаж вистріливби малий пістолет. Сіркою вичиститвби пса зі всіх бліх. Але всьо то можна купити в аптиці за трийцять центів...

Неоден нарікає, що його гнетуть найтящі досвіди і покуси. Він не знає, що вони є як раз то, чого він потребує.

— Тату, що то значить бути пяним? — спитав син тата пияка.

— То видиш так. Як там во, де сидить двох людей, ти видиш не два, а чотири, то ти є пяний.

— Тату, ви є тепер пяні, бо там не сидить два, а лише оден!...

Одинока ріжниця поміж міліонером а мною є та, що коли міліонер працює вже над другим міліоном, я все ще працюю над першим.

Куриш? — Ні. — Пєш що? — Ні. — Кленеш? — Ні. — Їш сіно? — Ні. — То тебе не годен зачислити ні між людий, ні між худобу.

Нема справедливости

Ох ні! нема ту в тім домі справедливости! — говорив до себе малий Івась. — Ні нема! Як я обгризую свої нігті на пальцях, то мене бють за то, а одначе наш малий вложив собі до губи цілу ногу і смокче, а всі тим тішаться.

Дипльомат

Добре вихований син найшов добре місце і дівчину, що з нею хотів оженитися, тай написав до дому по раду і згоду. Відповідь прийшла скоро:

Дорогий сину! Це добра річ оженитися, як найдеш відповідну дівчину. Найліпша рада, яку я тобі тут можу дати є порівнати свою суджену зі своєю мамою, з котрою я живу вже 30 літ так гарно і щасливо. Як вона уміє так добре вести дім, все бути спокійною, умірковованою і ласкавою як твоя мати, то ти щасливий чоловік і я тебе благословлю і раджу, женися сейчас.

Тебе люблячий Тато

P. S. Твоя мама як раз вийшла з хати, де я писав цей лист. Не будь дурнем. Не женися. Тато

Дитина

Гості забавляються, а оден з них питає малого хлопця, потіху мами:

— Кого ти любиш найбільше?

— Маму.

— А потім кого? — Мою сестру, Касю..

— А відтак кого? — Тітку.—

— Тато сидів коло розмовляючих і спитав свого сина: А коли я прийду?

— Ви тату приходите о 2. годині рано!

Шубравець, приїхав до міста, вистояв день на розі улиці, переспався, на другий день рано каже на тім самім розі улиці, що кидає місто, бо ту нема як жити. Оден спитав його: "Для-чого".

— Вел — відказав — місто є гарне, але моя жінка не може тут абсолютно найти роботи.

Можеш сказати правдомовному, що він брехун і то може тобі уйти; але як скажеш брехунови, що він брехун, той тобі ніколи не дарує.

Мудрий не говорить всього, що думає, але обдумує всьо, що каже.

Певний доказ

Судія: Чи маєте ще що сказати на свою оборону, нім дам вирок!

Оскаржений: Суд має проти мене лише зізнаннє отсего чоловіка. Як ви можете йому вірити, коли він нічого не видів, як я крав, бо він зі страху цілий час мав голову накриту простиралом?..

У доктора

— Прошу вас, пане доктор, як зі мною є щось недоброго, то не страште мене ученими словами, а скажіть мені по просту, що мені хибує.

— Ви є по просту кажучи дуже лініві.

— Дякую, пане доктор, а тепер дайте мені на то учене слово, щоби я, як прийду до дому міг сказати своїй жені.

Відложив на неозначений час

— Чи ти вже читав ту книжку, що вуйко дав тобі на памятку? — спитала хлопця його тета.

— Я ще навіть не дивився на ню — сказав хлопець.

— А чому?

— Бо мама казали мені наперед добре обмити руки, нім возьму ту книжку до рук.

Жебрак просить господині щось їсти. То було в понеділок. А ви любите рибу? — спитала ґаздиня. — Дуже люблю — відповів жебрак. — То прошу прийти в пятницю.

Оден чоловік хвалився, що він не говорив до своєї жінки ані одного слова через цілий рік. Не диво, він був дуже чемний і делікатний і не хотів її перебивати.

Оден фільозоф ділив книжки на дві кляси: такі, що їх можна покушати і такі, що їх можна зїсти і стравити. Нині є много книжок того рода, що їх треба кидати до каналу.

Годі відповісти

— Понесу вам вашу валізку — сказав малий хлопець до чоловіка, що спішив з валізкою до стації.

— Дякую, не треба — відповів чоловік.

— Понесу вам, як далеко хочете за 10. центів.

— Кажу тобі, що я не потребую нес ти валізки.

— Не потребуєте?

— Ні, мені не треба.

— Ну, то нащож несете?

Злодій заскочений паном дому: Вел, то вже переходить всякі границі. Що ви собі думаєте, ви прибили на дверах картку: Виїхав до понеділка?!..

Уривок промови

Я не вірю і не кажу, що патріоти є ґалґани, також не кажу на відворот, що всі ґалґани то патріоти, але я вже не маю, що більше сказати на сю тему.

ЗОЛОТІ РАДИ

Як хто любить дійсно щобудь великого, красного, взнеслого, то це певний знак, що у нім є ще щось з того самого поля.

Є люди все заняті але дуже мало пожиточні.

І скупар уміє давати... ради другим.

Трудности і сила — то приятелі....

Не давай рад словами — радше вчи їх приміром.

Не бери ніколи своїх троблів зі собою до ліжка. Можеш їх носити цілий день з собою, як тобі так подоба еся, але вечером викинь їх разом з тим котом, що його перед спанєм гониш з кімнати.

Великий чоловік той, що видить це, що лежить перед ним, коло його ніг.

ВЕСЕЛИЙ КУТОК

Батько [до сина]: Почекай драбе, навчу я тебе курити!

Синок: Шкода, тату, Вашого труду, бо я вже сам умію.

КІНЧИ НЕБОЖЕ.

Оден старий фармер захорів так тяжко, що лікар не мав надії на його виздоровленнє. Лежачи в ліжку, в напів омлілім стані він раптом отворив очи і сказав до своєї жінки, яка стояла при його ліжку: "Явдохо, що то так гарно пахне, чи се не запах шинки. Я думаю, що я зївби кавалок, єслиби так була готова.

А Явдоха йому відповіла: "Ти вже кінчи зі своєю смертію, ся шинка є для гостей які будуть на твоїм похороні!"

Є МЯСО, А ДЕ Є КІТ?

Петро купив в сторі 3 фунти мяса на обід, положив його в шафі. Коли відтак се мясо хотіла його жінка зварити на обід, то його вже не стало. Хтось вкрав. Зачали шукати. Шукають, аж тут виходить домовий кіт. Жінка показує тоді пальцем на кота і каже: Ось тут є наше мясо!"

"Ні, не може бути," каже Петро' "деж таке мале сотворіннє моглоби зїсти тільки мяса. Однак зважмо його і переконаємося".

Зважили кота. Вага якраз показувала три фунти.

Тоді Петро каже: "Добре, тут є мясо, але де є тепер кіт?"

Фармер нанявши Скачмена до роботи і кладучи перед ним спорий шмат сира, каже йому щоби він помагав собі як сам лише може.

Прийшовши до хати по якімсь часі, побачив фармер, що його робітник ще їсть дальше.

"Джек" крикнув фармер, "що ти собі думаєш цілий день при столі сидіти"!

"А якже" відповів Скачмен, чи Ви думаете що тільки сира можна зїсти за 10 мінут."

ЙОГО ПОБОЮВАННЯ.

На улиці зачалася бійка високого як жертка чоловіка з другим чоловіком малого росту але за те грубим як бочівка.

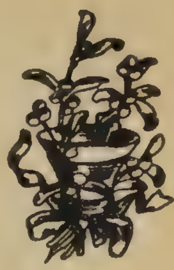
По довгій бійці на землі, в кінци вдалося низькому чоловікови видістатись на верха. Діставшись на верха він зачав таки добре бити свого противника.

"Гей, ти, злізь з него, дай йому нагоду встати" крикнув хтось з юрби до присадкуватого.

"Так, добре" відказав той. "Але хто його потім знова звалить на землю, га?"

-:- Часть -:- Господарська

НАЙПРОСТІЙШИЙ СПОСІБ ЛІКУВАНЯ КРІВАВОГО МОЧУ У ХУДОБИ

Крівавий моч часто буває у худоби, яка пасеться на торфовиськах, болотах і по лісах, В більшости випадків зявляється він на провесні. коли виганяють худобу на пасовиско, де трави ще нема. або вона така ще маленька, що її тяжко вхопити зубами. Худобина голодна, дома її годують вже гірше як в зимі, бо кормам підходить кінець, і вже що підпадаєть Її під зуби, вона охоче Їсть. Найбільше Їсть вона під цю пору молочій і дрібноцвіт (козелець, жовтобрюшник, ломатник, маслянку) і молоді парости сосни, які залишилися на пасовиску з осени, коли була смачніща й споживніща паша по ярових полях і по отаві на викошених луках.

Ці отруйні ростини як також парости сосни, попадають у великій кількости до шлунку худобини і спричиняють крівавий моч.

Коли ви помічаєте в череді, що котрась худобина починає кріваво мочитися. треба негайно загнати ЇЇ до дому і відокремивши від здорової худоби, давати сухі корми, а що шість годин давати ЇЇ по шклянці свіжо надоеного теплого молока від корови, яка не хорує на цю слабість. Після двох трох а иноді чотирох шклянок такого молока моч у хороЇ скотини стає цілком нормальний. Після того треба потримати худобину на сухих кормах ще одну добу, а потім можна знова вигнати на пасовиско.

Лічене це просте, дешеве і певне.

8 НАЙГОЛОВНІЩИХ ПРАВИЛ, ЯК ТРЕБА ПОВОДИТИСЯ З КІНЬМИ

1. Найбільше в світі є любов. Поводімся з конем любовно і цю любов по всякчас виявляй на ділі. Коли любиш, то годуй і доглядай коня.

2. Лошат-сосунців треба тримати під маткою не менше, як 10 місяців. Молоко матери призначене для лошати природно, краще від цього нічого не вигадаєш.

3. Годувати коней треба кормом, який призначено Їм від Бога, себто сіном і вівсом, а не соломою. Солома істнує лише на підстелене.

4. Коня по паші чи по роботі щоденно чистити, починаючи з лошачого віку аж до старости. Треба памятати, що чистота — половина корму.

5. Поїти коней свіжою водою з керниць. Стави для купання коней.

6 В холодну пору тримати коня в теплих стайнях і на свіжій підстелці. Стайню провітрювати. Гній для коней так само неприємний, як й для людини його власні екскременти. Свіже повітря також необхідне, як і корм.

7. Пускати в роботу коня не раніш 4 літ і не виснажувати його роботою. Коні молодші від 4 літ — ще діти, а дітей треба берегти, щоби увійшли в силу. Орати і боронити на однолітках і дволітках — злочин і гріх.

8. Господар мусить любити коня, свого товариша по праці і робітника в господарстві. Не буде в господаря доброго коня, не буде й добробуту в господарстві.

Як Нищити Миші

Для того, щоби позбутися мишей, треба дрібненько натовкти підсушених зернят гарбуза, змішати їх з маслом або свинячим смальцем і намасти ти скибочки хліба. Голодні миші накинуться на хліб і ранним ранком вже лежать здохлі.

***

Чого Потребує Дійна Корова?

Спеціяльні досліди над коровами доказали, що ситість, спокій й належний відпочинок — це найголовніщі умови, при яких дійна корова дає най більше молока. Не треба виганяти коров на пасовиско занадто рано. Досліди показали, що корова, яка добре напаслася і відлежалася в стійлі, дає більше молока, як корови, що вигнані дуже рано на пасовиско, хочаб вона паслася і менше за них. Поводитися з коровами треба дуже ласкаво і дбайливо, бо нічо так не шкодить дійній корові, як грубе поводженнєся з нею і неспокій.

***

Як Вигодувати Гусей?

До того, як сажати гусей у коєць, треба добре годувати їх вівсом. Це є улюблений їхній корм. Посадивши у койці, годувати також вівсом; окрім того давати пареної бараболі і поїти пійлом з води і дрібних пшеничних висівок (ґрису).

Щоби вигодувати гусей з великою печінкою, з якої готують паштети, їх саджають у дуже тісну клітку, яка поз бавилаб їх можности рухатися, і силоміць годують пареною в солений во ді кукурудзою або рідкою кашкою з кукурудзяної або ячмінної муки з до дачею соли. В останній тиждень годів лі додають тричі на день до годівлі по одній четвертій кайної ложочки антимонії. Годуючи в цей спосіб гусей, можна довести вагу печінки до 2 фунтів і навіть більше.

Вага зарізаних, обчищених і витребушених гусей доходить від 8 до 16 фунтів. Великої ріжниці між вагою гусака і гуски не буває Годуючи гусей треба уважати за ростом піря і давати гусям линяти, бо в такому разі у птиці починає появлятися нове піря і на шкірі у зарізаної гуски будуть т. зв. пеньки.

***

Чому часом Коні Сліпнуть ?

Одною з многих причин сліпоти у коней є їх власна грива, яка спадає коневи з чола у очи і залазить в них. Добрий фірман повинен коневи гриву над чолом заплести або розділити на дві сторони. Найліпше ту гриву підстричи так коротко, щоби до очей не досягала. Бо коли грива за довга, залазить в очи, дражнить і від того повстає запаленнє повік а вкінци сліпота.

***

Чи Ліпше Тримати Великі чи Малі Корови Молочні

Досвід поучає. що не оплачуєся тримати великих коров молочних. Знаємо, що молочність корови не залежить від її великости, а скількости паші, яка вистарчає на вигодованнє малої корови, за мала для великої. Во зьмім під увагу, чи побільшений кошт утримання великої корови, покриєся надвижкою ціни, яку дістанемо при спроданню різникови.

Після середної норми годованнє чи слиться на кождих 100 фунтів живої ваги молочної корови около 2 фунти сухої паші так, що єсли возьмемо до порівнання дві корови, з яких одна важить 800 фунтів а друга 1200 фунтів то ця друга більша буде потребувати щодня о 8 фунтів паші більше. На рік та скількість винесе около 30 цетнарів. А єсли тепер будемо рахувати 30 центів за оден цетнар, то річно буде $9.00 більше видатку на корову велику. А тому, що корову звичайно тримаєся 8—10 літ нім піде до різника, то за той час велика корова зїсть па

ші на $140.00 більше чим мала корова.

Що тої суми не покрие надвижка ціни узисканої за ню при продажи різникови в порівнанню з ціною, яку можна дістати за малу корову, то хиба не улягає жадному сумнівови.

***

Затриманнє Молока у Коров

Оден Американець подає після него дуже успішне средство на затриманнє молока у коров. Єсли корова не хоче дати молока, кладе корові пальці на крижі коло бедер, сильно тисне одну мінуту. Цей спосіб має бути все успішний.

УКРАЇНСЬКА ХАТА, В ОКОЛИЦІ СТЮАРТБУРН, МАН.

Лишаї у Телят

У телят часто повстають лишаї наоколо писка, найчастійше в самих його кутах. Зразу висипуються малі міхурці, які пізнійше покриваються жовтими струпами. Часом лишай сягає вище, займає повіки, а навіть і вуха. Тоді телята мізерніють, худнуть, бо болячими варґами не можуть їсти ані ссати. Лишай зникає сам, але то треває кілька тижнів. Тому ліпше на це не спускатися, що слабість промине, але треба лічити. Чим скорше то пічнеться, тим ліпше для господаря. Мале теля скоро росте і набирає тіла, але тоді повинно бути добре годоване. Єсли ні, то воно худне і вже ніколи не дорівнає своїм ровесникам. Тому місця заняті лишаями треба щодня обливати теплою водою з милом, а струпи смарувати оливою або сметанкою.

Лишай наоколо писка трафляєся у поросят і ягнять. У поросят виступає наоколо очей. Тоді повіки набирають так, що порося не може отворити очей. В такім случаю очи треба обмивати теплою водою і теплим молоком.

***

Як Стерти Ржу з Зелізних Предметів?

Трафляєся часто, що знаряди рільничі, що лежать цілу зиму у вогкім місци, ржавіють. Щоби ржу усунути, треба купити алуну, потовчи і розробити його сильним оцтом. Тої мішанини набираєся на шматку і тresся заржавіле зелізо доки ржа не вступиться. Можна також заржавілі місця посмарувати оливою і лишити на кілька днів. Потім береся на шматку дрібного піску і витирається ржу.

***

Що Робити щоби Курята не Здихали?

Є знаним, що далеко менше курят гине з хробацтва, злої поживи або воздуху, як по причині за скорого росту, і в наслідок того цілковитої утрати сил. Ознакою такого стану у курят є занадто великі крила, які не маючи сили утримати їх при собі, курята тяг

нуть їх по земли, безнастанний писк і пересиджуваннє на теплім місци. У одних ся хороба починаеся дуже вчасно, бо зараз в перших 14 днях, у других аж в шість тижнів. Як тільки ті ознаки появляться у курят, треба їх помістити в теплім місци і давати їм їсти посічені яйця з вареним мясом. Так годовані курята приходять до сил й если будеся додавати їм пізніще еще трохи хліба і моченого рижу, то підростуть сильні мимо слабого вигляду в початках.

***

Ознака, що Корова Тільна

У молодих ялівок, які ще не мали телят, видоїти кілька кропель плину, що все знаходиться в дійках і розтирати пальцем на долони. Єсли той плин лепкий і якби з живицею, то можна бути певним, що ялівка тілька, а чим густійший плин, тим тільність давніща. Ті ознаки у ялівок є певні, але у коров ні. Що до коров так поступаеся. Кілька кропель свіжо удоєного молока впускаеся до шклянки чистої води. Єсли ті краплі молока у воді не розпускаються, то знак, що корова тільна. Єсли кроплі розпустяться і зафарбують воду, то корова ялова.

***

Як Пізнати, котрі Кури Добре Несуться?

Часто трафляється, що велике число добре годованих курий, мало зносить яєць. Се походить з цего, що господиня не вміє пізнавати, котрі кури несуться і поминає у виборі до хову ті кури, що ту прикмету посідають. Та здібність о скільки є конечною, о стілько є легкою. Першою ознакою, що курка добре несеся є борода і гребінь. Чим вони червоніщі в тім часі. коли кури зачинають нестися, то знак, що кури будуть нестися добре. Кури, що мало несуться мають ясно червоний гребінь, а уха і борода темно білі або жовто рожеві. Даваннє куркам з їдою вапна додає їм охоту до їди й улекшує їм можність несенняся. Курка добре годована може знести много яєць, єсли пожива містить в собі складники потрібні до витворення шкаралуп.

***

Переховуваннє Хліба

Щоби хліб довше переховати одна часопись подає такий спосіб: Зараз по спеченню пакуєсь хліб в мішок від муки так, щоби горішні шкірки бохонців притикали до себе. Міх завязуєся і вішаеся на провівнім місци. В той спосіб хліб може перестояти кілька тижнів і ані не висхне ані не сплісніє. Перед краянєм такий хліб чиститься щіткою і кладеся на одну ніч до пивниці, щоби набрав потрібної вогкости.

***

Як Варити Мясо?

В Америці головною поживою є мясо. Зі всіх ґатунків мяса, волове мясо має бути найпоживніще, бо має найбільше матерії волокнистої і білка. Деякі лікарі кажуть, що люде сотворені так, що не повинні їсти мяса. а ярину і правдоподібно перші люде не їли мяса. Однак споживаннє мяса сталося у нас другою натурою і трудно відзвичаїтися від него, хотяй трафляються люде пр. монахи Студити, Трапісти, які мяса не їдять.

Мяса сирового не їмо, але варене, печене, або вуджене, а то всьо причиняєся до скоршого травлення. В сировім стані найпоживніщі части мяса знаходяться в скупленню якби в комірках. Ті комірки є лепкі і тяжко роздільні, тому їдженнє мяса мусить попередити вареннє або печеннє. В той спосіб розкладаеся липкуватість мяса і воно стаєся поживне і стравне. Коли мясо вариться, білко розпускаеся, лучиться з водою і то становить силу або росіл. Чим довше мясо вариться, тим густіщий росіл. Сіль, яку досипуємо,улекшує розпущеннє

білка і волокна. Єсли мясо довго вариться, то воно тратить на вартости, але за то росіл ліпший.

***

Як Переховувати Мясо в літі

До переховування мяса в літі уживається в Франції горшків глиняних, в яких мясо заливають квасним молоком або солодким збираним. Щоби мясо не випливало на верх, прикладають чистим каміннєм. Таке мясо може постояти свіже більш як 8 днів. Коли потреба мяса, витягаєся його, миєся чистою водою, а молоко можна дати безрогам.

***

Спосіб на Винищеннє Мух

В червни і липни мухи найгірше докучають. Є ріжні способи, щоби їх вининщити. Оден, який хочу подати, є дуже успішний. Треба взяти обруч деревяний і пришити до него міх але не подіравлений. Накраяти свіжих бараболь і добре ними насмарувати обруч з середини, а потім поляти сирваткою або красним молоком. Обруч той з пришитим мішком поставити там, де найбільше мух. По якімсь часі стільки ввійде мух до мішка, що аж стане від них чорно. Тоді не полохати їх, а накрити полотном і знищити.

***

Новий Спосіб Прання Білизни

Оден лікар доказує, що сода, якої уживаєся при праню білизни, нищить полотно і жовтить його. Тому він звертає увагу на спосіб уживаний в Німеччині і Бельґії. Два фунти мила розпускаєся в 6 ґарцях горячої води. До такого розтвору додаєся 3 столові лижки амоняку і одна ложка олію терпентинового. Брудну білизну мочиться в такій мішанині через три годині в посудині накритій деревяною покривкою.

В той спосіб бруд пускає без тертя, а прачка не тратить часу і не мучить рук.

ЗОЛОТІ РАДИ

Хто хоче довго жити?

Хто хоче довго жити мусить добре жити. До доброго життя конечно треба заховувати десять Заповідий Божих. Хто після них жиє, жиє довго й щасливо.

Ближнього свого треба так трактувати, якби ми хотіли, щоби він обходився з нами.

Працюй шість днів тижня, не трать часу.

Рухайся, будь живий, жвавий і веселий.

Уживай якнайбільше свіжого воздуха, води і сонця, часом забався.

Все будь занятий.

Борше вмирають ті, що перестають працювати, як ті, що працюють стало шість днів на тиждень після сил.

Чоловік, чи жінка під ґваранцією будуть довго жити, як будуть все весело і пожиточно працювати.

Чужими справами не гризися, пильнуй своїх. Ту лежить вся фільософія успіху.

Щоби весело жити

Треба мати здоровий жолудок, для того, що їсьте, їжте поволеньки, добре мішаючи їду зі слиною. Кинути їду до жолудка спинить може голод, але робить чоловіка тяжким невеселим. За богато тяжкої праці в жолудку.

Коли ви є змучені, розвеселіться у вільних годинах, киньте всяку гризоту, відпічніть правильно і в час. Змученнє це добрий знак до ратовання здоровля. Як ви нервові неспокійні, не знаєте, що робити, чи при роботі, чи поза роботою, то це не дає вам жадного кредиту. Не спочиваєте в час, перепрацьовуєтеся і робите себе калікою.

Чи ви коли пробували розказувати про своїх ближніх вашим знакомим всьо добре, що ви знаєте про них, не згадуючи ані словечком за зле? Спробуйте! І ви не без гріха. Не кидайте камінями, хіба шукаєте троблю!

Десять заповідий для тих, що виходять замуж

1. Най твій муж веде дім. Як стратиш до него довіре то і любов щезне.

2. Будь доброю кухаркою, не вмієш, найди добру кухарку і старайся, щоби їда була все на час.

3. В дома най все буде чисто і приємно. Вмієш грати, чи співати, заграй. заспівай часом для нього.

4. Пізнавай його, який він та після того поступай.

5. Не кажи, що він все винен. Часами жінка винна. Не віриш, піди до суду і придивися.

6. Вір свому мужеви. Прийми його толкованя, чому він так пізно прийшов. Не можеш йому вірити, то не виходи за него замуж.

7. Не гризи. Він має свої гризоти і досить.

8. Інтересуйся його здоровлєм й справами. Поговори о тих справах, спитай.

9. Інтересуйся жіночими справами й політикою, твій муж буде гордий з тебе.

10. Покажи йому трохи любови і уваги. То не все він має тобі бути рицаром.

Тато фотоґрафує

Купив тато новий апарат фотоґрафічний і хотів фотоґрафувати свою родину. Вийшли перед дім. Тато поучує, щоби не рухатися, бо фотоґрафія не вдасться, уставляє всіх до ряду і йде до апарату. — Мамо посунься троха наперед! Посунулася. Наставив апарат і говорить: Тепер всі будьте спокійні. Мамо посунься крок в зад. Мама так зробила, але сказала: Не муч нас так довго, тату, я вже змучена. Мала дівчинка додала: Як та машина така дорога, чому не фотоґрафує скорше без того всього заходу? — На то тато: Вона возьме вас скоро, но зачекайте! Мамо висунься трошка — так, так! Мама: — Алеж бійся Бога, тату, спішися, я падаю з ніг, фотоґрафуй вже раз!!! — Всі спокійно тепер. Гей ти не мав коли пчихати аж тепер!!! — каже тато до хлопця, що як раз дістав охоту пчихати. Я сейчас перестану — сказав хлопець, а тато став кричати: То не дивися так глупо, всі спокійно, тихо тепер.... мамо посунься трохи вперед! — Ні не рушуся, бо я ціла змучена —відповіла мама і дівчина так само сказала, що змучена і обі пішли до хати, а тато взяв лише хлопця в дурній позиції, неначеби мав пчихнути.

ЗОЛОТІ РАДИ

Хто вродився з одним талантом і з ним працює, той з ним певно найде найкраще життє. Не кождий є з такого матеріялу, щоби з нього мож викресати фільософа.

Мало людий живе своїми власними думками. Найбільша часть веде себе авторітетом і приміром. Ті видять чужими очима і слухають чужими ухами.

Хто не розуміє жарту, той і поважного не понимає, бо жарт і повага є з тої самої фамілії. Є хвилі, коли чоловік може вийти з клопоту лише жартом. Хто того не вміє, той в такім положенню буде або фалшивим або педантом.

Памятай, що всьо є добре, як в міру.

Без міри приємне стане неприємним.

Як пожичаєш полови у богача, то мусиш йому віддати зерно.

Ніхто не є так злий, щоби у нім не було зовсім чогось доброго і на відворот: нема такого доброго, щоби у нім не було щось злого.

Всі мусять шанувати тих, що самі себе шанують.

Годі догодити людям у тім світі. Кілько то старих дівчат хоче вийти замуж, а кільто жінок нарікає, на що то вони вийшли замуж.

Науки і Поради -:- Лікарські -:-

ПЕРША ДОПОМОГА В НЕЩАСНИХ ВИПАДКАХ

Стовченнє. — Коли людина забється не дуже сильно, прикладають до болючого місця холодну примочку з оцтом. Коли контузія дуже тяжка, при якій людина зомліє, вонітує, харкає кровлю треба негайно звернутися до лікаря, а до прибуття його звільнити контуженого від тої одіжи, яка може тіснити його тіло, після чого вигідно покласти його в постіль й обризкувати зимною водою лице і груди.

Рани бувають ріжні: колоті, рублені, прострілені. рвані і рани від забиття. Всяку рану перш за все треба вичистити себто повиймати з неї все що там може бути, і добре промити. Коли з рани тече кров, то треба зараз зупинити кровотечу; для цього краєчки рани стулюють липким плястром. Щоби вгамувати біль, можна зверху повязки прикладати хорому теплу вівсяну чи ячмінну кашу. Коли рани дуже тяжкі, негайно звернутися до лікаря.

Кровотеча. — Коли кров тече з рани не дуже швидко, немов з губки, то це значить, що ушкоджено дрібні кровяні жилки. Коли кровотеча більша і з рани тече темно-червона кров, то це означає, що ушкоджено більшу жилу — вену. Нарешті. коли з рани юшить живцем ясночервона кров, то це значить, що рана дуже небезпечна. бо ушкоджено артерію. В разі, коли кров тече з вени, треба розвязати тісну одіж і дати ушкодженому місцю найвище положеннє. Кровотеча з артерії дуже небезпечна і потребує негайної лікарської допомоги, а до прибуття лікаря треба тісно перевязати поранений член вище місця поранення або міцно притиснути канал артерії до кістки губкою чи куснем вати, змоченої в т. зв. зелізні кроплі. Коли поранено мягкі частини тіла, нпр. лице, притискають артерію до кістки нище рани (на шиї), щоби припинити притік ар-

ДІТИ ДО ПЕРШОГО СВ. ПРИЧАСТІЯ В ҐОНОР, МАН. З о. М. ГРИГОРІЙЧУКОМ.

теріяльної крови від серця. При кровотечах з горла треба накладати на груди й на горло холодні примочки, а в середину дати хорому ложку звичайної соли.

Отруені рани бувають від вкушення скаженими псами і ин. звірятами, також гадюками. Небезпечність таких ран полягає в тому, що отруя попадає через кров у серце і розноситься відси по цілому тілі. Щоби уникнути сего, треба зранений член туго перевязати вище місця ушкодженя рушником, паском, ниткою і т. п. а потім виссати трутину з рани нагрітою й перевернутою чаркою, яка в такому випадкови ділає, як кровосонна банька, або припікати рану вогнем чи розпеченим зелізом.

го переламану руку звязують так: беруть дощечку, обкладають її ватою і кладуть на неї руку так, щоби на дощечці лежала ціла рука з пальцями; зверха на руку накладають вату, покривають її другою коротшою дощечкою і міцно бандажують руку з дощечкою. Так само можна обвязати й ногу. Для переломаної ноги беруть три дощечки: одну широку підкладають під спід ноги, а дві вузенькі з боків, і ногу разом з дощечками тісно обвязують бандажем. Одна людина не може накласти шину і потребує помічників, які беруть ушкоджений член за найблищі до місця перелому сустави і, піднесши член трошки до гори, обережно розтягають кінці переломаної кости в ріжні сторони, а той, що на-

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ В РОЗА, МАН.

Переламаннє кісток: — Переламані кістки лікарі загоюють так: 1. вправляють їх, себ то надають кавалкам поломаної кости її правдиве положеннє; 2. надають цим частинам нерухомість. Для цієї останньої мети накладають на переламану кість т. зв. шину з дерева, бляхи, повсти, картону й инш. яку привязують до ушкодженого члена повязкою з ґіпсу чи бандажують її звичайними бандажами. Коли людину з переламаним членом треба завезти до лікаря, чи до шпиталю, то можна накласти тимчасову повязку щоби звичайне переламанє не стало відкритим і щоби. по можности зменшити біль ушкодженому. Для цьо

кладає повязку, обережно поправляє кість обкладає член чим небуть мягким, накладає шину і привязує її як сказано вище.

Вивихів ніколи не треба самим виправляти; вивихнуту частину тіла треба підвязати хусткою і закликати лікаря.

Обварення і обпечення: — Обвареннє тіла парою або горячою водою і обпечення вогнем має три форми: 1. поверховне запаленнє або зачервоненнє шкіри; 2. наливаннє міхурів і 3. облеченнє на вугіль або чорні струпи. При поверховному запаленю заспокоює біль тепловата вода. Піхурів ніколи не треба зривати і взагалі, в разі

сильних обпечень чи обварень, краще запросити як мога хутше лікаря, а до прибуття його мастити болюче місце мастю з льняного олію і вапняної води з одним процентом тимолю й 10 процентами йодоформу. Цією мастию намазують чисту шматку або вату і накривають обварене чи обпечене місце. Допомагає також борова й саліцільова мость, а ще краще — боролин, від якого біль проходить дуже хутко. Коли не можна дістати боролину, то присипають болюче місце порошком йодоформу бисмуту або борового квасу. Народні ліки: мащеннє маслом чи салом, також яєчним білком; присипка хлібною або картофляною мукою.

дуть знова лицем до низу.. Так роблять 15 разів на мінуту. Другий спосіб полягає в тому, що язик хорого витягають з рота і притискають до низу, кладуть його горілиць на трохи похилому місци так, щоби голова лежала трохи вище від тіла, беруть обмерлого за руки трохи вище ліктів і, підносячи їх в гору, доводять лікті до ух обмерлого. після чого лікті притулюють до боків і до грудей його міцно притискаючи до грудної клітки, і знову заносять до вух. Так роблять 200 разів на мінуту. Той, що робить штучне дихане, мусить стояти з заду, за головою обмерлого. Коли людина оживає, то в неї починає колотитися серце, потім зявляється дихане і нарешті свідомість.

УКРАЇНСЬКА-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКОВ СВ. ДИМИТРІЯ В ВАЙТА, МАН.

Допомога завмерлим: — Перш за все негайно треба довідатися про причину завмирання і разом з тим вжити заходів до оживлення: звільнити від усього, що може тиснути (пасок, ковнір і т. п.), дати вільний доступ повітрю. викликати диханнє, обризкуючи холодною водою і т. и. а щоби викликати циркуляцію крови по жилах, розтирати кінці рук і ніг, а також все тіло. Але найкращим способом оживлення завмерлих є штучне диханнє. Перший спосіб штучного дихання полягає в тому, що обмершого кладуть лицем до низу, потім повертають на бік і на спину (навзнак) і потім хутко кла-

Допомога утопленим. — Утопленого треба негайно оживити. Для цього роблять йому штучне дихане, яке має метою то розширити, то стиснути грудну клітину, щоби входив у легені воздух. Це робиться так. Той, хто робить штучне диханнє, стає ззаду за головою втопленого якого кладуть на землі чи на ліжку, бере його за руки вище ліктів, поволі, рівномірно витягає їх в гору через голову і держить руки в такому положенню 2 секунди. В цей момент грудня клітка розширюється й воздух входить в легені. Потім руки відводять назад і міцно при

тискають ліктями до грудей, при чому воздух виходить з грудей. Робити це треба в такт, рахуючи: раз, два, три...

..**Допомога засипаним землею.** — Вийняти з під землі обережно, щоби не поломити костей; винявши покласти на землю, вибрати пальцями землю з рота і робити штучне диханнє.

Зімліннє. (непритомність). — Свіже повітря, обризкуваннє лиця зимною водою, нюханнє амонику. Після непритомности дати в середину гофманських кропель.

Допомога повісельникам. — Обережно здіймають з петлі, кладуть на свіжому повітрі з піднятою головою; потім штучне диханє. обризкуванє холодною водою, розтирання.

Замерзаннє. — Розгрівають поволи. Все тіло обкладають снігом і розтирають тіло, потім штучне диханнє, клізми (левативи) з водою і сіллю. Коли пічнеться оживленнє, слабого переносять в недуже теплий покій, кладуть у постіль, розтирають сукном, покривають шестяними коцами, вливають у рот трохи теплого вина.

Соняшний удар. — Пускають кров, обкладають голову холодними примочками, до литок прикладають гірчичники, роблять холодні клізми (левативи) і обливають водою.

Забитих блискавкою (громом). — Обливають холодною водою, обкладають свіжою землею; роблять штучне диханє, розтирають кінці ніг і рук.

Удушеннє ґазами. — Чисте повітря, обризкуванє холодною водою голови і грудей; штучне диханнє і одночасно натиранє тіла і кінців рук і ніг горівкою.

При отруєнню ковбасою, солоною рибою, сиром, грибами і ріжками (матка, споринь, спориш) хорому дати якусь мікстуру для того, щоби викликати воніти, потім дати на прочищеннє; потім напоїти його міцним чаєм, кавою чи молоком і дати 10 кропель амоняку з водою. На живіт гірчичники та припарки. Коли хорий впаде в непритомність, обливати голову зимною водою і давати нюхати амоняк..

Розслабленнє шлунку спиняється дуже скоро простим способом: взяти 1 обідяну ложку картофляної муки і, не мочивши водою, проковтнути. Коли зіпсутий шлунок від сього не справиться, то це знак, що він має серйозну хоробу, з якою належить звернутися до лікаря.

Як винищити бородавки? — Найкращим способом винищення бородавок є випіканнє їх димним азотовим квасом, який можна дістати в аптиці (квас сей є отруя і дуже їдка плинність з якою треба поводитись обережно) Змочувати сим квасом треба саму бородавку, а ні в якому разі тіло навколо бородавки. По кількаразовому змащенню бородавка гине. Маленькі, молоді борадавочки можна винищити добре соленим соком з чорної редькви.

Випріваннє ніг і дуже неприятного запаху від них можна позбутися, миючи ноги що ранку і що вечора у воді, до якої додавати формалину (цей плин купується в аптиці). Мити ноги такою водою треба без перерви протягом 5—7 днів, міняючи що разу шкарпетки.

О провітрюванню ліжка. — Провітрюваннє постелі: подушок, перин відбуваєся дуже невідповідно. Кладеся звичайно на сонци і через то піре висихає. Постіль треба провітрювати при сухій погоді в місци, де сонце не пече і добре витріпати.

***

Як дезінфекціюновати помешканне, яке займав хорий на заразливу слабість

В містах, де є приряди дезінфекційні, треба убраннє слабого, постіль, подушки віддати до відвітрення в тих прирядах. Там, де їх нема, треба спалити солому або матерац з ліжка. Білизну так з хорого як і з ліжка виварити в милі, і добре виполокати, подушки, перини, ковдри провітрювати найменше через 14 днів на воздусі. Підлогу добре вимити і замести, а сміття і инші безвартісні річи спали-

ти в тій самій кімнаті, яку вивітрюєть ся. Підлогу, двері і инші предмети неполітеровані треба витерти шматою змоченою в розчині 5 процентовім квасу карбольового. Стіни чи білені, чи паперовані витерти хлібом, а хліб до цего ужитий, спалити. Стіни білені найліпше зіскробати і наново побілити. Річи металеві, меблі політерова ні, образи очистити сухою шматою. Річи шкіряні або ґумові вимити квасом карбольовим розпущеним у воді. Шмати уживані до чищення палити. По скінченій дезінфекції двері і вікна

ЗАПОМОГОВЕ БРАЦТВО СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ В БРЕНТФОРД, ОНТ.
Заложене 18 серпня, 1911 року.
Єт. Ковалик, голова; Анд. Мичам, заст., Дм. Яковець, секр., Ів. Гопічук, заст., Мих Сарденський, касієр; Ст. Пестрак, заст., Ст. Сивак, Ор. Калійчук і Ів. Данилюк, контрольори; Мих Кастранець, опікун хорих; Мих. Коник, капітан і Мих. Бринкач, дверник, творять заряд на 1923 рік.

лишити отворені через дві доби.

***

Пересторога для Родичів

Славний професор Е. Брандт, що через довший час займається дослідами над галапасами у людей і звірят, відкрив, що шерсти псів, що качають ся по земли, чіпаються тисячами зародки одного роду солітера, які через злизуваннє псами входять до їх внутра. Для псів вони не дуже шкідливі, але для дітей, що бавляться з псами і їх цілують, стаються часто причиною небезпечних наслідків і харлацтва. чого причину прикликаний лікар шукає нераз деінде.

Загикуваннєся Дітей

Діти зачинають загикуватися від наймолодших літ. З часом та хиба більшає і трудніще її вилічити. Мами, єсли поступають терпеливо і уважно, можуть її цілковито усунути. Чим старша дитина, тим більше відчуває ту хибу, стається несміла і під впливом того єще більше загикуєся. Дуже часто таку дитину висміають або і лають особливо в школі. Ті переслідування мають шкідливий вплив на мову нещасливої дитини, бо чим скорше вона старається говорити і чим більше подражнена через встид, тим сильніще затинається.

З такою дитиною цілком противно поступається. Коли починає затинати ся в бесіді, треба спокійно. поволи і лагідно її повстримати, говорячи: зачекай хвильку, втягни в себе трохи воздуху і поволи починай говорити.

Щоби дитина не повертала до давного поспіху, нехай вона за кождим складом слова ударає рукою в стіл. Єсли дитина до того привчиться, вимова стане лекша, дитина стає відважніща, потім ударюваннє по столі може бути скорше і за кілька тижнів хиба уступить. Щоби відучити кого від тої хиби, треба мати много терпеливости і посвяти, але котра мама на це не здобудеться, наколи знає, що в той спосіб заощадить своїй дитині много прикростей в життю.

Як ратувати, коли кому стала кістка в горлі?

Єсли кістка стала в горлі і не можна її видістати, то найліпше випити сире яйце, а воно потягне кість за собою. Цей легкий, а простий спосіб подає один анґлійський медичний часопис.

ВТИХАЛИ ВЖЕ ЗВУКИ

* * *

Втихали вже звуки далеких розмов,
Блестіли вогні під горою ....
Ішла ніч чорноброва з далеких дібров
І несла сон тихий з собою.

Лиш ми не спали, а тихі гадки,
Немов павутиння снували —
Зітхали в леваді пахучі квітки
І рос розсипали кришталі.

Йшла ніч темноока верхами сосон,
Мов рік каламутнії струї;
За нею мрійливо імластий плив сон
І клав забуття поцілуї

Горіли на зводі блідії зірки,
Ліси молитви вже шептали —
Лиш ми не спали, а тихі гадки,
Немов павутиння снували.

Роман Завадович

Веселий Кутик

Помагав йому

Молодий чоловік з Дітройт будучи в гостині у своїх кревних в Канаді дістав на відходнім фляшку доброї житнівки. Він рішився взяти горівку з собою, запакувавши її в валізку.

Коли однак корабель наближувався до берега, де цлові урядники контролюють пасажирів молодий чоловік став непокоїтись і вкінци зі своїми побоями звірився одному з пасажирів. Сей, добрий чоловяга офірувався взяти всю відвічальність на себе, заміняючись з молодим чоловіком валізками. З сеї переміни молодий чоловік був дуже вдоволений.

Вкінци вони висіли на американський беріг. Як би на щасте цлові урядники валізок не перешукували. В дві мінуті по сім молодий чоловік відбираючи свою валізку відізвався до чоловіка: "Ви десь маєте дуже богато річей в своїй валізці, коли вона є така тяжка".

"Так" — відповів незнакомий, — "я маю в ній двайцять фляшок горівки 65 О. П.

В Уряді Громадськім

Війт: — Як вашому синови на імя?
Іван: — Щупак, пане начальник
Війт: — Як? Прецінь нема святого, щоби так називався.
Іван: — Або я там знаю, досить, що священик дали йому імя Щупак.
Війт: — Байки оповідаєте. Йдіть і принесіть метрику.

На другий день Іван приніс метрику.

Війт: — А видите ваш син не називаєся Щупак, але Полікарп.
Іван:— То все одно, але таки му дали імя риби.

Де Купити Нареченого?

Одна дівчина прийшла до священика з питаннєм:

Кілько беруть отець за шлюб?

10 долярів відповів священик.

На другу неділю прийшла та сама дівчина до закристії і каже: Прийшлам брати шлюб.

Добре, каже священик, а де твій наречений?

А я думала, що отець за $10.00 не тільки шлюб але і нареченого дадуть.

Між Жебраками в Польщі

А. — А що дав тобі той черевач?
Б. — 10 марок подертих.
А. — А Бог би його скарав.
Б. — Вже його скарав, бом украв у него повний пулярес.

Многонадійний Хлопчина

Слухай малий Мошку, чи ти би хотів бути великим Мойсеєм?

Ні, тату.

Чому?

Бо я волію торгувати з християнами як з жидами.

Готові

Мариню, сказав священик до 16 літної дівчини на науці катехізму, яку ми маємо науку з приповісти о 5 дівицях мудрих і 5 нерозумних?

Ми маємо таку науку, що ми повинні бути всегда готові на прихід нареченого, відказала дівчина.

Пізнав

Слуга: — В нашій хаті є миши. В ночи цілу шинку зїли.

Господар: — (беручи в руку фляшку) Здається що й горівку повипивали.

На Кораблі

Корабель з еміґрантами виплив з пристани. Першого дня зірвалася страшна буря. Срулько з Заліщик, що їхав до Америки кричав і благав о поміч. Прибіг до него другий жидок. "Сруль бій ся Бога" — каже до него — "чого ти так кричиш?

Як не маю кричати, а як корабель втопиться?

Ну, то що з того? спокійно говорить жидок — або то твій корабель.

Рація

Панна до свого нареченого:

— Скажи мені, чому від тебе ніколи не пахне перфумою, а завсігди смердить горівкою?

— Дуже просто, моя дорогенька, тому, що я пю горівку, а не перфуму.

Насильно дістався

Поліцай до адвоката: Чи ви чули коли, щоби адвокат був в небі?

Адвокат: — Так, оден був там дістався, але в небі не було ані одного поліцая, щоби його з відтам викинути.

Услужний

Судія: — Не розумію, як обжалований міг одним ударом пястука зломити щоку та вибити шість зубів.

Обжалований: — О то дуже легка справа.... я можу зараз показати панови судії.

В сварці

Замкни губу, бось пяний.

То перемине, але ти дурний, а то ніколи не минеться.

З Пороху Повстав

Чого ти так застрашений Івасю?

А бо тета мені казали, що я з пороху повстав.

Но, то що з того?

Я боюся, щобим не вистрілив.

Пяний Фільозоф

Я ніколи не вірив, що земля крутиться, але тепер мушу вірити, бо виджу.

Признаннє

Годинникар: — Чи вдоволені з вашого годинника?

Гість: — Дуже. Йде як автомобіль.

Годинникар: — А то як?

Гість: — Робить 40 мінут на годину.

Дивне Питаннє

Адвокат: — Скажи мені по правді як рідному татови, чи ти дійсно обрабував банк, о що тебе оскаржують.

Обжалований: — А то дивне питаннє. Чим би я вам платив, єслибим не обрабував банку?

Латка на Заході

Учителька учила дітей ґеоґрафії.

Ту на переді маємо схід, по правій стороні полудне, по лівій північ. Василю, а що ти маєш на заді?

Василь: — Латку на споднях, прошу пані учительки.

Велика Випродаж

Маруся (вбігає задихана) — Ох мамо, скорше! Ходіть зі мною на велику випродаж дітей і дістанете одно для нас поки вони ще тані.

Мати: — Що такого? де є діти?

Маруся: — Коло одного театру є велика напись, а на ній є написано: "Діти по половині ціни".

В. Біленький

"ЧОРТ"

Вибачте, що про чорта хочу говорити, але годі...

Ще нині волося на голові дубом стає, коли згадаю на цю паскуду.

А скажу коротко, отже зачинаю "з кінця".

Було се за добрих воєнних часів. У нашому селі був великий панський став, а в ньому завелась тьма тьменна риби. Пан втік перед "москалями" кудись в світ за очи, не було кому риби ловити і тому намножилось тої риби що страх.

— Питаєте, чому селяне не ловили? Не штука ловити рибу, як її ніхто не пильнує. А тут ані сюди Боже приступити до ставу. Що хто з відважних прийде над став так і хреститься тай втікає, аж земля під ним дрожить. А відтак десятому і сотному наказує: Бережись, не йди над став, бо там чорт є! Пильнує панської риби.

І ніхто вже не ходив над став. А мене з сусідом Семеном таки зібрала одного вечера охота.

— Ходім, кажу, — рибу на став ловити!

— Добре, — каже Семен, я цікавий бачити, як чорт виглядає.

Приходимо над став, посідали між лози, оглядаємось, чорта не видати.

Набрали ми відваги, спустили човен на воду, та ловимо рибу, а чорта як нема, так нема.

Нараз чуємо: Фііі-ть!

— Хто так страшно свище? — питає Семен.

— Не знаю, відай — "він".

Глядимо, аж тут між лозами: чорт! Ясна, місячна ніч, видко, як на долоні, що правдивий чорт з пекла! Чорний, з рогами, хвостом, в руках довжезний дрючок, біжить очеретом під верби, де стояли човни, зіскакує з берега в човен — і пливе прямо до нас.

Ми ні живі ні вмерлі, вертаємо назад, вискакуємо з човна і підчас коли чорт біситься, свище, гуляє по ставі — ми прибігли задихані до дому, та зареклися йти в друге рибу ловити.

На другий день пішов я в поле і розказую про все пастухам; це зробило на всіх сильне вражіннє і кождий на саму гадку про чорта — аж тремтить. Вертаючи з поля, стрічаємо Пастернакову Марійку, молоде дівчатко, що несе в руках кошик з раками.

— Де ти раків взяла?

— Тато мої налапали повну толбу і лаків і либи, на ставі...

— А твій тато не боїться чорта, що ночами по ставі гуляє?

— Та це мій тато цорт! Всили собі целвону сапоцку з лісками, плиціпили фоста коловяцого, сцо їм салдат дав, як москалі колову залізали, і так ходять сцо вечола і лапають і либу і лаки, а такі стласні, сцо стлах.

— Ось воно як! — сказали наші хлопці, — а чорт би такого чорта взяв!

Я розказую Семенови, — і коли чорт пішов вечером на став ловити рибу, Семен зібрав гурток хлопців та давай на чорта війною... "Чорт" зразу почав свистати, грозити, але хлопцям вже не було лячно. Викупали чорта в воді, щоб побілився, відтак замкнули його в хлів на цілу нічку, а коли "чорт" над ранком став дуже проситися, випустили його, але раніш так, як був, з рогами і хвостом, обвели по всіх закутках села, показали його усім людям — і від того часу "чорта" в нас ніхто не боїться — і в чортів не вірить.

(?) ЗАГАДКИ (?)

ДЛЯ РОЗРИВКИ У ВІЛЬНИХ ХВИЛЯХ

ЗАГАДКИ

Від **Р.** починається та живе у воді.
Від **М.** вимавляється, а росте в городі,
Від **Л.** бере назву червона лісочка,
Ось і Вам діти ціла загадочка.

ШАРАДА

Перша — то звір хижий, що аж страх
Друга і третя — звичайненький птах
Цілість: Із хмар творить бурі жах.

СКАЖІТЬ ЩО СЕ?

40 а = ...
Кі . а =........
Мі 100 = ...

ЧИСЛОВІ ЗАГАДКИ

На плоті сиділо 7 воробців. Надійшов стрілець і застрілив одного. Кілько воробців ще лишилось?

Як се можливе, щоби від 20 віднято 22 і остало ще 88?

ЖАРТІВЛИВІ ЗАГАДКИ

1. Що побільшається відниманнєм?
2. Перед яким псом заяць скорше втікає, перед чорним чи перед білим?
3. котрий місяць не має ані одної неділі?
4. З кілько букв складається біблія?
5. Хто не родився а вмер?
6. Які се дики що замість шерсти, мають пірє, а замість рила, росте в них дзюб?

Хто се прочитає?
Ивататся ийвиніл ат ивютаов иб вахі.

Хто знае що се є?

акдьазнбеу
ачздніикв
Иьласков
Ошкогро
Мирдоопі
Ешкупарт

Сі річи знаходяться майже у кождого фармера на городі. Хто відгадає, хто вони є?

АРИТМЕТИЧНА ЗАГАДКА

На пасовиску пасла'ся одна гусочка. В тім надлетіло велике стадо гусей. Гуска повитала їх ґеґаючи: — "Як ся маєте сто гусей!"

А гуси зі стада відказали:

"Нас нема тілько. Колиб летіло нас ще раз тілько, кілько тепер летить і ще до того половина і четвертина і ти з нами — то тоді булоб сто!

Відгадайте кілько гусей було в стаді?

ЧИСЛОВА ЗАГАДКА

Кілько я маю літ?

Я є молодша від батька чотири рази, а від мами три рази. Коли зрахую разом літа батька, мами, свої і 5 літної сестрички, то вийде сума 125.

1. Означає людське житло, а прочитай його назву взад, то вийде те, що його діти дуже люблять.

ЖАРТІБЛИВІ ЗАГАДКИ

1. Ходжу на голові більше як на ногах.
2. Чотири роги, ніг не має, стоїть і ходити знає.

РАХУНКОВІ ЗАГАДКИ

1. Тато, мама і я маємо разом 75 літ. Тато є старший від мами, а мама має три рази стілько літ що я. Відгадайте мій вік?
2. Коли до якогось числа додамо 30, то одержимо такий самий вислід, як від пятькратної суми того числа, відіймемо число 30 яке се буде число?

Розвязки загадок посилати можна найдальше до 1 лютого 1924.

Розвязки сих загадок будуть поміщені в місяцю лютім в нашій часописи "Канадійський Українець".

НАГОРОДИ

Редакція Календаря "Канадійського Українця" отсим повідомляє українських діточок, що першим 2 дітям, які надішлють певну розвязку всіх 10 загадок в сім календарі поміщених, вишлеться по одному примірникови дуже гарної книжки **"Син України".** Других 2 дітей, які розвяжуть коректно 8 загадок, вишле Редакція по одному примірникови дуже гарної книжки з образками **"Найа з Джунґлів".** Третих 2 дітей, які розвяжуть коректно 5 загадок наша Редакція вишле по одному примірникови дуже займаючої повісти **"Захар Беркут".**

Українські Діточки! Скористайте з сеї нагоди! Доложіть трохи труду і посвятіть трохи часу а набудете котру небудь з сих прекрасних книжок. Свої розвязки посилайте якнайскорше до Редакції на адресу: —

CANADIAN UKRAINIAN
590 Pritchard Ave. Winnipeg.

Кілько на Світі Українців?

Основуючися головним чином на працях проф. Ст. Томашівського й проф. Ст. Рудницького, др. З. Кузеля прийшов до таких висновків:

Чисто етноґрафічна українська територія, на якій Українці становили більшість населеня, виносила в 1914 році 905.000 квадратових кільометрів. На тій територіЇ було 51,249.000 населеня, в тім числі:

Українців	36,605.000 —	71.3 проц.
Москалі	6,384.000 —	12.5 проц.
Жидів	3,884.000 —	7.5 проц.
Поляків	1,449.000 —	2.8 проц.
Німців	975.00 —	1.9 проц.

Решта припадала на представників ріжних инших народностей.

Колиж брати максимальну територію, себто тут, де Українці становлять не тільки більшість, але й значну меншість населення, то такої території було в 1914 р. поверх 1 міліона кільометрів, а жило на ній 54 міліони населеня, в тім числі 38.378.00 Українців, або 71.5 проц. загального числа населеня.

Додавши до цього й тих Українців, що живуть поза межами своєЇ етноґрафічноЇ території (Америка, Далекий Схід, Сибір), др. Кузеля обчисляє загальну кількість Українців на цілому світі на **42 міліони.**

Так стояла справа в останьому передвоєнному році. Якже стоїть вона тепер?

Природний приріст українськоЇ людности виносить від 1.66 до 3 відсотків річно. Остання число др. Кузеля відкидає, як занадто велике, а бере або 1.66 проц. після проф. Руссова або два проц. Якби не було війни, голоду та загальноЇ руїни українських земель, то тепер можнаби було числити, що на цілім світі є найменше 46,057 000 Українців, а найбільше 47.400.000.

Та війна викосила принайменше 1½ міліона Українців. Голод також винищив 5 до 7 міліонів українськоЇ людности. Поробивши ці поправки, др. Кузеля приходить до остаточного висновку, що наприкінці 1922 року в цілому світі мусіло бути Українців: **найменше** (після обчислення Русова) **38 міліонів,** а після инших обчислень 39 і пів міл.

Після статистики др. Ст. Рудницького ("Огляд національноЇ територіЇ України", Берлін 1923.), поміщеноЇ в календарі "Просвіти" на 1924 рік, число населення українських земель представляється так:

I. Українська Галичина враз з Лемківщиною (під Польщею)

Простір: 55.000 кв. кільометрів

Населеннє в 1910 році: 5,379.00

Українців	**4,001.000 —**	**74.4 проц.**
Жидів	662.000 —	12.3 проц.
Поляків	651.000 —	12.1 проц.
Німців	65.000 —	1.2 проц.

II. Українська Буковина (під Румунією)

В цілости повіти: Кіцмань, Вашківці, Вижниця, Заставна. Мішані повіти: Чернівці Кімполюнґ, Радівці, Серет, Сторожинці і Сучава.

Простір 5.300 кв. км.

Населеннє в 1904 році: 460.000

Українців	**304.00 —**	**66.0 проц.**
Жидів	73.000 —	15.9 проц.
Румунів	31.000 —	6.8 проц.
Поляків	27.000 —	5.9 проц.
Німців	21.000 —	4.6 проц.

III. Закарпатте (у сполуці з Чехословацькою републикою)

Суцільна українська територія

Простір 14.700 кв. км.

Населеннє в 1910 році: 569.000

Українців	**441.000 — 77.5 проц.**
Жидів	69.000 — 12.2 проц.
Мадярів	33.000 — 5.8 проц.
Словаків	13.00 — 2.2 проц.
Німців	6.000 — 1.1 проц.
Румунів	1.000 — 0.1 проц.

IV Холмщина (під польською владою) Мінімальна територія, повіти: Холм, Біла, Володава, Грубешів, Константинів, Томашів.

Простір: 10.500 кв. км.

Населеннє в 1912 році. 842.00.

Українців	**448.00 — 53.2 проц.**
Москалів	31.00 — 3.7 проц.
Поляків	201.000 — 23.9 проц.
Жидів	129.000 — 15.3 проц.
Німців..	33.00 — 3.9 проц.

V. Підляша (під польською владою) Мінімальна українська територія, повіти: берестейський і кобринський в цілости а в части більський і пружанський.

Простір 14.000 кв. км.

Населеннє: 700.000.

Українців	**500.000 — 71.5 проц.**
Москалів	45.000 — 6.4 проц.
Поляків	25.000 — 3.6 проц.
Жидів	115.000 — 16.4 проц.
Білорусів	15.000 — 2.1 проц.

VI. Поліссе (під польською владою) Повіти: пинський, мозирський, річицький і гомельський.

Простір 46.000 кв. км.

Населеннє в 1914 році: 1,307.600

Українців	**2,936.000 — 70.1 проц.**
Москалів	147.000 — 3.5 проц.
Поляків	22.000 — 1.7 проц.
Жидів	553.000 — 13.2 проц.
Німців	239.000 — 5.7 проц.

VII. Бесарабія (анектована Румунією)

Простір 46.000 кв. км.

Населеннє 1914 р.: 2,647.000

Румунів	1,265.000 — 47.0 проц.
Українців	**521.000 — 19.6 проц.**
Москалів	215.000 — 8.1 проц.
Болгарів	140.000 — 5.3 проц.
Поляків	160.000 — 6.0 проц.
Німців	82.000 — 3.1 проц.
Жидів	314.000 — 11.8 проц.
Турко-Татарів	80.000 — 3.0 проц.
Инших	24.000 — 1.0 проц.

VIII. Українська територія Бесарабії

В мінімальних границях; повіти: хотинський і акерманський в цілости, ізмаїльський, сорікський і бендерський в части.

Простір: 17.000 кв. км.

Населеннє: 1,020.000.

Українців	**427.000 — 41.8 проц.**
Москалів	112.000 — 10.9 проц.
Румунів	193.000 — 18.9 проц.
Болгарів	102.000 — 10.0 проц.
Жидів	94.00 — 9.2 проц.
Німців	62.00 — 6.1 проц.
Турко-Татарів	27.000 — 2.6 проц.
Инших	300 — 0.3 проц.

IX. Велика Україна (в радянській федерації

Терен України враз із Слобідською Україною, Донською, Кавказькою й Каспійського числить — **26,436.000 Українців.**

X. Зелений Клин (коло Китаю)

Амурщина й Приморщина

Простір: 1,091.000 кв. км.

Населеннє в 1914 р.: 857.000

Українців	**500.000 — 58.3 проц.**
Москалів	200.000 — 23,3 проц.
Китайців	60.000 — 7.1 проц.
Тубольців	50.000 — 5.8 проц.
Корейців	30.000 — 3.5 проц.
Инших	17.000 — 1.9 проц.

XI. В Евразії (це зн. у східній європейській Росії, Сибірі й центральній Азії)

Число **Українців**	**1,787.000**

XII. Поза Евразію

Поза Евразією ч. Українців	1,200.000
Зєдин. Держ. Півн. Америки	750.000
Канада	250.000
Бразилія і Арґентина	1.000.000

XIII. Загальна скількість Українців

Загальна скількість Українців на земній кули в 1914 році виносила у мінімальних числах:

На суцільній території	36.605.000
Поза суцільною українською територією	2,987.000
Разом	**39,592.000**

У максимальних числах:

На суцільній території	38.737.000
Поза суцільною територією	2,987.000
Разом	**41.724.000**

Коли взяти нормальний приріст населення, та відтягнути втрати воєнного часу то дістанемо для 1920 р. як **мінімальне число Українців на світі кругло 44 міліони.**

НАШІ ІНВАЛІДИ

Недавний могутній зрив української державности на цілій територі України і оборонна війна зі заборчими сусідами лишила по собі тисячі жертв, що в благороднім пориві і ентузіязмі за вільну вітчину не вагалися платити життєм чи здоровлєм. — Правда, воєнних інвалідів є сила в кождій державі, та й держава ними піклується; у нас же вони здані на ласку суспільности, якій треба признати, що мимо преріжних вольних і невольних тягарів гідно вивязується з обовязку вдячности супроти своїх героїв.

Коли з початком 1920 р. стали напливати відправлені з польських таборів полонених, та зі шпиталів при них, українські інваліди, яких більшість потребувала негайного лічення й сталої лікарської опіки, всі вони зверталися до Самаританської Секції при У. Г. К. у Львові, так, що тодішний голова Секції Др. М. Панчишин мусів оглянутися за приміщеннєм для них. Його заслугами, а при ласкавій помочі Вп. Дра С. Федака, тодішного голови У. Г. К., котрий відступив двоповерховий дім Тов-а "Дністер" на сю ціль, заложено у Львові при вул. св. Софії ч. 25 "Дім Українських Інвалідів". — Перші приміщені там інваліди - немічники були люди схоровані, по більшій части без ніг, так що дім виглядав радше на шпиталь. Немічники діставали вправді дах над головою та кусник насушного хліба, та до відповідного й належного їм заосмотрення було ще далеко. Суспільність не знала про них, а найблищі опікуни, заняті в горячий тоді час щілоденною працею, не могли дбати про них більше, як про конечний харч і біля. Про протези для вигоєних протягом 1920 і 21 року не було думки. Всього два одержало примітивні протези. Прочі ходили на костелях та на колінах, а з дому не виходили ані кроком. Світ бачили крізь вікно.

Доперва в червні 1921 р. за ініціятивою немічників старшин зорґанізовано осібний гурток львівського українського громадянства й утворено при У. Г. К. осібну Секцію Опіки над Інвалідами, а її головою став вельми заслужений др. І. Куровець, який весь час істнуваня дому українських інвалі

дів — інвалідами опікується й безінтересовно несе лікарську поміч соткам інвалідів. — Управа Секції покликала до життя "Фонд Українських Інвалідів", поширила в домі інвалідів скількість місць для приняття нових інвалідів, завела шевську майстерню, де здібні до праці інваліди учаться сего ремесла, а що найважніще заложила власну робітню протез, з якої до тепер видано 63 нових — а направлено 47 штук на загальну вартість 3,517.000 Мп. Інвалідам української війни видається протези по коштам продукції, в більшости случаїв навіть даром. Власна робітня протез, як для інвалідів, так і для самої Управи фонду незвичайна полекша, коли зважити, що кошт одної протези у приватних підприємств у Львові вагається між 150—300 тисячами Мп., та що ті підприємці по більшій части несовісні і з людського нещастя стараються черпати величезні доходи.

Чимало праці й немало оригінальних плянів у розвою Секції Опіки над Інвалідами поклав судов. радник З. Лукавецький та управитель дому інвалідів пор. Д. Конюх, а з окрема гурток львівських пань із п. М. Білецькою на чолі. Львівським паням, та щедрости львівського громадянства завдячують укр. інваліди сю піддержку, якої дізнали в часі важкої кризи в У. Д. І. після розвязання УГК. в грудні 1921 р. Кілька вечерниць та чайних вечерів даних у Львові заходами згаданого гуртка пань та їхні збірки по львівських інституціях, принели потрібні фонди на відвернення грозячого розвязання У. Д. І. і від полишення тих, що в слушний час за слушну справу заплатили здоровлєм, на ласку судьби.

І з хвилею розвязання УГК. і Секція Опіки над Інвалідами перестала істнувати. Після опечатання льокалю Секції при Домініканській улиці, всі письма і прохання адресовані до секції блукали по шафах львівської дирекції поліції так, що якийсь час не тільки інвалідам на провінції, а і уміщеним в УДІ. зліквідована Секція не могла уділити жадної помочі ні поради.

Справа станула на мертвій точці як у 1920 р., бо не було правної особи, яка моглаби заступати Сек. Оп. над інвалідами. Щоби на будуче запобігти подібним немилим несподіванкам для гуманітарної інституції, члени бувшої секції постановили заложити окреме товариство українських інвалідів на власному статуті, який не тільки забезпечивби їх будучність, але й дав їй змогу по силам самим на себе працювати. На разі долею інвалідів занявся "Тимчасовий Комітет Опіки над Інвалідами" з радн. Лукавецьким і п. М. Білецькою на чолі. Статут поданий через львівське воєвідство у варшавське міністерство внутрішних справ у грудні 1921 р., та до кінця червня 1922 р. мимо піврічного речинця не має про його затвердженнє жадного слуху. Тому предвиджуючи проволоку, заложили члени основники Тов-а кооперативу з обм. порукою "Союз Українських Інвалідів", на уділах по 100 Мп. Кооператива переняла на себе деякі аґенди незатвердженого Тов-а. Кооператива окрім поширеної шевської робітні завела ще кравецьку, оживила робітню протез, а в усіх трох побіч чотирох майстрів-інструкторів, працює 22-ох українських інвалідів.

Обовязком суспільности так в краю. як і за кордоном особливо американських Українців, яких поміч із валютових причин до тепер була доволі значна, поперти сю акцію і приступити з більшим числом уділів, щоби не тільки їхня певно ульокована вкладка принесла вкладчикам зиск, але щоби ідейним решткам УГА. дати моральну опору, а доростаючому поколінню наглядний доказ, що свідомий український Народ завсігди оцінить посвяту борців за Українську Державність.

Роля Жінки

Здорова людина, це рівночасна людина безжурна, якої не зневірюють людські катастрофи. "Аби руки, не буде муки" — каже народна приповідка. Навпаки, хорий орґанізм, це рівночасно вістун журби, клопотів для хорої істоти. Їй не вистарчає самітність, своя особа, — вона оглядається за людиною, за її помічю, щоб вона подала їй свої руки, пікловане, любов.

Ідеалом, а навіть і символом цеї примірної та взірцевої людини, яка цілою істотою служить хорому, була завсігди жінка. Возьміть для прикладу картину взяту з родинного життя. Поки муж почуває себе на силах, поки він здоровий, то байдужна йому щоденна старанність про него подруги, матери чи сестри. Але нехай тільки хороба звалить його на ложе терпіння, так зараз оглядається він за жінкою, та старанною рукою, котра вигідно вклалаб його голову, котра обійшлаб його кріваві рани, котра своїм лагідним словом розяснилаби чорну зневіру безсонних ночей. Якжеж потрібна і дорога тоді ця жінка! Тоді вона вже не та спільниця безумного і байдужного життя, але ця, яка зродила любов своїм ідеалом і злучила її з почуттєм самопосвяти.

Не інакше річ мається і в життю громадськім та суспільнім. Коли суспільність хорує, роля жінки виступає на яву. Для хорої суспільности мусить вона сповнити своє достойне післанництво. Вона мусить станути біля неї і статися цею тихою істотою, яка інстинктово, але й розумно, відгадує забаганки і потреби хорого орґанізму, якщо він має подужати.

За мало цього. Вона мусить станути при ньому як ця, що розуміє цілу важкість свойого відвічального завдання і заразом уміє зачерпнути сили до своєї тяжкої і жертвенної праці в постійнім вогни любови, оказувана ній хорій істоті. Вкінці, мусить вона станути як ця, що не тільки на сліпо сповнює прикази сторонного лікаря, але сама відгадливо примінює такий цілющий бальзам, котрий понад усяку певність наказує їй примінювати благородне і з природи ярко обичайне жіноче серце.

Обнова української суспільности через нову молодь є для нашого народу конечна, бо український орґанізм не цей, що має бути. Він — не вповні здоровий. Цілковите подужаннє дасть йому Нова Молодь, котра саме на те народжується. Але хибно понимавби нову молодь цей, хто приклавби цю знеслу назву тільки до представників мужеського роду. Бо не вони самі становлять людський рід, так не вони самі покликати обновити людство. Що більше! Принявши раз за вихідну точку факт, що людський орґанізм хорий, так безперечно покажеться потреба помочи і праці жінки, як що має наступити зворот до ліпшого. Без неї нова молодь не рушиться наперед і не здійснить своїх намірів. Підприня та виправа до кращого, в першу міру духово реліґійного дня не одержується тільки на пробоєвих наступах, які вимагають сили і відваги мущини. Це всьо дуже добре булоб для ісляму й протестантизму. Христова програма, за яку бореться нова молодь, побуджує любовю, терпіннєм, і герой-

ством. А хтож не знає, що саме витревалість у зношенню і терпіню становить силу жінки? Хто не знає, що якраз слабий жіночий рід показався видержливійший? Її слабість, якщо бажаєм її так назвати є найвибірнійшим оружем. Чияж знова любов сталася майже приказкою, від якої нема більшої, нема сильнійшої, нема стійнійшої? А геройство? Чи не жінка веде перед у сьому?

Кажуть одначе, що мущина кує долю світа, що він дає закони і змінює круг думки. Та це не таке знамените, щоб аж цим захоплюватися. Більшою є ця історія, що творить обичаї і дає світови сильні духовні характери. Такою істотою, це жінка. Хто безсторонно бажає оцінити могутність і велич якогось народа, цей перш усього питає, яке становище займає у нього жінка. І слушно: Адже чим більше поважається жінку, тим глибше запустила свої коріння обичайність, ця обичайність, якою народ стоїть, якою й думає.

І навіть тоді, коли жінка стоїть в боєвих рядах нової молоді, про що одиноко нам ходить, на її чолі ясніє вже знамя репрезентантки обичайности, стидливости і благородної ніжности. Вже тоді її роля так знесла, що перед нею никне і розум і сила і вплив мущини. Молода літами, а вже відносить побіди, про які згадується на вколішках. Усіх потягає вона не так зверхними повабами, як радше дитинною боязнею Бога, простотою, щирістю і посвятою для других, а передусім чаром свойого дівства. Непомітно вона панує в товаристві, надає тон на сходинах, бадьорність і запал у праці.

В родинім кружку, як добра дочка, стається потіхою опечаленої матери, осолодою знеможеного батька, підоймою віри й чесноти всіх домашних. Слухняна і услужна помагає матері в домашних занятях, у вихованню рідні, а своїм приміром кидає чільні зерна під посів будучого покоління. Як люблячa сестра, нераз проливає рясні сльози неземської любови над блудним братом, а її ради, щирі перестороги і горяча молитва, аж надто часто доконують чудесної переміни. А чим буде така нова, жіноча молодь тоді, як стане подругою, як обійме її сяйво матери?

Нема отже сумніву, що у величнім хорі до знеслих цілей нової молоді, не сміє бракувати жінки. Вона тісно належить до повного поняття: нова молодь. Жінка йде рука в руку з тими без котрих вона сама пішлаб манівцями, а навпаки, разом з ними вона повнить післанництво, котре обновлює цілий світ. Їх двоє, жінка і мущина йдуть спільно на підбій світа і доки треватимуть ці спільні сили, ніщо не розірве їх. "Боротьба за істнованнє, котра міліони жінок кидає на катедри, до фабрик, робітні, на сцену й видовища, за купецькі столи, до шинків і в обійми проституції, досі є безвиглядна, доки жінки зі своїми мужеськими товаришами не зісолідаризуються до борні. І де ця боротьба за істнованнє виступає рівночасно як конкуренційна боротьба проти мущин, так зараз на широкім боєвім поли вони або подаються, як фізично слабші істоти, або тим самим пожертвують своє потомство. Але й воюючий мущина не осягне своєї цілі, якщо не потягне зі собою жінки. Вона волочитисьме за його ногою як оловяний тягар. Вистарчить пригадати собі, як спадають платні там, де жінки громадно тиснуться до праці! На місце боротьби против себе мусить увійти боротьба разом зі собою і спільно за себе".

О. С. МЕРДІН

Невідрадна Доля

Найбільшим скарбом, який чоловік може принести на світі, є невгамований наклін до якогось заняття. Наклін такий виповнює життя і дає щастя. - **Емерзон.**

Тома Едвард з Ейбердін у Шкотії любив прогульки і майже що днини приносив до дому такі скарби, як ропавки, слимаки, малі жаби, миші, щурі, павуки, блощиці. Пускав їх опісля свобідно і з великою радістю приглядався як ті сотворіння то бігали по хаті. то крилися по закутках. Ціла родина була в клопоті. Кричали на нього, ганьбили, били, але ніщо не помагало. Все те, здавалось, ще більше запалювало його до збираня тих животин.

Якось мати привязала його до стола, щоби вже не міг виходити на свою ганебну прогульку. Але Тома порадив собі. Притягнув стіл до вогню, перепалив шнур, яким був привязаний і втік з хати. Вернув щойно смерком з великою добичею животин. Иншим знов разом мати сховала його одінє. Та він задягнувся в якусь стару спідницю і вибрався знов на лови; тим разом приніс богато гарних звіряток. По прогульці заслаб на пропасницю і то так тяжко, що мало не вмер. Колиж виздоровів, зумів якось одного дня висунутися з хати і приніс відтак у сорочці ціле гніздо їдких ос. Його вони не кусали, але других то так тялили, що не могли видержати. Спокій щойно тоді настав, як батько залив ціле гніздо окропом.

Родичі Томи стратили вкінці цілу надію привести хлопця до опамятаня. Постановили віддати його до школи, може вчитель дасть собі з ним раду. Вчитель пробував, але також не йшло. Тома більшу часть часу присвячував на забаву, або робив зі школи менажерію. Одного ранку підчас молитви кавка висунула голову йому з кишені і стала крякати. Хлопця прогнано зі школи. Родичі післали сина до иншого заведеня, але небавом і звідтам видалено його, бо приніс до школи пявок, які порозлазились по клясі й чіпалися до ніг учеників.

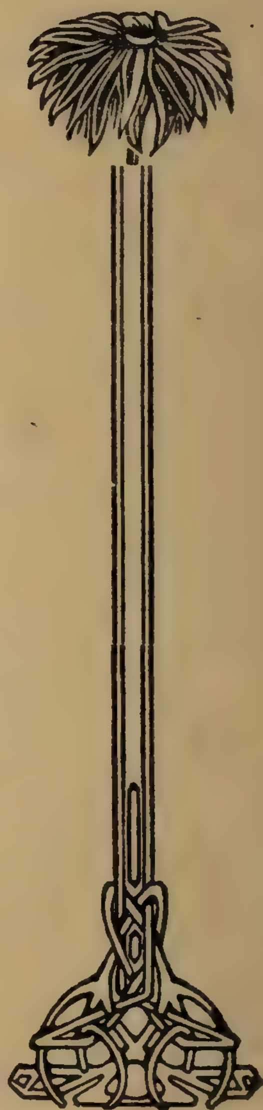
Мав уже сім літ, а не вмів навіть підписатись. Уживано всяких заходів, щоби вибити хлопцеви дурниці з голови і наклонити його до науки. Та все дармо. Годі було наклонити його, щоби ходив до школи. Родичі віддали його до ремесла. Мусів тяжко працювати, щоби здобути собі кілька годин до "своєї науки". Ціле своє житє робив шевство, заробляючи на удержанє своєї родини, що складалась з одинайцяти осіб. При тім збирав відомости про птахів, звірят та комах. Але, що не вмів ні читати ні писати, то не міг як слід вихістнувати своє знанє. Поволеньки з великим трудом навчився якось ледви читати та писати. Але все тягнуло його до науки над животинами. Щоби заробити гріш на це, рішився продати всі призбирані животини за двайцять фунтів штерлінґів. А тих животин було стільки, що на перевезеня їх треба було аж шість возів.

Часто старався найти собі якесь таке занятє, що відповідалоб його наклонови. Але дарма, бо не вмів ані чи

тати ані писати. Якби так у дитинстві заохочувано його до збирання животин і рівночасно до вивчення природи, якби так вияснили були йому, що з книжок богато можна научитись про звірята, що їх він так пристрасно збирав, то хто зна, чи те непогамоване замилуване до досвідів природи не булоб зробило з нього другого Аґасіна або Теннея? Але він від дитинства перебував у таких непригожих умовинах, що ніколи не міг з них видобутись.

Дивлячись на немовлятко в колисці не можна збагнути його майбутної долі, так само як не можна в маґнесовій голці добачити полярну звізду. Природа обдаровує кожде молоде житє силою, яка спрямовує його до зорі судьби.

... НЕ ПОРОЗУМІЛИСЬ ...

Їхав в літі мазур возом,
З ярмарку до дому
І в дорозі згубив торбу,
Яку впхав в солому.

Була звязана ця торба,
Плетеним бичиском,
А в ній заяць і горівка
І два пирожиска

Як побачив він в дорозі,
Що згубив торбину,
Аж за голову узявся,
Випрягнув конину —

Сів швиденько і назад він
Дорогов вертає,
Та шукаючи торбини,
Русина стрічає.
"Cy nie nasli moze, cłecku, —
Так мазур питає:
Swistakiem związanej tajstry,
W niej dwa nadziewaje.

I wytsyscak, zawrotnica,
Byli w tajstse takze!"
— "Ні! не бачив я такого!"
Русин йому каже:

Лиш торбину із батогом
Я найшов на горбі,
А в ній заяць і горівка...
Й два пироги в торбі.

— "O bywajcie sobie zdrowi!
Мазур обізвався;
To nie moje!" і журливо
У карк пошкробався...

ГАРНІ ПОВІСТИ, РОМАНИ, ОПОВІДАННЯ І БАЙКИ.

А.

Абу касимові капці. Арабська казка. —Написав Іван Франко. Се віршоване одновіданнє на старій арабській казці про баґдадського купця, розповідає як доля закпила собі з него і як його старі капці стягають йому безліч кар і горя, як наконець доводять Касима до жебрачої торби. .... .30

Амалюнґа або **Дочка Дебрів.** — Займаюче оповіданнє з часів боїв між Европейцями і Індіянами в Америці .... .20

Алі Баба, оповіданнє про 40 розбійників.. .20

Асирійський цар Асархадон. — Чортова корчма. Лесь преславний гайдамака. — Історія про грецького царя. — В одній книжочці .... .10

Анґлійсько-Український Кухар або як варити і печи на анґлійський (тутешний канадійський) спосіб. Ціна 1.00

Б.

Байки — збірник найкрасших веселих байок з образками. Де-ля-Фонтон ...... .20

Байки Езопа для української молодіжи, переповів Л. Селянський, з 4 ілюстраціями, брошурована 20ц., в оправі ...... .30

Байки Івана А Крилова в переспівах і наслідуваннях Богдана Лепкого, з портретом автора .... .20

Біля машини. — Оповіданнє Володимира Винниченка. Ціна .... .10

Байки небелиці, незвичайно смішні ...... .10

Без Бога на світі .... .10

Батьківщина і инші оповідання .... .25

Батько. — Сумна історія про нужду зарібника. Кождий робітник повинен її перечитати 5

Блискавиці, книжка, яку повинен прочитати кождий чоловік, що доси читав богато инших книжок. В книжці є ще й "Жовнірські Оповідання". Ціна .... .50

Близький світ, байки-казки про звірята, з образками .... .35

Буденний хліб, оповіданнє з життя. Написав А. Крушельницький, 281 сторін .. 1.00

Богдан Хмельницький в Галичині, та инші оповідання .... .15

Борці за правду, історична повість з часів славних козаків, А. Кащенка .... .50

Большевизм і окупація України — Соціяльно-економічні причини недозрілости сил укр. революції. Написав І Мазепа .. .60

Борба українського народу за волю і незалежність. Огляд подій за рр. 1918,1920 Написав Д. Долинський. Великий формат, 246 сторін. 1.00

Борба Світів. — незвичайно цікава фантастична повість, як мешканці планети Марса воювали з мешканцями нашої землі, яких дивачних оружій вони уживали, якими способами старалися побідити мешканців землі. і т. д. — Ціна .... .40

Без язика, оповіданнє В. Короленка ...... .70

Божки. Повість Володимира Винниченка 1.00

Борба і инші оповідання В. Винниченка ..1.00

Босяк і инші оповідання, В. Винниченка 1.00

В

Варіят з 1906 р. — 2. Вірші. — 3. Між бурливими филями, драма на 4 дії В. В. Бабієнка .... .35

Весела читанка, з образками .... .15
Веселий Оповідач з додатками Б. Грінченка .... .25
Вільгельм Тель .... .10
Весела бандура, повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців .... .50
Весела книжочка, з 17 образками. Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий .... .35
Веселі вірші, С. Руданського .... .50
Ветиринар, або як лічити і плекати домашні звірята, зібрав і перевів після українських і анґлійських видавництв М. М. Белеґай, з ілюстраціями .... .60
Відродженне Нації. — Історія української революції підчас і після Великої російської Революції. Написав В. Винниченко. I. II. і II. частина 5.00
В оправі 6.50
Вільна Україна, написав М. Грушевський .25
Війна мужика з заяцем 5
Війна грибів з жуками, образкова книжка .20
Вибір творів Ю. Федьковича .... .10
Відродженне, славний роман російського писателя Льва Толстого з життя російської шляхти, з російського панського життя і життя на Сибірі. Хто зачне читати сей роман не зможе від читання відірватись. Всі 3 части разом 1.75
Ті самі в оправі 2.25
В країні синів мраки, оповіданнє за любов і дивні пригоди 1.50
Вступ до метафізики, нап. Анрі Берґзон, пер. Евген Яворський .... .35
Великий сонник, уложений після Халдейських, Єгипетських і Перських мудрців .40
Всесвітна Історія. — Старі часи, часть I. — Нові і новійші часи, часть II. — М. Грушевський. Ціна за обі части 2.00
Вибір поезій, Івана Франка і короткий начерк його життя .... .35
Вічний Жид, цікавий переказ .... .10
Всесвітна Історія в 3 томах Ю. Чайківського. **Том I. Старинна Історія.** Від найдавнійших часів до упадку західної римської держави р. 476 по Хр. 75ц. в опр. 1.25
Том II. Середновічна Історія від р. 476 по Хр. до відкриття Америки в р. 1492. 75ц. в оправі 1.25
Том III. Новочасна Історія, від відкриття Америки 1492 р. до нинішних часів 75ц. В оправі 1.25
Всі три томи брошуровані 2.00
В гарній оправі 3.25
Відьма .10
Вільний чоловік і як бідний Сум видав свої дочки богато .... .40
В тумані, оповіданнє Л. Андреєва, переклад з російської мови Ю. Т. П. .... .20
Відвдячився, оповіданнє з козацької давнини, для української молодіжи. Написав Андрій Чайковський, брош. 1.00
Власна Хата, прольоґ .... .10
Впоряд, для січей .... .25
В часи війни, хроніка з життя засланців на Сибірі. — Ціна .... .50
В неділю рано зіле копала. — Тут розказується про молодого парубка Гриця, що кохаєся в двох дівчатах; обі однаково люблять, женити обіцяється і на одній і на другій. По якімсь часі постановив Гриць женитися з одною з них — Настею. Перечувши се друга його любовниця Тетяна, попадає в розпуку, біжить ошоломшена в ліс, вириває з під білого каміння чар-зіле, варить його і отроює ним молодого Гриця. — Поверх 190 сторін — Ціна лише .... .75
Вода в природі 5
Витворенне характеру, порада родичам та учителям, як виховувати діти .... .15
Вся правда о напитках .... .20

Г.

Галицькі анеґдоти, гумористичні оповідання, Мст. Руса. .... .10
Галичина в життю України, др. М. Лозинського .... .25
Галка смерти, Свобідно за Марк Твейном переповів В. Держирука 5
Гамалія 5
Гарна історія о терпеливій Олені, дочці Антонія, турецького цісаря з Константинополя .... .20
Гаси огонь, поки не розгорівся й инші оповідання .... .20
Гайдамаки. З 15 малюнками і портретом Тараса Шевченка .... .25
Гайдамаки або **Ілюстрований Кобзар** Т. Шевченка, з гарними ілюстраціями артиста А. Г. Сластьоного і віршами нашого поета. Великого формату 14X17½ цалів, 50 сторін. В твердій оправі паперовій і з гарним витиском, ціна 2.75
В міцній полотняній оправі 4.00
В дуже гарній оправі з золотими витисками 5.00
Геройська Україна, гарно ілюстрована книжка. В ній знайдете дуже гарні фотоґрафічні знимки і описи: Українського війська, Січовиків Стрільців, Українських повстанців, Українських полковників, офіцирів, діячів, які брали живу участь в боротьбі і будованню української державности. — Ціна 1.00
Геновефа. — Оповіданнє про княжну засуджену на смерть від якої чудом спаслася і жила через шість літ в пущі, з 11 гарними образками .... .30
Голота і инші оповідання В. Винниченка. 1.00
Горбоконик, казка Олекси Коваленка .... .30
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями .... .25

Гіпнотизм і суґґестія в 2-ох частях .... .40

Голод, оповіданнє В. Винниченка 5

Гостинці, збірка фейлєтонів, Миколи Синежупанця .... .25

Грішники. — Знаменита повість з українського життя О. Кониського. Повість малює нам українську народну роботу певного часу і вказує на ті хиби людий і ті помилки, які псують і припинюють народну роботу. — Герой повісти Пригара, ідейна людина, що богато труду посвячує на те, щоби помогти бідним Варварівцям і наклонює свою хрещеницю, Тосю, до того, що та їм дарує свою землю. Під впливом Пригари —Тося з байдужої до українства дівчини стає свідомою Українкою, а в додатку стає дружиною Пригари .... .80

Ґолем — великий роман. Написав Ґустав Майрінк, переклав В. Левицький, на сильному папері, з кольоровими окладинками 263 сторін, брошурована 1.25
В гарній оправі 1.50

Ґеоґрафія Ю. Левицького, для шкіл, опр. .80

Гумор і сатира .... .25

Гумористичні оповідання О. Стороженка .10

Ґеоґрафічний атляс, 24 карти, нове цілком перероблене і справлене, офіціяльне виданнє Міністерства Освіти в Київі, Д-ра М. Кордуби,, ціна брош. примірника .. 1.00
В переплеті 1.50

Д

Домашна Кухня, або як варити і печи. В книжці подані є взірці як варити ріжні страви і печи всякі сухарі, паланиці, хліб по старокраєвому. — Ціна в оправі ... 1.00

Девять братів і десята сестриця Галя. — М. Вовчка. Оповіданнє незвичайно захоплюючє і зворушаюче, а що до краси мови, то з ним не зрівнається хиба твір якогобудь иншого письменника. — Ціна .20

Де знайти правду .20

Де любов там і Бог. — Оповіданнє Льва Толстого. Инші оповідання: — З когося насміваються з того люди бувають. — Посол Петришин. Молодий Адвокат. ..... .15

Другий міх сміху, весела читанка для сумних людий .... .15

Добрий інтерес .... .10

Доля України у віршах. Книжка надається дуже добре при всяких нагодах для деклямацій .... .35

Дяк, незвичайно гарне оповіданнє .... .20

Для всіх, Гарна ілюстрована збірка .... .25

Для домашного огнища, ... .85

Думка про народне образованнє Л. Толстой .... .25

Дорога до правди .... .25

Домашний лікар або як лічитись домашними ліками без помочи лікаря ...... .75

Е

Есперанто, Підручник міжнародної мови, формація до творення слів і 50 лєкцій .. .40

Електричність або наука про електрику, що воно таке і звідки береться ...... .35

Експропріація, Оповіданнє з революційних часів на Україні .... .20

Єлисавета мучениця на австрійськім престолі у світлі правди. Се є правдива гарна історія про життє цісаревої, її поводженнє і мученичу смерть. Книжка обіймає 244 сторін друку, з 30 гарними образками .... .60

Ж

Жите, смерть і похорон Покійного С. С. Ортинського, першого греко-католицкого єпископа в Злучених Державах .. .10

Жителі Марса, гарна наукова розвідка .. .10

Жите Пречистої Діви, свята історія з давних часів. — Ціна .... .60

Жите людського тіла .... .20

Жите Українського народа, маленька ґеоґрафія України .... .20

Жите і наука грецького Фільозофа Сократа з додатком огляду історії фільозофії .20

Жіноча доля .... .10

Жінка і її значіннє в суспільнім життю — Сільський хірурґ [3 ілюстрації]. — Смерть Отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі .... .15

Жовнірські оповідання — Написав Михайло Яцків .... .25

З

Заліссє, повість Осипа Маковея, друге справлене виданнє, брош. 1.00 опр. ... 1.25

З вершин і низин, збірник поетичних творів Івана Франка. 14 ілюстрацій, 720 сторін. З вершин і низин це скарб української літератури. Ціна книжки приступна для кождого. В полот. оправі 3.40

Запорожська слава, історичне оповіданнє А Кащенка .... .50

Заповіт, оповіданнє .... .15

Заборона українського слова в Росії .. .25

За вітчину 10

Запорожці, казка Івана Нечуя Левицького .... .20

За рідний край, оповіданнє .... .30

Захар Беркут. Др. Івана Франка. "Захар Беркут", є така займаюча повість, що хто пічне читати її то не зможе відірватися від неї. В ній розказується, як то жителі одного села потрафили битись з татарськими ордами через кілька днів і як в кінци селяни витопили усіх татар до ноги та так і спинили похід на Галичину. В оправі 1.50

Захар Беркут, канадійське виданнє .... .60

За сестрою, оповіданнє з козацької старини Андр. Чайковського .... .35

Збірка оповідань для укр. молодіжи .... .40
Збірник веселих віршів Ст. Руданського .55
Збірник повісток .... .10
Збірник народних пісень і дум, брош. 40ц. оправлена .... .50
Збірник віршів про Україну та козацтво. .15
Звідки взялися і що означають назви "Русь" і "Україна", Др. Л. Цегельського .30
Звідки взявся чоловік, з образками ...... .25
Звіряча політика, байки................ .5
Земля, повість, І. Часть .... .50
Земля, повість II. часть .... .50
Земля, незвичайно займаюча повість слав ної української писательки Ольги Кобилянської. На сильному папері, з кольоровими окладинками. 445 сторін, бр. 1.75
В гарній оправі 2.00
З Дніпра на Дунай, оповіданнє для юнацтва з часів скасовання Запорожської Січі, ... .40
З життя первісного чоловіка, про життє первісних і сучасних дикунів .... .35
З журбою радість обнялась, збірка віршів О. Олеся 60
З татарської неволі і Блудний син ...... .25
З Маркіянових днів .... .15
З ласки родини. Повість в трох томах.— Андр. Чайковського, представляє гірку долю і запропащені найкращі літа молодої дівчини Марійки, своєю братовою, яка хотілася позбути дівчини, щоби та "не їла хліба". — Повість в трох частях, брошурована 1.50 в оправі 1.75
Знаннє життя, Др. С. Демидчук .... .30
Золота книжка для старих і молодих .... .30
Зоряний хлопчина, ілюстр. казка для дітий 15
Зоольоґія для вищих початкових шкіл та ґімназій з богятьома малюнками та барвними таблицями, Др. Івана Раковського, бро. 50 ц. Оправ. .... .75
З теренів европейської війни, ... .30
З фільозофії політики, нап. др. А. Крістензен, пер. Мих. Лозинський .... .65

І

Ілюстрована Історія України, Миколи Аркаса, нове, справлене й поширене виданнє під редакцією Богдана Лепкого. Історія України М. Аркаса є дуже популярно і ясно розповіджена, що робилося на Україні від найдавнійших аж до останніх часів. Історія України має пять періодів, в додатку з життя полонених Українців у Німеччині. Книга має 684 сторін. 347 образків, в гарній полотняній оправі 3.50
Із звірячого царства, перша сотня найкращих казок .... .20
Іван Франко, біоґрафічний літературний нарис в другі роковини його смерти ... .20
Іван Дурак, та инші оповідання. — Найгарнійші оповідання славного фільозофа Л. Толстого .... .25
Іван Коновченко й инші оповідання ..... .20
Ідеали гуманности, незвичайно поучаюча розвідка, в якій дуже популярно викладається про розвій думок про гуманність 15
Іду на вас, історичне оповіданнє з часів князя Святослава 960—972 рр. .... .50
Ілюстроване українське письменство в житєписах, др. М. Пачовського .... .35
Ірена Оленська, оповіданнє, 290 сторін . .1.00
Історія української влади .... .25
Історія о терпеливій Олені .... .20
Історія о золотокрилім лицарю, о пірваній дівці з дорогим брилянтом і **золотим** замку .... .10
Історія Греції та Риму, 46 образків ...... .75
Історія трийцять одного, казка .... .10
Історія про сироту Івася. Дуже гарне оповіданнє про бідного хлопця, котрий життє своє віддав за свого приятеля .. .20
Історія про дівчину сироту .... .40
Ілюстрована Історія України. Велика, для всіх зрозуміло написана, богато ілюстрована. Має 416 образків, знимок і портретів. — Ціна сеї книжки в міцній оригінальній оправі є 3.00
Історія Культури Ю. Ліперта. Сю книжку повинен мати кождий грамотний чоловік, інтересуючийся розвитком людства. Книжка друкована на добрім папері, в гарній оправі, з золотими витисками й ілюстраціями; має 400 сторін друку. — Ціна 2.50
Історія України-Руси, з образками. А. Барвінського. — Кождий повинен бодай в коротці познакомитися з історією свого краю, відки взявся український народ, яка його доля, яких князів і володарів мав він, за що проливав свою кров і т. д. Книжка написана приступно і ясно. З додатком ґеоґрафії укр. земель .... .40
Історія про гарну Маґельону, оповіданнє з давних часів, і **Про злодія у селі Гаківниці,** оповіданнє, П. Куліша .... .25
Історія Московщини. — З сеї книжки довідаєтесь, як творилася російська держава, які були давні російські царі, що робили, як підбивали чужі народи і якими насильствами тримали підбитих і свій власний нарід в послуху. — Ціна .... .40
Ілюстрована Шевченківська Бібліотека. 24 книжок за 1.50. 1. Причина; 2. Катерина, 3. Тополя, 4. Гайдамаки, 5. Черниця Марияна, 6. Утоплена, 7. Гамалія, 8. Сова, 9. Єретик або Іван Гус, 10. Невольник, 11. Наймичка, 12. Відьма, 13. Княжна, 14. Москалева криниця, 15. Варнак, 16. Титарівна, 17. Марина, 18. Сотник, 19. Петрусь, 20. Тарасова ніч, Іван Підкова, Перебендя; 21. Русалка, Якби тобі довелося, 22. Назар Стодоля, 23. Збірник дрібних віршів про Україну та козацтво. В кождій з сих книжок є по па-

ру малюнків і портрет автора. Всі 24 книжок за 1.50

Історія про гарну і хорошу Мельозину .. .30

Інститутка, оповіданнє з часів кріпацтва на Україні, М. Вовчок .... .20

Історія Біблійна. — Правдивий передрук старокраєвого видання. Ціна 50

Історія про малого Пилипка, як лютий Мо розенко замучив його в лісі. До глубини серця порушаюча повість .... .20

К

Кавказькі оповідання, Л. Толстого ...... .40

Казки про Жидів. Зміст: Як Іван Жидів му дрував. — Вандрівки Івана з Жидами. —Як Іван водив жидів на гриби, а відтак у ставі потопив. — Мужик з Жидом в спілці. — Пан і Жид. — Казка про Жида. — Як Жид Українця правував .... .10

Казки про Циганів 10

Кармелюк. Невільничка .... .20

Катерина .20

Казки сучасні .... .10

Казки про Івана царевича та сірого вовка. — Незвичайно цікава і смішна казка для молодіжи. Ціна .... .20

Казки Бехштейна, з обр. Часть **I.** і **II.** 1.00

Казки братів Ґрімів. — Незвичайно цікаві і поучаючі казки так для молодих як і для старших. — Ціна .... .25

Кайдашева Сімя. — Є се одна з найкращих більших повістий, основаних на під кладі сільського життя. Повість дуже інтересна має богато гумористичних епі зодів 75 ц. в гарній оправі 1.20

Каравана, оповіданнє .... .10

Канадийські оповідання .... .15

Канадийський Кобзар .... .25

Кльод Ґе. Автором сього оповідання є славний французький письменник Віктор Ґіґо .... .20

Князь і Жебрак, дуже інтересна і смішна історія найбільшого американського гумориста Марка Твейна. Переклав на українську мову В. Держирука .... .50

Книжка про Німеччину. Німецький край, німецька праця, німецька культура. З причинками звісних осіб німецького жит тя і з богатьома ілюстраціями. В картон. оправі 1.00

Кобзар Малий. Для малих дітий. Старокраєве виданнє .... .15

Кобзар в анґлійській мові "Ді Кобзар оф де Юкраіне," в оправі 2.00

Кобзар Т. Шевченка. Вага Шевченка в історії укр. письменства і в історії загально людської думки розмірно велика. Він перший поставив українське письменство на рівень з письменством других народів і звернув на него увагу всего культурного світа. "Кобзар" має 512 сторін в гарними образками і портретом Т. Шевченка. Ціна 1.00

Кобзар Т. Шевченка, повне народне видан чє з поясненнями і примітками Д-ра Василя Сімовича 1.50
В оправі 2.00

Козацька Пімста, оповіданнє з козацької старовини, А. Чайковського .... .30

Коло Потутор. З війни Укр. Січових Стріль ців в Галичині, з образками і мапою де відбувалися битви .... .25

Коли зійде сонце. Оповіданнє з 2000 р. Написав П. Крат. Повість ся є незвичайно цікава і поучаюча .... .30

Короткий учебник подвійної Бухгальтерії, як записувати рахунки і вести касові книги .... .25

Кров і її значінє для людського орґанізму .20

Кінець Титаніка .... .40

Коротка Історія Руси до зруйновання Запорожської Січи .... .10

Коротка історія Козаччини, нап. проф. Володимир Антонович, із передним словом про життє та діяльність Антоновича, з портретом автора, образками гетьманів, картою України і увагами д-ра Мирона Кордуби, друге виданнє ...... .65

Короткий виклад політичної економії. А. Боґданова (перевів М. Д.) 2.50

Короткий огляд українського письменства від 11-го до 18-го століття, Ос. Мака рушки .... .30

Кость Гордієнко-Головко, останній лицар Запорожя, історичне оповіданнє А. Кащенка, виданнє 3-тє .... .20

Крайцерова Соната. Повість, Л. Толстой Переклад з російського .... .40

Крівава Книга. Матеріяли до польської інвазії на українські землі .... .40

Кровавий шлях (Шерльок Гольмс) в 2ох частях, К. Дойля .... .60

Кроваві діяманти, новочасний роман, написав Фон Ром .... .35

Краса і Сила та инші оповідання В. Винниченка 1.00

Кузь та Грицунь і инші оповідання Володимира Винниченка 1.00

Куди ідеш Господи? — Написав славний польський письменник Г. Сінкевіч. Переведено на українську мову. Незвичайно інтересний історичний роман з часів панування римського цісаря Нерона, який палив і мучив християн .... .50

Культура, національність та асиміляція, написав П. Понятенко .... .30

Культурно національний рух на Україні в XVI—XVII. З многими образками з давних часів і уривків з давної старописи, 248 сторін. — Ціна 1.00

Кудеяр, історична хроніка, написав Никола Костомаров. — Ціна 1.25

Л

Лелія Ізраіля, або життє Преч. Діви, нап. Ів. Ґербет.Книжка має 224 сторін друку, великого формату .... .50
Листи Штіфа Табачнюка до жінки Явдохи .15
1.Лист Шинкаря до Люципира і відповідь, 2. Про алькоголь .... .10
Лис Микита. — Д-ра Івана Франка. Отся книжочка обіймає 142 сторін друку на добірнім папери. Для людей тих, що сумують се є справдішний лік. — Ціна брошурованого примірника 50ц. В опр. ..65
Літературні характеристики українських письменників, І. Івана Франка (поезія), нап. Антін Крушельницький опр. 1.25
Літературні характеристики українських письменників, II. Маркіяна Шашкевича, з ілюстраціямй, нап. Богдан Лепкий, оп. .50
Любов. Що то любов. Написав Л. Толстой 10
Люба-зґуба, повість Ю. Федьковича, ... .30
Люборацькі. — Сімейна хроніка. Друкована на сильному папері, з кольорованими окладинками. — Написав А. Свидницький, 303 стор. брошурована 1.25
В гарній оправі 1.50
Людина, опис будови людського тіла для шкіл та самоосвіти, з богатьома малюнками та барвною таблицею, нап. др. І. Раковський 25ц. В оправі .... .40
Людоїди і ин. оповідання Ст. Костіва ... .25
Листівник Укр.-Анґлійський 75ц. Оп. .. 1.00

М.

Мандрівки та пригоди шляхтича Чванківського на полю і на морі. — Сю книжку як зачнете читати то не зможете її покинути поки не перечитаєте цілу, а що вже насмієтеся, то не можливо пером описати. 180 сторін друку. В оправі .50
Мораль. Популярно-наукова книжка. Природа зміст, історія та норми її. Написав Гр. Наш.—Ціна .... .50
Малолітний , повість .... .70
Марта Борецька, історичне оповідання .. .25
Маруся, повість, написав Гр. Квітка-Основяненько. Ціна сеї книжки .... .40
Маркіян Шашкевич, укр. письменник .... .30
1. Маска, 2. Краса, оповідання А. Чехова .10
Малі Герої .... .25
Методична граматика української мови, В. Коцовського і І. Огоновського, опр. .50
Микола Джеря, прегарна повість Івана Нечуя Левицького, з ілюстр. Турбацького .60
Місяць свідок і другі оповідання .... .20
Многострадальний народ, ... .20
Молодий вік, опов. для молодіжи Кн. 1. .. .40
Молодий король і караванна .... .10
Монольоґи. — Всі повні нового гумору. Зміст. Вступ. Кума Кася; Все лихо через бабу; Фактор слуг; Все через Матрону; Перехитрила; Торг о служницю. —Софрон Мочиморда; Мошко Пявкес; Клопоти Семена; Іцик Кварґельдуфт; Лиха Жінка; Власна хата, прольоґ; **Фрайтер;** Кубаса; Страшний сон; Лихо від тютюну; Монольоґи жебрака; XXI століттє; Пес; Монольоґи жида. Всі три книжки .50
Молода Україна. — Провідні ідеї і епізоди — продовженнє праці Д-ра І. Франка. — Нариси української літератури. Книжка дуже інтересна. 102 сторін. .. .50
Мойсей, поема Івана Франка, ... .40
Мучениця в Короні або Тайни дворів цісарських. Сензаційний роман на тлі життя і вчинків цісаревої Елисавети, матери нещасливого архикнязя Рудольфа, замордованої анархістом Л. Люченім, з образками .... .60

Н.

Навернений грішник, оповіданнє Б. Пруса .20
Назва України, з картами, нап. С. Шелухин 10
На зеленому острові, оповіданнє переклав з чеської мови В. Старий .... .30
На зорі Нового Світа. — Рішучо найцікавійша книжка, яка появилася в українській мові. Ся книжка містить уваги над Веллсовим проєктом Всесвітньої Держави. Написав Проф. Др. О. Сушко. .35
Найкращі загадки і забавки .... .20
Нарис Історії Римської Літератури. Тарас Франко, 224 сторін 1.00
Народний Декляматор, 305 сторін в оправі з передним словом і вступними замітками як деклямувати. 197 ріжних деклямацій 1.00
Нарис Історії музики 25
Непропаща сила. Др. І. Пулюй .... .10
Наречена, оповіданнє, Ґ. Г. Чулкова .... .15
Нарис римської історії, нап. К. Лоський .60
Народ і національність, популярно-наукова розвідка, др. Ст. Гриневецького ... .10
Народні казки з образками. — Все, що най кращого склала фантазія нашого народа, зібране в отсих двох книжочках на радість і втіху дітий, які так радо пробувають у світі уяви. Казки прикрашені образками. Том І. і II. 40
Нарис Історії Української Літератури, написав Іван Франко, в оправі 2.00
На уходах, історичне оповіданнє .... .50
Наука про управу землі М. М. Белеґая 1.00
Наука і ціль життя, наукова розвідка .... .10
На стрічу сонцю золотому, повість ...... .50
Наука природи, вступні відомости на І. клясу ґімназіяльну та для народних шкіл .50
На филях любови (поезії); **Опир** [галицька леґенда] нап. І. Мулярчик .... .10
Національна справа, нап. І. Бочковський .60
Начерк історії української літератури, написав Богдан Лепкий, книжка І. і II. брош 1.80
в оправі 2.25
Начерк соціольоґії, нап. проф. др. Тома Ахеліс, пер. Якименко. В додатку: Понятте соціольоґії по Зіммелю, брош. .. .60
В оправі .... .75

Начерк стилістики, поетики і реторики, др. К. Луначарського .... .40
На чужині. Незвичайно займаюче оповіданнє .... .15
Наше життє і його кінець. — Книжка є дуже важна і користна для кождого .. .25
На Чужині, оповіданнє за ріжні пригоди в чужім краю, Івана Спілки. .... .15
Наша рідна мова, ґеоґрафія України і характер Українця, Поляка і Москаля. Написав проф. М. Возняк .... .10
Наші казки, з образками .... .20
Незвичайні пригоди Матія Сандорфа. — Прегарна повість в 2. томах 744 ст. .. 2.80
Незвичайні дива природи. А. П. Нечаєва .20
Некультурна, новеля Ольги Кобилянської .20
Не любо — не слухай, брехать не мішай, Т. Безшляха .... .20
Не піддавайся біді, оповіданнє з селянського життя, др. А. Чайковського ...... .25
Не родися красний, але щасний і брат із місяцем, сестра із звіздами, народні казки В. Гнатюка .... .20
Нетри. — Написав Антон Сінклєр. Займаючі факти з Чікаґо з життя робітників у різнях і про мясні трости. Ціна ...... .75
В оправі 1.00
Не-читальник, Л. Мартович .... .35
Нещасне коханнє, повість з життя на російській Україні .... .10
Німецько-Укр. словар, кишенковий ..... .65
Нічого не було, опов. А. Каменецького .. .15

О

Образки з громадського і письменського розвитку Українців в 60 рр. XIX ст. В двох частях, з 10 портретами і 2 малюнками О. Барвінського. У 2 частях 2.00
О дванайцяти таблицях. - Казка про Петра який за свій непослух був прогнаний з дому, а поміж людьми навчився доброго. Він потім оженився з дочкою одного царя і засів на троні свого тесця. Ціна .... .25
Огляд бувальщини українського народа, переповів В. Андрієнко, з 40 образками і 3 мапками .... .20
Огляд історії України. І. Крипякевич, оп. .50
Огнем і мечем. Знаменита історична повість з давних літ найбільшого польського письменника Генрика Сінкевича. Перевів з польської мови В. Косар 2 ч. 1.35
Огонь на услугах чоловіка, (3 ілюстрації). —Становище пяниці. — Янко Музика. — Свинячий син. — Дні нашої слави і недолі .... .15
Олюнька, оповід. з життя ходачкової шляхти в 2-ох томах, др. А. Чайковського .80
Оповідання для дітей з образками. — Одинока книжка для дітий, видана на заморській Україні. Ціла книжочка переділювана гарними образками .... .25
Оповідання О. Ю. Федьковича .... .10
Отаман, для ґімнастичних товариств .... .25
Оповіданнє з військового життя і инші .. .15
Оповіданнє про 40 розбійників .... .20
Оповіданнє Олекси Стороженка .... .15
Оповідання Пантелеймона Куліша ...... .15
Опришок і другі оповідання .... .20
Ориґінальний чоловік і инші оповідання .25
Орися, Дівоче серце, Січові гості оповідання П. Куліша .... .20
Осаул Підкова, оповіданнє В. Будзиновського .... .60
Орлєанська дівчина, історичне оповіданнє про французьку героїню Іванну д'Арк 20
Оферма, оповіданнє, ... .10
Ох казка .... .10
О терпеливій Олені, дочці Антонія турецького цісаря з Константинополя, котра для уратовання чесноти, виреклася двору і через 22 роки вандрувала по світі, перенесла всякі невигоди і нужди. ...... .20

П

Паки й паки (про нашу літературну мову) М. Левицького .... .20
Панські жарти, поема з останніх часів панщини, Ів. Франка .... .40
Пачкар, оповіданнє Б. Лепкого .... .10
Перекази старинного світа, др. Ів. Демянчук .... .35
Перехрестні стежки. Інтересна повість з галицького життя Д-ра Івана Франка. 477 сторін друку, на сильному папері з кольоровими окладинками, брошурована 1.75 в оправі 2.00
Перли міжнародного красного письменства. (Серія анґлійських клясиків, ч. 1. Чарльс Дикенс: Свeрщок на печі, домашня казка, з біоґрафією автора) ...... .40
Писання Богдана Лепкого, з портретом автора і з нарисом його літературної діяльности. Том І. Вірші, том II. Проза Брош. 4.25. В полотняній оправі 5.50
Памяти Івана Франка, опис життя, діяльности й похорону. Ціна .... .40
Павло Полуботок .... .10
Петрії й Довбущуки. — Повість в двох частях. Написав І. Франко. Хто лише читав "Петрії й Довбущуки" той не міг налюбуватися ними. Ціна .... .80
В полотняній оправі 1.10
Пес Бескервілів, кримінальний роман .. 1.00
Пірване дитя, сензаційний роман, Р. Блюм. життє, подорожі і пригоди на землі і на морю найславнійшого вожда циганів теперішних часів. Читайте "Пірване Дитя", де все те відкриваєсь перед читачами. — 10 за 1.25; 20 за 2.50; 1 за .... .15
Під Корсунем, історична повість А Кащенка, виданнє 3-тє .... .45
Під одну булаву, історичне оповіданнє, Вячеслава Будзиновського .... .60
Під прапором свободи, вибір патріотичних деклямацій .... .30

Підручник движимих образків, як оперувати машинами і їх сполученнями, Юр. Костура. — Ціна .... .75
Підручник фотоґрафічний. — Часть І. Зняття. II. Часть — Ретушованнє. Перша і одинока книжка для науки сим, що хотіли би пізнати засади фотоґрафії, від виняття плити, аж до наклеєння фотоґрафії на картоні,. Ціна .... .75
Під шум млинських коліс, оповіданнє в 2-ох частях, В. Держируки .... .20
Пісні щирої любови, поезії М. Скритого .50
Плаваючий остров .... .10
Побіда Хмельницького під Збаражом і Зборовом. — Дуже цікава історія з давних козацьких часів. Кождий щирий Українець повинен сю книжку читати .10
Повість о тім, як мужик двох ґенералів вигодував, нап. М. Салтиків-Щедрин, переклав з рос. Гр. Мак 5
Поміж землею а небом .... .20
Погляди на Вселенну — Астрономія ..... .40
Подорож до місяця. Ю. Верного .... .40
Подорож Ґулівера до краю Ліліпутів .... .20
Поезії Д. Олеся .... .50
Поза межами болю, картина з безодні, написав Осип Турянський .... .60
Полонений на Кавказі , нап. ґр. Толстой, правдива подія з російського, брош. .30
Попович Ясат. Правда та неправда, українські народні казки (зі збірника І. Рудченка) з 9-ма малюнками Ю. Магалевського .... .10
Поміж ворогами, незвичайно інтересна повість І. Левицького .... .60
Порадник для женщин, що хочуть бути здоровими .... .15
Порадник для залюблених або Як писати любовні листи .... .35
Початкова ґеоґрафія для народних шкіл, з багатьома малюнками і картою, написав Степан Рудницький, брош. 60ц. опр. .75
По наших селах. — На причуд гарні новелі Дмитра Макогона. .... .30
Похід українських армій на Київ—Одесу в 1919 році. — Короткий воєнно-історичний огляд. Части І. II. і III. З 48 кольоровими схемами, шкіцами і документами. Нап. М. Капустянський ґен. шт. 1.20
Починок, оповіданнє Б. Лепкого .... .15
Пригоди наймолодшого брата, В. Гнатюка .15
Початок Ґеоґрафії, В оправі .... .80
Причепа. Інтересна повість з українського життя Івана Нечуя Левицького, 356 сторін друку на сильному папері з кольоровими окладинками. брош. 1.75 опр. 2.00
Пригоди статечної миші, нап. Д. Мамин Сібіряк, виданнє 3-те, з малюнками художника М. Погрібняка .... .10
Пропащий світ. — Роман для молодих і старших, 243 сторін. — Ціна 1.00
Природні розмови про економію .... .30

При стрілецькій ватрі, оповіданнє Абґара Солтана .... .40
Причта про садівника, та инші оповідання Мстислава Руса .... .40
Про алькоголізм, нап. Микола Чайковський, з 11 ілюстраціями .... .10
Про батька козацького Богдана Хмельницького. Написав Михайло Грушевський .30
Провидіннє Боже все чуває. — Оповіданнє з часів наполеонських війн 1812 р. .25
Про жіночу неволю в історичнім розвою, Мик Ганкевича .... .30
Промови, деклямації і желання на весілях, хрестинах і забавах .... .10
Про полові справи, нап. др. Михайло Кос, четверте змінене виданнє, з образками .30
Про походженнє та розвиток мов, або як і коли народи навчились розмовляти кождий своєю мовою, нап. Н. Рубакін, з'українізував П. К. .... .25
Про сироту Івася .... .15
Про світ Божий, бесіди по природознавству, Ю. Сірого .... .40
Про старі часи на Україні. — Знаменито і приступно написана коротка історія України. Написав її найбільший український історик, Михайло Грушевський. В сій книжочці є 38 образків і мапка України. 144 сторін друку .... .40
Проти алькоголю .... .20
Про тифи — черевний, плямистий та поворотний (з малюнками) др. Ст. Суковаченко .... .20
Про українських козаків, Татар та Турків, М. Драгоманова .... .25
Промова на суді дня 18. мая 1917 р. ...... .15
Про Христофа Колюмба та відкриттє Америки [2 ілюстрації]. — Закон не спинить пиянства, тільки вихованнє. — Ріп Ван Вінкель, Вашінґтона Ірвінґа. — Дні нашої слави і недолі .... .20
Про чуда святих Дамазія і Панкратія. — Дивний сон. — Гарне читаннє для побожних людий. — Ціна .... .10
Про життє Тараса Шевченка .... .10
Пророцтво Арабської Цариці Михальди — Котру звано також Сабою. Зміст: 1. Про Сибіллі. — 2. Про Сибіллю Михальду, 3. — Про царя Соломона, 4. — Трийцять пророцтв Михальди. 5. — Пророцтво Вернигори, 6. — Инші пророцтва і перекази. — Ціна .... .30
Про походженнє людини 15
Проклятий Царський Рід — або **Тайни цісарського двора у Відни.** — Книжка подає обширний опис всіх нещасть, про цісарську родину Габсбурґів і опису, траґічні випадки смерти членів цісарської родини. Повна ілюстрацій, на гарнім папері в 5-ох томах бр. 2.00. Опр. 2.50
Психольоґія, начерк науки про людську душу, нап. др. Ів. Раковський, брош... .65
В оправі 1.00

Птичка-червоногорличка і инші оповідання. Ціна .... .10

Р.

Рахункова книжочка, опр. .... .50
Ревун, сатира Ос. Маковея .... .25
Рись-мати, Брат і сестра в лісі, українські народні казки, зі збірника І. Рудченка, з 8-ма малюнками Ю. Магалевського .. .10
Рік на Великій Україні. — Спомини з української революції Д-ра О. Назарука .. .60
Рідне слово, збірка новель і оповідань українських авторів 1.00
Різдвяна ніч, з 10 образками, Мик. Гоголя .20
Рінальдо Рінальдіні, страшний провідник розбійників, романтичне оповіданнє з минулого століття .... .25
Робінзон Крузо, Данила Фо. — Світової слави книжка переведена на всі мови, читана залюбки старими і молодими людьми усіх станів. В прегарній оправі надається на шкільні премії. Нове виданнє книжки на книжковім папері з образками. — Ціна в оправі 1.00
Брошурована .... .75
Розбійник Кармелюк. — Незвичайно гарна, романтична повість про славного розбійника Кармелюка. Сю дорогу, історичну повість написав великий український драматург і поет Михайло Старицький, оден том .... .40
Всі шість томів разом 2.00
Розважання о муках і смерти Господа нашого Ісуса Христа .... .15
Розмова тверезого піяка з горівкою. — Гарна і поучаюча байка, що неоден з піяків прочитавши сю книжочку перестав пити горівку цілком 5
Розбишаки в паломничій одіжи, оповіданнє для народу .... .10
Розмова Поляка з Русином, веселий вірш, в котрім Русин висміває польську пиху .10
Рицар і Смерть 5
Русини а Москалі .... .30
Рубають ліс. — Гарна повість з 1914 р. Написав А. Крушельницький. Книжка має 397 сторін, кольоровані окладинки, сильний папір. Брошурована 1.75
В гарній оправі 2.00
Русалка й инші оповідання братів Ґріммів, з ілюстраціями .... .20
Рухові забави і гри, І. Боберського .... .30

С.

Самоуправа школярів, нап. Йоганнес Геп, переклав Василь Мороз .... .60
Світові байки в оповіданнях, Ст. Руданського .... .15
Свято весни. — Ворог між нами. — Христос воскрес. — До часу збанок воду носить, 2. ілюстр.; — Тополя, 1. ілюстр. Мати. — На Великдень. — Страшний звичай. — Дні нашої слави і недолі .... .20
Севастопольські оповідання. Толстого ... .50
Семен Палій, Герой Укр. Народа .... .10
Серед вічних снігів і ледів, В. Лункевича [з російського пер. І. Галущинський] .. .30
1. Серце не навчити. — 2. Побратими. — 3. Вістун. Оповідання .... .10
Сестра, Козачка, Чумак, народні оповідання Марка Вовчка .... .20
Сила і краса, повість В. Винниченка і як баба **Горбулиха зробила страйк,** оповіданнє, А. Граб-ка .... .25
Син України, історична повість у 3-ох частинах, з ілюстраціями та мапою. Є се прекрасна книжка як для молодих так і для старших. Кождий повинен її читати, брош. 1.50. В оправі 2.00
Сирітський плач над дорогою могилою незабутнього добродія [С. С. Ортинського], написав В. Держирука 5
Січові Стрільці їх історія і характер ...... .10
Сільські знахорі та баби-шептухи ...... .20
Сільська вчителька, оповіданнє Д. Чіямполього .... .10
Січовий підручник до рядових вправ .... .30
Скошений цвіт, виїмок з галицьких образків повість [Володимира Барвінського], друге виданнє із вступом Богдана Лепкого .... .65
Селянські народні казки .... .25
Славні побратими, історичне оповіданнє А. Кащенка, виданнє 5-те .... .20
Словарик, пояснення чужих та не дуже зрозумілих слів, В. Доманицького .... .30
Сон, Одарка, Чари, Ледащиця, народні оповідання Марка Вовчка .... .20
Сонник, великий, найновійший і одиноко правдивий, ілюстрований, містячий около 7.500 снів .... .40
Соняшний промінь, повість В. Чайченка .80
Сорокаті Штани і инші веселі оповідання .25
Сорок тисяч миль під водою. Роман Ю. Верного, описує про дуже цікаві пригоди проф. Аронаксома. Кождий повинен собі перечитати. — Ціна 1.00
Спартак, провідник римських ґлядіяторів, історична повість, Ц. Самойлова ...... .30
Співомовки С. Руданського, зі вступом Б. Лепкого і з портретом автора, брош. .50
В оправі .... .65
Сплачений довг, оповіданнє з міщанського життя, Данила Лепкого .... .20
Старий горобець, оповіданнє Д. Мамина-Сібіряка, з рос. мови переклав Г. Черняхівський. — Ціна .... .10
Страшна пімста, оповіданнє з козацьких часів з многими образками, М. Гоголя. .20
Страшний монах Распутін і упадок російського царату. Ціна .... .35
Стилістика, поетика і реторика, ціна .... .40
Суд чотирох, сензаційне оповіданне з діяльности "Тайних виконавців смерти" Е. Вейлса .... .40
Сумна казка й инші оповідання .... .10

Т.

Таємний Підпомагач. Кримінальний роман, 296 сторін в оправі, написав Е. Ґаборіо, переклав Г. Петренко, ціна 1.00

Так мовив Заратустра, книга для всіх і для нікого, нап. Фрідріх Ніцше, переклав Лесь Грицюк, з портретом автора, в 4-ох частях 1.50

Танець тіней, роман з рідного побуту, незвичайно інтересний, 469 сторін, написав Мих. Яцків, брош. 1.75. В оправі 2.00

Тарас Бульба. — Повість з ілюстраціями. Написав Микола Гоголь. — Кому є дорога наша козацька бувальщина, хто інтересується світлою історією наших козацьких часів, повинен її купити, перечитати і в крузі знакомих її поширити. — Ціна брошур. .... .30

Тарас Шевченко, в столітні роковини ... .20

Тарас Шевченко і Галицька Україна .... .20

Твори Тараса Шевченка з образками. — Повне виданнє Творів Тараса Шевченка. [Українських і російських] перше найновійше виданнє Богдана Лепкого 5 томів, кождий том 600 сторін друку. В гарній оправі, з літературно-історичними вводами, житєписами й поясненнями, на сильному папері. Гарне викінченнє .. 12.50

Брошуровані 9.00

Твори Тараса Шевченка. — У трох томах, лише в українській мові. В оправі 8.00

Брошуровані 6.00

Твори Володимира Винниченка:

Том I. Краса і сила та ин. оповідання . 1.00

„ II. Голота та инші оповідання 1.00

” III. Боротьба й инші оповідання 1.00

” IV. Кузь та Грицунь і ин. оповідання 1.00

” V. Історія Якимового Будинку і инші оповідання 1.00

” VI. Рівновага, роман з життя еміґрантів 1.00

” VII. По-Свій, роман 1.00

” VIII. Божки, роман [продовженнє повісти ”По-Свій”], ... 1.00

” IX. Босяк і инші оповідання 1.00

” X. Чесність з собою, роман 1.00

” XI. Хочу, роман 1.00

Всі одинайцять томів 10.00

Твори С. Черкасенка [поезії], в 2 томах 2.00

Теорія політики, приступно виложив Павло Свій .... .60

Товариська ворожка .... .15

Торбина сміху та мішок реготу .... .25

Триста пятьдесять загадок .... .15

Траґедія Галицької України. — Є се правдивий опис, як Ляхи вбивали і мордували, та знущалися над нашими батьками, сестрами і нищили, рабували і палили їхнє добро. Книжка має 260 сторін, з образками і гербом України. — Брошурована коштує лише .... .75

В оправі 1.00

Три княжевичі і чарівна птиця .... .10

Три оповідання [Воля, Пропасть, Сміх], нап. Леонід Андреєв, брош. 20ц. опр. .. .30

Три оповідання Д. Мамина-Сібіряка [Старий Горобець, Пригоди статечної миші, Поганий день Василя Івановича], з малюнками .... .25

Твори Української Літератури М. Возняка. Велика, богато ілюстрована. — Се перший прозорий, гарною мовою писаний із узглядненнєм найновійших літературних дослідів виклад історії нашого письменства для учителів і студентів університету, студентів вищої ґімназії спеціялістів та самоуків. — Том. I. До кінця XV. віку [з 52 оригінальними ілюстраціями] 1.50

Том II. До кінця XVIII. віку з 46 ілюстраціями 1.50

У.

Українське Військо .... .25

Угорська Україна, Д. Дорошенко .... .20

У гостях добре, дома ліпше, історичне оповіданнє Дрозда [О. Кониського], виданнє друге. Брош. 75ц. В оправі 1.00

У зарані слави, події з життя українських князів Олега й Ігоря і княгині Ольги .. .10

Українська Державність 152 сторін, М. Возняка. Ціна .... .25

Українська правопись .... .50

Українська Граматика, Стоцького і Ґартнера 1.50

Українська іміґрація в Зєдинених Державах Америки, нап. Юліян Бачинський, з 75 ілюстраціями і двома картами, опр. 2.00

Українська правопись зі словарцем, уложили Ст. Смаль-Стоцький і Федір Ґартнер, оправлена. .... .50

Український штукар, 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть 1. Забави фізичні і хемічні. Часть 2. Штуки з картами. Часть 3. Штуки рахункові. Часть 4. Штуки жартівливі .... .50

Українські народні казки, зі збірника І. Рудченка, виданнє друге, з 4-ма малюнками Юрія Магалевського .... .60

Українсько-анґлійський кухар, зібрав М. М. Белеґай 1.00

Ukraine. — The Land And Its People. Є се ґеоґрафія України в анґлійській мові з 3-ма кольорованими мапами. Написав проф. Ст. Рудницький, 370 сторін друку 2.00

Українсько - анґлійський і анґлійсько-український словар [кишенковий], опр. 1.50

Український Ґеоґрафічний Атляс. — Нове поправлене виданнє. Сей атляс містить 24 карт головних і 11 побічних, представлає нам цілу земську кулю, части світа, держави всіх пануючих, гори, ріки, озера, міста і місточка, а навіть й села після найновійшого зазначення. В опр. 1.50

Учительський Альманах 1.00

Ф.

Фільозофія політики, научна книжка .... .65
Фільозофія штуки. — Автор сеї книжки є Г. Тен, професор красних штук в Парижі. Читач довідається з сеї книжки, що ми під словом "штука" розуміємо [малярство, різьба, будівництво, музика, поезія і др]; як повстає твір штуки; яке значіннє має штука в життю людства; в якім відношенню стоїть твір штуки до свого творця, до окруження і т. п. .... .50
Флірт або тиха розмова залюблених, 600 питань і відповідий .... .50

Х.

Хата дятька Томи. — Повість з життя муринів в державах північної Америки з численними образками — доси вийшла в двох томах .... .50
Хмельниччина в Галичині. — Написав В. Будзиновський. — Ціна .... .20
Хмари. Незвичайно гарна повість написав Ів. Нечуй-Левицький на тлі українського життя. 487 сторін, в гарній оправі .. 3.50
Брошурована 2.50
Хатина, прегарна повість .... .75
Хто робить той і має .... .10
Хрунь і чорт. Написав В. Будзиновський. Дуже смішна і рівночасно поучаюча казка про хруня, що зрадив свій народ, а по смерти і самий чорт не міг приступити до його хрунівської душі — так смерділа .... .15
Хан і його син або Українка бранка .... .20
Христос охотно приймає грішника ...... .10
Хитра механіка. Сю маленьку книжечку варто перечитати кождому робітникови .15
Христос між нами .... .25

Ц.

Царська Росія і Українська справа ...... .50
Цар Голод, оповіданнє про долю і нужду робітників .... .35
Царівна. — Незвичайно гарна повість з українського життя Ольги Кобилянської. Сторін 432, на сильному папері, кольорові окладинки. Брошурована 1.75
В гарній оправі 2.00
Цариця і Весталька або **Замурована живцем.** До глубини душі зворушаюче оповіданнє з часів панования римського цезаря Нерона, котрий спалив тисячі християн на кострах і тисячі викидав на пастьву диким звірям. Героїнею і героєм в сій історичній повісти є Лівінія, служниця богині Вести і шляхотний молодець Фабій Ґракх .... .25
Царівна-жаба, укр. народна казка ...... .10
Цар соловій, казка С. Руданського ...... .20
Цезар і Клеопатра, історія .... .40

Ч.

Чародійні пригоди убогого Омара і султанової дочки Зуліми .... .20
Через кордон, цікаві розкази еміґранта Олекси Ремези. Еміґрант, вірш П. Гіркого 15
Чернигівка, бувальщина з другої половини 17. віку, М. Костомарова .... .50
Чернеча республика на Афоні .... .10
Чмелик. Роман для молодіжи з ілюстраціями, 420 сторін, великого формату .. 1.50
В оправі 2.00
Чому жінки жадають політичних прав. Написала Дора Клушинська .... .15
Чорна рада, хроніка 1663 року, нап. П. Куліш, повість з ілюстраціями та вступом і поясненнями Б. Лепкого, брош. ...... .75
В оправі 1.00
Чорний Кіт. Оповіданнє Едґара Ел-по .. .10
Чорноморці в неволі і инші оповідання .. .30
Чи має віджити історична Польща ...... .10
Читаночки, для української дитини з образками .... .10
Чужиною, поезії .... .50

Ш.

Шкільні образки .... .10
Шерльок Гольмс. Таємничі історії найславнійшого детектива в світі. 13. Джентелмен вломник; 14. Тайни ґрафині Кестельоне; 15. Траґедія дівчини; 16. Чорт зі Семфорд Гіл; 17. Чудовий Рікардо Сакі сини Шіви. — Поодиноке число 15ц. Кождий Том становить скінчену цілість
Шевченко і його Україна. Збірка. В сій книжці пишесь хто був Тарас Шевченко, та яке було його життє. Ціна .... .15
Шевченко про мистецтво .... .15

Щ

Що кождий фармер повинен знати ...... .25
Що таке господарність .... .20
Що сталося з Рудольфом, або Траґедія на замку Маєрлінґ. — Життє і таємнича смерть австрійського архикнязя Рудольфа і його любки баронівни Вечери. З 35 образками і портретом. — Ціна .... .60
Що таке державно громадянське вихованнє д-ра Ґеорґа Кершенштайнера, авторизований переклад із третього лайпціґського видання д-ра Василя Сімовича, з передним словом автора, з його портретом та біоґрафією .... .50
Що то є книжка? .... .20

Я.

Як друкується книжку? Про повстанне та розвій паперу й друкарської штуки .... .20
Як фармер може дістати весь плід своєї праці? .... .15
Які є люди на землі. Про раси людий, які замешкують кулю земську. З ілюстраціями .... .40

Як Іван зробив чудне судно і при помочі чудесних товаришів дістав царівну за жінку .... .10
Як баба Горбулиха виграла страйк ...... .25
Як годувати малих дітей .... .10
Як Михась син мельника ходив до неба по диямант і як він по небі воював, аж на останку попався чортови в руки і мусів смолу тягати. — Казка дуже цікава і смішна та ілюстрована .... .20
Як жив український народ. - коротка історія України — Отсю книжочку купіть для своїх дітий. — Ціна .... .15
Як Мошко вийшов на спілці з Грицьком Кутерногою. Ціна .... .10
Як мене вибрали дружбою .... .10
Як повстала наша земля. — Наукова розвідка після Біблії і науки як Бог сотворив світ .... .25
Як люди жиють в Норвегії 20
Як люди навчилися числити .... .10
Як кружить кров в людськім тілі .... .15
Як львиця виховала царського сина. Оповіданнє основане на підкладі середновічних леґенд. Ціна .... .20
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь, повільна отруя. — Шинок. — Чотири дні, Всес. Гаршина. — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі .... .15
Як королевич воював із смоком .... .15
Як чорт собі помічника придбав .... .25
Як осягнути успіх? — Думка, наука і праця кує долю чоловіка .... .20
Як мужик ходив до царя правди шукати. — оповіданнє. З гір, вірш; За землю, оповіданнє; Світ без Аллаха, арабська байка. — Як вовк пімстився на цареви. — Байка .... .15
Як пан собі біди шукав. Оповід. І. Франка .15
Як промовить земля. — Дуже гарна повість в двох частях з часів війни в Галичині. Написав наш славний писатель Антін Крушельницький. Том І. має 150 сторін. Там. II. має 300 сторін. Ціна ... 1.60
Як писати листи або найновійший і найпрактичнійший українсько-анґлійський листівник. — Ціна .... .75
Як Палій визволив від смерти сестру і брата та провчив капуша. — Незвичайно цікава казка, якою дуже заінтересуються малі діти, тим більше що у тій байці розказується головно про діточі пригоди .... .10
Як царевич літав до царівни. II. Як царевич записаний чортови, визволився від нього і оженився з його дочкою ...... .10
Як чоловік зійшов на пана, оповіданнє Вячеслава Будзиновського .... .30
Яке є ґеоґрафічне положенне Злучених Держав .... .10
Як стати по українськи грамотним, коротка українська правопись із додатком: **Дещо з української граматики, В Верниволі** .... .25

Ю.

Ювілейна збірка статей Тараса Шевченка. — Коли хочете що важного перечитати про життє великого поета, то не пожалуйте 25ц. і замовте собі сю найновійшу збірку статий в сотні роковини його народження. — З образками. Ціна .25
Ю. Федькович, вибір з творів .... .10
Юда Искаріот .... .10

ПРИРОДНИЦТВО, МЕДИЦИНА, ГІҐІЄНА, І Т. Д.

Алькогольні образки, нап. А. Чайкійський .20
Ветеринар або як лічити і плекати домашні звірята. — Ціна .... .60
Великий науковий збірник містить розвідки про політику, фільософію, історію та другі цікаві річи .... .50
Вступ до метафізики, наукова розвідка .. .30
Віджитки в людській натурі .... .10
Вода в природі і инші оповідання .... .20
Домашний лікар, або як лічити домашними ліками без помочи лікаря .... .75
Домашна кухня 1.00
Життє людського тіла .... .15
Жителі Марса .... .10
Життє і здоровлє людий, біолоґічно-гіґієнічна розвідка, написав Др. І. Куровець .50
Знаннє життя .... .30
Звідки взявся чоловік .... .20
З Фільозофії політики .... .60
З життя первісного чоловіка .... .25
Зоольоґія .... .80
Історія Культури 2.50
Короткий виклад політичної економії 2.50
Людина, опис будови людського тіла .... .30
Математика .... .60
Наука про народне господарство, наука про продукцію .... .50
Наука і ціль життя, незвичайно поучаюча і наукова розвідка .... .10
Наука природи .... .50
Наука про електричність .... .30
Наука про сільське господарство .... .30
Непропаща сила .... .10
Недуги і пошести .... .25
Наука про управу землі 1.00
Незвичайні дива природи .... .20
О підземних скарбах .... .25
Огонь на услугах чоловіка .... .15
Погляди на вселенну, популярна наукова розвідка. Ціна .... .40

Початки родини 1.00
Перша поміч у наглих випадках захоровання, Др. І. Куровець .... .10
Порадник Лікарський, праця Д-ра Сильвестра Дрималика, в сім порадннку знайдети опис всіх слабостей та як їх лічити 2.00
Природна метода лічення, або як устерегтися перед ріжними недугами і заховати кріпке здоровлє .... .15
Про алькоголь і його наслідки, написав Др. Михайло Литвинович .... .15
Про алькоголізм, або як шкідливе є піянство на здоровлє чоловіка 5
Про землю, сонце і звізди. Популярна астрономія, написав Др. Іван Раковський .25
Про небо. Популярна астрономія, написав С. Черкасенко. — Ціна .... .15
Про полові справи. написав Др. Михайло Кос .... .30
Про городину .... .10
Про ліс, з образками .... .25
Про пошести або лихі хороби .... .10
Проти алькоголю. Як алькоголь шкодить нашому здоровлю .... .20

КНИЖКИ ШКІЛЬНІ = ПІДРУЧНИКИ = СЛОВАРЦІ

Краєві шкільні книжки з гарними образками і в міцній оправі. — Всі шкільні книжки суть друковані на книжковім папери.

Народна школа I. часть **Український Буквар,** .... .30
Народна школа II. часть, **Читанка друга,** для другої кляси .... .35
Народна Школа III. часть, **Читанка трета** для третої і четвертої кляси .... .75
Буквар, Сирітського Дому виданнє, зладив Д. Андрейко .... .50
Рахункова книжка I. часть .... .15
Укр. буквар і читанка для першого року шкільної науки. Зложив Антін Крушельницький для першої кляси середних шкіл з малюнками Олени Кульчицької, 237 сторін .... .60
Українська Читанка для другої кляси середних шкіл. 276 сторін .... .75
А. Воробець: **Ярина, Український Буквар.** Четверте пероблене виданнє з малюнками художника Юрія Магалевського. З додатком статей "Для учителя", Українське Т-во в Катеринославі .... .35
А. Воробець: **Перша Читанка,** склав А. Воробець, з малюнками Юрія Магалевського, Українське Т-во в Катеринославі .25
Українська граматика Стоцького. — Нове поправлене виданнє для висших кляс. Кождий Українець, котрий бажає граматично говорити повинен замовити собі Граматику Стоцького. Ціна в оправі 1.50
Граматика Української мови для самонавчання та в допомогу шкільній науці. Друге виданнє з одмінами і додатками. Написав др. Василь Сімович. В полотняній оправі 3.75
Методична граматика української мови, в оправі .... .50
Українська правопись зі словарцем, уложили Ст. Смаль-Стоцький і Федір Ґартнер, оправлена .... .50
Україна наш Рідний Край коротка ґеоґрафія, Ст. Рудницького .... .30
Калішевського Г., **Латинська граматика,** практичний курс .... .60
Зоольоґія для вищих початкових шкіл та ґімназій з богатьома малюнками та барвними таблицями, нап. др. Іван Раковський, брош. 50ц., в оправі .... .75
Фізика для вищих і початкових шкіл, нап. Франц Шідлєр, з німецької мови переклав Андрій Сабат, 105 малюнків в тексті, брошурована 30ц., в оправі .... .50
Математика, практичні поради з аритметики та ґеометрії, Ів. Андрущенка, опр. .50
Початкова ґеоґрафія для народних шкіл, з богатьома малюнками і картою, написав Степан Рудницький, брош. 65ц. опр. .80
Практична Ґеометрія .... .60
Наука природи, вступні відомости на I. клясу ґімназіяльну та для народних шкіл. Написав Поль Бер, переклад з Француської мови під редакцією Т. Губенка, з 183 малюнками, брош. 35ц. опр. 50
Нарис римської історії, нап. К. Лоський .60
Історія Греції та Риму для школи й самонауки, з 46 малюнками й 3 картами, написав М. О. Ковалевський .... .65
Самоуправа школярів .... .50
Земні півкулі, 2 по 1.00
Мапа України .... .50
М. Грицак. **Учебник ґеометрії** 1.40
М. Грицак. **Учебник Аритметики** 1.40
Основи Хемії, К. Кравса Проф. 1.30
Новий ілюстрований атляс цілого світа, 400 сторін, в анґлійській мові 2.50
Всесвітна мапа з розміщенням Українців по світі .... .25
Всесвітна Історія. В. Чайківського. Часть I. Старинна Історія; Часть II. Середні віки; Часть III. Нові часи. — Всі три томи брошуровані 2.25
В оправі 3.25
Всесвітна Історія, для середних шкіл, написав М. Грушевський 1.00
Частина друга 1.00
Історія Української Держави, Омеляна Терлецького, княжа доба .... .50
Історія України Руси, з образками, Олек-

сандра Барвінського з додатком ґеоґрафії українських земель .... .40

Ілюстрована Історія України. — Велике виданнє в ориґінальній оправі в додатку Новий Період до Історії України. — Написав М. Грушевський. Ціна 3.00

Історія України Руси, віршами .... .15

Огляд бувальщини українського народа, переповів В. Андрієнко, з 40 образцями і 3 мапками .... .20

Історія біблійна Старого і Нового Завіта. З образками. В оправі .... .50

Історія біблійна. — Більше виданнє в полотняній оправі 1.00

Короткий курс Історії укр. письменства.... Вол. Родзикевича .... .85

Катехізм народний, для укр. католицьких діточок в Америці. — Написав о. Конст. Курилло .... .25

Українські Народні Думи, Др. Філярет Колесса, перше повне виданнє з розвідкою, поясненнями, нотами і знимками Кобзарів. — Ціна лише 1.00

Співанник для дітей дошкільного та шкільного віку, зладив М. Гайворонський, містить 72 ріжних пісень 25

Збірник пісень і Забав для дітей, уложив М. Тележинський, містить 35 ріжних пісень з забавами .... .25

Співанник для шкіл, ч. І. і ІІ. .... .60

Співанник для шкіл. Часть III. .... .60

Методичний підручник для науки нотного співу. — Самоучок .... .75

Школа на скрипку 1.25

Словник чужих слів, Др. З. Кузеля ...... .75

Словарик чужих та не дуже зрозумілих слів. Маючи словарець, ви кождого часу можете вишукати з него кожде незрозуміле слово. Сей словар є удосконалений і практичний для кождого Українця. 128 сторін. В. Доманицького, ціна ..... .30

Великий Українсько-Анґлійський Словар. — Словар є в сильній оправі, містить поверх 1.640 сторін, 70 сторін граматики з азбукою українською і анґлійською, писаною і друкованою, і, — що найважніше — з вимовою анґлійських слів. Ціна 2.00; тепер лише 1.50

Українсько-Анґлійський і Анґлійсько-Український кишенковий словарець, який обнимає около 43.500 виразів, 448 сторін друку з граматикою, азбукою друкованою і писаною і що найважніше з вимовою анґлійських слів. — Величина і формат словарця 5½X2½ цалів. Оправлений в червону скіру, оздоблений гербом України і золотим витиском, друкований на гарнім папери. Українсько-Анґлійська часть окремо 1.00
Укр.-Анґл. і Анґ.-Українська, обі части 1.50

Великий Українсько - Анґлійський Провідник. Се є правдивий підручник до вивчення анґлійської мови в короткім часі й без помочи учителя. Провідник обнимає 272 сторін друку великого формату і містить українську і анґлійську писану і друковану азбуку, практичну граматику, розговори на всякі случаї, гарний і повний анґлійсько-український і українсько-анґлійський словар, поділ часу, міри і ваги. Нове виданнє 1.50
В полот. оправі з золотими витисками 2.00

Товариш, українсько-анґлійський словар .60

Українсько-німецький підручник і словар .30

Німецько-Український словар кишенковий, 374 сторін .... .75

Українсько-німецький словар. Уложений О. Поповичем. Ціна 2.00

Учебник подвійної Бухальтерії .... .25

Есперанто, підручник міжнародної мови. Граматика, формація до творення слів і 50 лєкцій. — Ціна .... .40

Підручник Фотоґрафічний в 2-ох частях. І. Часть зняття. ІІ. Часть ретушованнє, практичні пояснення для фотоґрафів і аматорів. Ціна .... .75

Ukrainian Self-Taught — with Phonetic Pronunciation, for Students, Travellers, Officers etc. Самоучок для Анґлійців. Одинокий підручник до науки української мови. Ціна опр. примірника 75

Христіянська Родина, гарно в скіру опр. 2.75

Христіянська Родина, оправ. в полотно 2.00

Гостинець, для укр. молодіжи, в полотняній оправі 1.50. Гарно опр. в скіру 2.50

Дорога Життя, кістяна оправа з футералом 1.75

Ангел Хранитель, опр. в чорну скіру з футералом 1.25

Ангел Хранитель, оправлена в імітацію скірки з футералом 1.75

Ангел Хранитель, опр. полотняна .... .80

Дорога Життя, гарно опр. в півскірку з золотими берегами 1.75

Молитвенник для Укр. Народу .... .75

Да святиться, для дітей .... .25

Молитвенник для Молодіжи, гарно оправлений в полотно, добрий папір, 221 стр. .30

Любім Ісуса, книжочка до набоженства .50

Молитви з відпустами .... .05

Таємниці для невіст .... .10

Дорога Життя, опр. в скірку 1.50

Дорога Життя, добра опр. з футералом 1.25

Бог радость моя, оправа скіряна з золоченими берегами 2.00

Мог радость моя, гарно опр. з образками 1.50

Бог радость моя, гарно опр. з футералом 1.30

Бог прибіжище моє, з золоченими берегами й футералом 1.00

Ріжні Книжки і Календарі

Оповідання 100-літного діда про запорожців, записав Дм. Яворницький .... .05
Огляд бувальщини укр. народу. В. Андрієнко, з 40 образцями .... .15
Запорожський Клад, — казка В. Корнієнко 05
Думи і співанки, Ю. Федьковича .... .10
Малий Кобзар. Вибір для дітей з образками .... .20
Байки Микити Магера, 16 дуже гарних і цікавих байок .... .15
Інструкція в справі віднови, закладання і ведення Читалень, ся книжка є так сказатиб дороговказом ведення праці по товариствах .... .15
Смертне зілля, історичне оповіданнє з 1189 р. Ант. Лотоцького .... .15
Три долі, прекрасне оповіданнє, нап. Марко Вовчок .... .30
Народні оповідання Марка Вовчка, обнимають пять частей. 1. часть: Сестра козачка, Горпина .... .15
2. часть: Викуп, Сон, Максим Ґгімач, Чари, Чумак, Отець Андрій .... .15
3. часть Два сини, Ледащиця, Одарка, Данило Гурч. — Свекруха .... .15
4. часть: Не до пари, Від себе не втечеш .15
5. часть: Інститутка .... .15
Холмщина і Підляше з визвольних воєн Хмельницького .... .05
Битва під Зборовом з 1649 р. .... .05
Княжий Город Галич, І. Крипякевич ..... .05
Бери все що в хаті, опов. з життя задунайських Запорожців. В. Недоля .... .15
Безіменні Герої .... .05
Морозенко, опов. Панаса Мирного ...... .10
Месть Верховинця і Народна Казка 10
Оповідання Василя Чайченка, ч. 1 Олеся-Каторжна, — Нелюб .... .10
ч. 2. Дятько Тимоха, — Ксеня Чудова дівчина .... .10
Співомовки О. Стороженка .... .10
Ватерльо, Віктор Гіґо, переклав з фран. Іван Франко .... .15
Появи Духів у Бродах, цікаві та правдиві описи про появи духа в Бродах у тамошного священика в 1922 р. .... .30
Найа з Джунґлів, оповіданнє Г. Галенка з 78 малюнками в картоновій оправі .... .85
Нарис Історії Укр. Січових Стрільців, Угрина Безгрішного .... .60
Нашим інвалідам, одноднівка .... .15
Хмельниччина в розцвіті [1648-1650] Мих. Грушевський 2.25
Теорія нації, наукова розвідка Вол. Старосольського 1.00
Початки Громадянства, наукова розвідка М. Грушевського про повстання громадянства. 328 сторін 1.50
Зруйноване гніздо. Повість з часів зруйнування Запорожської Січи .... .30
Гетьман Петро Сагайдачний .... .30
Прижмуреним Оком, нариси і оповідання О. Маковея, містять 22 гарних оповідань .50
Земельні Реформи на Україні, Др. Р. Залозецького .... .10
Історичні права укр. народу до його народнього імени. Др. В. Барвінський ...... .05
Правдиві Ворожби Будучности після найславнійших ворожбитів .... .15
Велика Европейська війна .... .40
Збірка оповідань, містить 10 дуже гарних та інтересних оповідань .... .20
Загадки — Забавки, Майстренка .20
Зєдинені Держави Східної Европи, Василя Панейка .... .40
Ілюстрована Збірка .... .20
Український Альманах, А. Крушельницький. 503 сторін, оправлений 2.50
Клюб Самовбійників, оповіданнє з підземного світа в Лондоні .... .20
Мартин Лютер, патріярх протестантів, ціна 40
Про Музеї і Музейництво, І. Свєнціцький .50
Про Шевченків "Кобзар", в сотні роковини уродин поета, Богдан Лепкий .... .15
Пятизлотник і У грішний світ, оповідання Мих. Коцюбинський .... .10
Байки Л. Глібова, містять 98 байок ...... .25
Про славне військо Запорожське Низове оповіданнє А. Кащенка, оправ 1.25
Початки Хмельниччини [1638—1648] Мих. Грушевського, брошурована 1.00
Отаман Зелений, сучасний роман, Клима Поліщука .... .75
Кров за кров на Запорожу оповіданнє з 2-гої половини 17 віку В. Будзиновського, ціна .... .60
Князь Ярослав Осьмомисл, історична повість, Осипа Назарука 1.00
Незвичайний Злодій, кримінальний роман М. Старк 1.00
Остров з закопаними скарбами, оповіданнє з моряцького життя Р. Л. Стівензона .75
Марко Проклятий і инші оповідання ..... .50
Тиміш Хмельниченко. Іст. повість О. Рогової .... .50
Календар Кан. Українця з 1921 р. 30
Календар Кан. Українця з 1922 р. .... .30
Календар Кан. Українця з 1923 р. .... .30
Календар Кан. Українця на 1924 р. ...... .35
Календар Провидіння з 1918 р. .... .40
Слава Кобзареви, сценічна картина присвячена памяти Шевченка, з 5-ма піснями під нотами .... .25
В чужім пірю, сценічна картина для дітей на 3 дії М. Підгірянка .... .10
Сироти, драматичний образ в 4. актах Вол. Сурмача .... .25

ЦЕРКОВНІ КНИГИ:

Апостоли і Євангелія, на неділі і празники 50ц. Оправлені .... .75
Акафістник .... .75
Акафіст до св. Йосафата .... .05
Акафіст до св. Йоана Богослова .... .05
Акафіст до св. Йоакима і Анни .... .05
Вечірня і Утрення, І. і ІІ. часть, звич. опр. 5.00
Вечірня і Утрення І. і ІІ. часть. Оправа в полотно 6.00
Вечірня і Утрення І. і ІІ. часть оп. в скіру 8.00
Великий Сборник, благопотребних чинів і служб, оправлений в скіру 8.00
Звичайна оправа 5.00
Малий Служебник, оправлений 1.50
Новий Завіт в українській мові 1.50
Науки на неділі, о. Савойки, 567 ст. друку гарна оправа 3.50
За всіх молишася благая, проповіди на май, о. Дзеровича 1.50
Проповіди о. Н. Теодоровича 1.00

Часослов, оправлений в скіру 5.00
Часослов, оправлений в полотно 3.00
Псальтиря .... .75
Типік або устав церковний 2.00
Молебен на май .... .05
Молебен на червень .... .05
Параклис до Пресв. Богородиці .... .05
Чин Парастаса і погребення 1.00
Чин св. Елеопомазання .... .50
Чин св. хрещення .... .50
Чин. Св. супружества .... .50
Помяник усопших, оправлений .... .20
Церковні пісні, з нотами .... .75
Церковний співанник без нотів .... .20
Набоженство в честь св. Михаїла .... .05
Членські книжочки .... .10
Картки сповіди, 100 карток в книжочці .. .25

На замовлення доставляємо також великі церковні книги, як Євангелія, Служебники, Ірмологіони, Осмогласники і пр.

Книжки Духовного Змісту

Великий народний катехизм І. ІІ. і ІІІ. часть 5.00
Життя Спасителя Ісуса Христа 1.50
Отче наш .... .60
Правди Вічні .... .75
Серце за серце .... .50
Християнська невіста .... .75
Дві повісти про св. Николая .... .10
Читання святочні .... .60
Де знайти правду .... .20
Із розважань на часі [про східно церковні справи], о. Сташинського .... .30
Лелія Ізраїля або **Життя Преч. Діви Марії** .50
Розважання о муках і смерти Г. І. Х. .... .15
О потребі і значінню катол. праці .... .10
Соціялісти, вороги віри і народу .... .05

Як молитися на вервици .... .05
Оставите дітей приходити к мні .... .10
Митр. Іпатій Потій, апост. церковної єдности .... .25
Христос між нами .... .25
Три століття слави .... .05
Короткі розважання Христ. Страстей ..... .15
Многострадальна Мати, терпіння Пр. Діви .20
О святім причастію, побожні розважання .15
Канадійським Русинам, посланіє .... .20
Життя св. Йосафата, в скороченню ...... .15
Голгофта .... .05
Фабіола, прекрасне опов. з життя перших християн .... .65
Філотеа, ... .60

ПОРТРЕТИ, ОБРАЗИ І ПОЧТОВІ КАРТКИ

Галицько-Волинські князі і королі, альбум містить 17 портретів, княжий родовід і карту княжих часів .... .20

Великий Історичний Образ представляючий українських володарів, князів, королів, гетьманів та мужів бувальщини. Образ величини 28Х35 цалів представляє 55 осіб 22 подій і видів і є викінчений в 10 красках і в золоті. Такого прекрасного образу ще досі не було на Україні. Ціна враз з пересилкою 1.75

Памятка Вінчання, виконана в 12 кольорах, величини 12Х16 на гарнім твердім папері. — Ціна .... .50

Портрети, Т. Шевченка, І. Франка, І. Мазепи, величини 37Х26 цмт. прекрасно виконані. Ціна — за один .... .50

ПЕРЕПИСНІ КАРТКИ

Картки, памятки з боротьби за Слободу і Волю України. 12 гарних карток за .... .25
Народні картки, в прекрасних кольорах і ріжних взірців 6 за .... .25

Маємо на складі рівнож картки народних діячів, героїв, картки святочні, з ріжними желаннями та види ріжних місцевостей і околиць.

Українські вишивки, найновійше виданнє, 8 карток за .... .25

ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

Американський Робітник, сценічна картина з робітничого життя ....,10
Американець, веселий образ з життя народа зі співами в 3-ох діях, Мст. Руса 15
Бондарівна драма в 4 діях 5 відслонах 20ц
Бувальщина, комедія в 1 д. 20ц
Базар, пєса на 4 розділи, В. Винниченка .... .25
Батраки, драма в 4-ох діях, малюнок з робітничого життя, переробив з російського А. Костенко .... .35
Безталанна, драма в 5-ох діях Ів. Тобилевича ...... .35
Блудний син, образ з життя наших виселенців в Америці в 4-ох актах зі співами Є. А. Луцика .... .25
Будівничий Сольнес, драма в 3-ох діях нап. Г. Ізбен, переклав Мирослав Капій 35
Бурлака, драма в 5-ох діях І. Тобилевича .... .35
Верховинці, драма в 3 актах О. Корженьовського, переклав В. Держирука .... .30
Ворожила, комедія в 1 акті, Е. Луцика .... .10
Він не заздрісний, комедія в в дній дії Й. Стадника .10
В тінях Рождественної Ночі, діточа ідиля в 2-ох діях о. Державуки .... .25
В країнах сонних мрій, діточа фантазія в 3-ох діях о. Держируки .... .20
Вихованець, народна комедія в 3 діях зі співами і танцями, Л. Янчука .... .25
В долині сліз, драма в 4 діях написав Є. Карпенко .... .30
Власна хата, прольоґ Марченка 10
Вертеп, сценічна картина для колядників, Є. Луцика 5
Веселі Полтавці або Возьний оженився, комедія з життя полтавських Українців в 3. діях зі співами і танцями, К. П. Мирославського 30
Вихрест (В чаду кохання), драма в 5-ох діях зі співами і танцями, К. Уманської .35
В неволі темноти, комедія з життя наших виселенців в Америці, в 3 діях, Єроніма Луцика .... .25
Воєнна любов, жарт на одну дію, О. Бабія 10
Гей на Івана, гей на Купала, оперетка в 1. дії Петра Федисева .... .15
Глитай або павук, драма в 4. діях М. Кропивницького .45
Гостина св. Николая, драматична гра в 4 виходах, Є. Калитовського .... .10
Дай серцю волю, заведе в неволю, драма в 5 діях, М. Кропивницького ...... .40
Два домики і одна фіртка комедія в 1 дії Л. Лотоцкого 15
Двоє, драматичний малюнок на одну дію, Г. Кобзара .10
Душогуби, драма в 5-ох діях І. Тогобочного 35
Дівочі мрії, траґі-комедія в 6 відмінах, С. Ковбля 50
Добрі діти, образ з життя американ. школярів в 3-ох діях, П. Клима 15
Душогубка, драма в 4 діях Т. Трушевського 30
Дячиха, комедія в 4 діях Т. С. Суліми 35
Доки сонце зійде, роса очи виїсть, драма в 4 діях 30
Еврейський розвод, драма в 5. діях, Л. Суходольського .35
Жидівка Вихрестка, драма в5 діях П. І. Тогобочного .. .50
Живий мертвець, жарт на одну дію, Г. Кобзара .25

Живий труп, драма в 6-ти ак тах, Л. Толстого, з російсь кого переклав Петро Білоскурський .... .35
Життє людини, песа на 5 актів з прольоґом Л. Андрееєва 35
Замрачений світ, драма в 5. діях нап. М. Курцеба 50
Земля, драма в 4. діях, нап. Є Карпенко .... .30
Зоря нового життя, комедія в 4-ох діях .... .30
За друзі своя, драма в 5 діях В. П. Товстоноса .... .40
За Немань іду, оперета в 4ох діях, В. Александрова .. .20
Запорожець за Дунаєм, чудова оперетка в 3 діях з хорами танцями .... .25
Запорожський клад, комедія оперета в 3 діях Ванченка Писанецького .... .20
Іцко сват, комедія в 1. дії Із. Трембицького .... .10
Княгиня Любов, староукраїнська драма-дума в 3-ох діях, С. Яричевського, з трема піснями в нотах бр. .20 оправлена .... .30
Комедія про чоловіка, що оженився з немовою, жарт в двох актах А. Франса 20
Капраль Тимко, або що нас губить? Народна мельодрама в 5 актах .... .20
Кара за гріх, сумний образ з життя народа в 3 діях написав Свій .... .35
Катерина (мужичка), драма в 4 діях, Ванченка ...... .30
Козацьке сватаннє на 3 дії. .25
Коханнє в мішках (Різдвяна ніч) водевіль в 1 дії зі співами, С. Комишевацького .30
Лікар - шуткар, жарт в одній дії Молієра, брош. 20
Маніґрула, комедія в одній дії зі співами і танцями Я. Майданика .... .15
Маруся Богуславка, побутово - історична драма в 5-ох відмінах М. Старицького .50
Між двох сил, драма на 4. дії В. Винниченка 50
Мазепа, історична драма в 5 діях С. Комишевацького .35

Майська ніч, комедія в 3 діях Т. Устенка-Гармаша ..... .30
Мати наймичка, драма в 4 діях І. А. Тогобочного 30ц
Монольоґи ч. 1 .... .20
Монольоґи ч. 2 .... .20
Монольоґи ч. 3 .... .20
Мужики аристократи, народний образ в 2 діях....... .15
Марусина Ялинка, Різдвяна песа для дітий В. О'Коннор Білінської .... .15
Маяки, комедія в 1. дії Н. Кисіля .... .15
На відпуст до Київа, комедія в трох діях, П, Стеценка .30
На сіножаті, жарт на одну дію Л. Лановської .... .25
"Настоящі", комедія в одній дії, Олекси Бобикевича, з передмовою В. Верниволі . брош. .20 опр. .... .30
Не повелося, на 1. дію зі співами і танцями Д. Кренжаловського .... .10
Ніч під Івана Купала, драма в 5-ох діях зі співами і музикою М. Старицького ...50
Новоженці, комедія в двох діях Бєрнштерне Бєрнсона брош. .20 опр. .... .30
Наймичка, драма в 5 діях Івана Тобилевича 35
На старости літ, образ з життя народа в 1 дії Я. Луцик 10
На тихі води, на ясні зорі сценічний образ з житя народу в 4 діях написав Володимир Держирука ...... .25
Наталка Полтавка, укр. оперетка в 3 діях 25
Невольник, драма в 5 діях зі співами і танцями. Усценізував Карпенко Карий .. .20
Недолюдки, бувальщина в 3 діях Ванченка .... .30
Не клени, образ з життя народа в 1 акті Р. Сурмача...10
Нещасне кохане, драма в 5 діях, Манька .... .40
Ой не ходи Грицю, та на вечерниці, народна драма зі співами в 5 діях М. П. Старицького .... .30
Осінні Ночі, траґедія 30
Осінні скрипки, песа на 5 дій перевів Й. Стадник 50

Орися (в каламутній воді), з міщанського життя в 4 діях, А. Ф. Володського 35

Ох! не люби двох! оперета в 3 діях, А. І. Нагорянського 25

Перший горальник, фантастична картина в трох діях написав Лев Лопатинський (на основі казки Л. Толстоя), і В святини, оповіданнє .... .40

Пімста за кривду, драма в 2. діях зі співами і танцями В. Г. Казанівського ...... .30

Понад наші сили, драма в 2. діях, Б. Бєрнсон, переклав А. Крушельницкий ...... .25

Перед бурею, в 4 діях .... .35

Панна штукарка, жарт на 3 дії, А. Ф. Володського .. .30

Пан Писар штука в трох актах написав Г. Г. 20

Пан Штукаревич або Оказія якої не бувало, сільські сцени на 2 дії зі співами С. Е. Зіневича .... .35

Пекло в хаті, з життя народа в 1 акті Р. Сурмача 15

Піймав облизня, жарт на 1 дію Т. Колесниченка 20

Пімста Жидівки або Чортове кубло, драма в 5 діях зі співами і танцями, А. І. Козич Уманської 40

Повернувся із Сибіру, драма в 5 діях Л. Яновської 35

По ревізії, етюд в 1 дії, Л. Кропивницького .... .20

Пошились в дурні, комедія-оперетка в 3 діях, М. Л. Кропивницького .... .35

Правда все горою, з життя народа зі співами в 3 актах Романа Сурмача 25

Прометей, драматичний уривок Й. В. Ґетого (переклав М. Слабінський) .... .15

Простак, або хитрощі жінки перехитрені Москалем, комедія в 1 дії В. Гоголя .. .20

Рождественська Містерія, драма Нового Завіта, Р. Г. Бенсона 25

Роман Великий, траґедія в 5. діях, В. Пачовського....1.25

Самопалка, картина з революційного життя на Україні, в 2 діях В. Шопінського .... .35

Сатана в бочці, комедія зі співами в 1 акті .... .10

Сватаннє на вечерницях, водевіл в 1 дії Стародуба 10

Сватаннє на Гончарівці, опета на 3 дії, Григорія Квітки Основяненька .... .35

Сирітський святий Вечір, діточий рождественний образок в 1 дії о. В. Держируки .... .15

Святого Вечора, драма Е. Карпенка .... .20

Свекруха Євдоха, образок сценічний в 3 діях ...... .20

Свекруха, комедія в 3 діях, Л. Лопатинського ...... .25

Свідки, сценічний жарт на 1 дію Миколи Курцеби 15

Соколики, комедія в 4 діях Гр. Цеглинського ...... .35

Страйк, з життя хліборобів в Галичині, в 3 діях, написав Н. Струтинський .... .20

Так вам треба, іграшка о одній дії з музиками танцями і співами, Ю. Федьковича 20

Тарас Бульба під Дубном, драма в 4 діях К. Ванченка-Писанецького .... .35

Тато на заручинах, міщанська пригода в 1 дії Григорія Григорієвича .... .10

Терновий вінок або Жертви царизма, драма на 4 дії В. Сиротенка .... .50

Трійка гільтаїв, комедія в 5 діях зі співами і танцями М. Нестроя .... .35

Хмара, в 5 діях зі співами й танцями, А. Л. Суходольського .... .40

Украдене щастє, драма з сіль ського життя в 5-ох діях Івана Франка .... .25
Хоч раз його празда, штука на 1 дію, Гр. Марусина .. .10
Хто винен, драма в 3 діях, Во О. Леся .... .15
Хазяїн, комедія в 4-ох діях І. Тобилевича із переднім словом і поясненнями пр. Г., брош. .40 опр. .... .55
Халепа, жарт з артистичного життя на одну дію Ю. Яво ренка .... .20
Хоч раз його правда, на 1 ді ю Гр. Марусина .... .10
Червона свитка, комедія в 4 діях В. Держируки 20
Чудотворний лікар, комедія в 1-ій дії .... .20
Цирицині черевички, народна українська комедія о. В. Держируки .... .25
Циганка красавиця, комедія в 3 діях, Г. Солодковича ..25
Циганка Аза, драма в 5 діях Е. Калитовського 50
Фіцлі Пуцлі, скеч на 1 дію Побрехенька про трох лов ців, гриби та дівчину, М. Андарів 15
Фавст, трагедія, нап. Ґете, пе реклад Д. Загули з перед- мовою і портретом автора та 12 ілюстраціями Ліцен Маєра .... .75
Щасливий край, жарт в 1-ій дії Гр. Коваленка ...... .15
Як вони женихалися, жарт в 1-ій дії А. Володського. ..25
Як ковбаса та чарка, то ми неться сварка, комедія в1. дії М. П. Старицького ... .20

ПАРТИТУРИ
ДО ТЕАТРАЛЬНИХ ТВОРІВ

Безталанна, драма в 5 діях Карпенка Карого .... .80
Бузальщина, комедія в 1 дії Весоловського .... .80
Бурлака, драма в 5 діях То- билевича .... .60
Вихованець, комедія в 3 діях Янчука .... .80
Вихрест, драма в 5 діях Ко- зич - Уманської .... .80
В неволі темноти, комедія в 3 діях Луцика .... .80
Глитай або павук, драма в 4. діях Кропивницького 75
Дай серцю волю, заведе в не- волю, драма в 5 д. Кроп. 1,00
Добрі діти, образ з життя а- мериканських школярів Клима 1.25
Дячиха, комедія в 4 діях .. .60
За Немань іду, оперета в 4ох діях 1.25
Катерина (мужичка) драма в 4-ох діях .... .80
Мати наймичка, драма в 5-ох діях Тогобочного ...... .80
На сіножаті, жарт на одну ді- ю Яновської 1.25
Невольник, драма в 5-ох ді- ях Карпенка Карого 1,25
Ой не ходи Грицю та на ве черниці, драма в 5-ох діях 1.75
Орися, в 4-ох діях 60
Панна Штукарка, комедія в трох діях Володського ...60
Пошились в дурні, комедія- опер. 1.25
Пімста Жидівки, драма в 5-ох діях 1.25
По ревізії, в 1-ій дії ...... .50
Повернув із Сибіру, драма в пятьох діях .... .80
Сатана з **бочці**, ком. в **1 дії .80**
Сватаннє на вечерницях в 1. дії Стародуба 80
Душогуби, драма в 5 діях Тогобочного .... .80
Тарас Бульба, драма в 4 діях 80
Хмара, в 5-ох діях .... .80
Циганка красавиця комедія в 3-ох діях 1.50
Як ковбаса та чарка то ми- неться сварка, в 1 дії.... .50
Жидівка Вихрестка, драма в 5-ох діях .... .80

МУЗИЧНІ ТВОРИ

Видавництво "УКРАЇНА"

Українські пісні на один голос в супроводі фортепяна, зібрав Е. Турула, (зміст 1. Сонце низенько; 2. Лугом іду, коня веду; 3. Без тебе, Олесю; 4. Де ти бродиш, моя доле; 5. Ой ти дівчино зарученая; 6. Стоїть гора високая; 7. Ой зрада, карі очи, зрада; 8. Ой учора орав; 9. Віють вітри; 10. Ніхто не винен, тільки я; 11. Взяв би я бандуру; 12. Було не рубати зеленого дуба; 13. Ой відси гора; 14. Дівка в сінех стояла; 15. Зеленая ліщинонько; 16. Ой не світи, місяченьку; 17. Ой не ходи Грицю на вечерниці; 18. Ой зійди, зійди ясен місяцю;.. 19. Ой і не стелися, хрещатий барвінку; 20 Дощик капає дрібненько; 21. Посіяла руту, мяту; 22. Чи ти милий пилом припав; 23. Дивлюсь я на небо; 24. Стелися барвінку; 25. Де грім за горою; 26. Баламуте, іди з хати; 27. Ой зійди зійди, ти зіронько та вечірная; 28. Широкеє болонень ко; 29. Ні, мамо, не можна нелюба любить; 30. Чия причина розстання мого; 31. Добрий вечір дівчино; 32. Пропала надія; 33. Ой летіла зазуленька; 34. Ой гаю мій, гаю; 35. Ой не шуми луже, зелений байраче; 36. Ой я нещасний; 37. Чи я в лузі не калина була; 38. Що сама я сама, як билинонька в полі; 39. Ой самаж я самаж пшениченьку жала; 40. Кулик чайку любив; 41 Мене мати за те лають; 42. Повій вітре, на Вкраїну; 43. Да куда Їдеш Явтуше) **1.00**

Українські пісні на один голос в супроводі фортепяна зібрав Е. Турула, (зміст: 1. Ой ходив чумак; 2. Реве та стогне Дніпр широкий; 3. Ой у полі могила; 4. Чи сеж тая криниченька; 5.Ой запив козак; 6. Ой кряче, кряче та чорненький ворон; 7. Ой у полі криниченька; 8. Їхав козак за Дунай; 9. Тихо Дунай воду несе; 10. Ой на гору козак воду носить; 11. Ой щож бо то тай за ворон; 12. Пасла дівка лебеді; 13. Ой ти зоре вечірная; 14. Зажурилась дівчинонька; 15. Ой у полі озеречко; 16. Гореж мені, горе; 17.Шумить гуде дібровонька; 18. Нема гірше так нікому; 19. Та орав мужик край дороги; 20. Ой біда чайці небозі; 21. Вийшли в поле косарі; 22. Ой ізза гори та буйний вітер віє; 23. Веснівка; 24. Як почуєш в ночи; 25. Соловейко; 26. Не співайте мені цеї пісні; 27. Кілько дум тут переснилось; 28. Бабине літо; 29. І не питай мене; 30. Мені байдуже) **1.00**

Українські співи й думи на один голос в супроводі фортепяна, зібрав Е. Турула, (зміст: 1. Зажурилась Україна; 2. Ой зійшла зоря вечірная; 3. Ой морозе; 4.

часся я; 28. Заремба: На що мені чорні брови; 29. Лисенко: Ой умер старий батько (альт); 30. Ой одна я одна, як билинонька в полі; 31. На що мені чорні брови; 32. Над Дніпровою сагою) 1.25

Музика до Кобзаря, хори, зібрав Е. Т.урула, (зміст: 1. Вербицький: Заповіт Тараса Шевченка, басове сольо в супроводі двох хорів і форт.; 2. Воробкевич-Топольницький: Думи мої, міш. хор; Біликовський: Думи мої, міш. хор; 4. Лисенко: Калина міш. хор,; 5. Ой діброво темний гаю, міш. хор; 6. Лисенко-Колесса: Ой умер старий батько, міш. хор; 7. Топольницький-Людкевич: Ой три шляхи, міш. хор; 8. Людкевич: Закувала зазуленька, міш. хор; 9. Волошин: Чого мені тяжко, міш. хор; 10. Роздольський-Людкевич: Сонце заходить, мішан. хор; 11. Лисенко: Вітер в гаї нагинає, міш. хор; 12. Лисенко: Барв'нок цвів міш. хор; 13. Лисенко: Була колись Гандзя, міш. хор 14. Лисенко: Не дивуйтеся дівчата, муж. і міш. хор; 15. Кинашевич: Катерина, в трох частях, хори жіночі мішані і мужеські з солями сопрановими, теноровими і басовими, в супроводі форт. 1.00

Музика до Кобзаря, хори, зібрав Е. Турула, (зміст: 1. Б. Вахнянин: Дума з Невольника, хори жіночі, мішані і муж., з солями сопрановими, теноровими і басовими в супроводі фортепяна; 2. Ярославенко: Тече вода з під явора, міш. хор в супр. форт.; 3. Топольницький: Перебендя, м. хор; 4. Топольницький: Хустина, в трох частях, хори міш. і мужеські, з сопрановим і теноровим сольом. в супроводі фортепяна; 5. Ярославенко: Вечір, муж. хор; 6. Роздольський: Сонце заходить, муж. хор. 7. Ґавронський: Ой у саду, м. хор; 8. Левицький: За байраком байрак, муж. хор з барітоновим сольом; 9. Колесса: Було колись в Україні ревіли гармати, муж. хор; Лисенко: Кантата до 50-их роковин смерти Т. Шевченка. про барітона, тенора і мішаний хор, в супров. форт.) 1.00

Музичні Твори :-: і Співаники :-:

ВЕЛИКИЙ ВИБІР УКРАЇНСЬКИХ І ЧУЖИХ ПІСЕНЬ ДЛЯ ХОРІВ МУЖЕСЬКИХ І МІШАНИХ ТА СОЛІСТІВ

Ангельський Хор, збірник народньо церковних пісень, зложив о. Вол. Стех 10

Блоха, міш. хор з альтовим сольом 35

Вже воскресла Україна, 10 українських пісень на один голос в супр. фортепяна, зладив М. Зазуляк, (зміст: Вербицький - Січинський: Вже воскресла Україна; Лисенко: Ой Дніпре, мій Дніпре; Ой на горі там женці жнуть, зрагм. Коципинський: Лисенко:Свято в Чигирині (Гетьмани, гетьмани) Ой не ходи Грицю, на вечерниці, згарм. Єдлічка; Лисенко: Серенада, (У гаю, гаю вітру немає); Ой ходила дівчина беріжком, згар. Лисенко; Лисенко: Мені однаково; Нижанковський: В гаю зеленім; Лисенко: Як би мені, мамо, намисто 1.50

Вставай Україно, пісня на мішаний хор в супроводі орхестри або фортепяна, музика Я. Лопатинського, партитура 1.50

Даремно я по білім світі тебе шукаю, сопранове сольо в супр. форт. .... .35

Звуки України, українські пісні під нотами на один голос і з повним текстом зладив Дм. Андрейко, чотири зошити по 40 центів, всі пісні (100) в одній книжці 1.50

На городі коло броду міш. хор, муз. М. Лисенка 25

Не плакати нам, гимн на міш. хор в супр. форт. муз. Й. Кишакевича 35

Ой три шляхи широкії, міш. хор, муз. Г. Топольницького .... .25

Повний співанник під нотами для шкіл народних, музика І. Воробкевича, впорядкував і доповнив В. Навроцький, часть 1. (24 пісень на один голос) і II. (44 пісень на один голос) 60ц. ч. III. (37 пісень на два голоси і 25 пісень на три голоси) 1.20

Пятий альбом українських пісень (25) співи сольові та мішані і мужеські хори зладив Г. Смоленський 1.00

Самоучок, методичний підручник до науки нотового співу, зладив М. Копко, з додатком гарних українських пісень .... .75

Сон, міш. хор муз. М. Лисенка .... .45

Чорна хмара зза лиману, мішаний хор, муз. М. Волошина .... .40

ВКАЗІВКИ
Для замовляючих Книжки

Кождий замовляючий книжки повинен виразно виписати титул всіх книжок, які йому подобались, і обчислити загальну належитість за книжки.

Гроші на замовлені книжки найкраще є посилати через почтові або експресові моні ордери або в реґістрованих листах.

Адреса замовляючого мусить бути написана як найдокладнійше. Мешкаючі в малих місточках, повинні присилати при замовленню ще 10 центів на реґістрацію, бо трафляється часто, що хтось другий забере книжки з почти. ЗА НЕДОРУЧЕНІ КНИЖКИ, КОЛИ ЗАМОВЛЯЮЧИЙ НЕ ПРИСЛАВ ПРИ ЗАМОВЛЕННЮ 10 Ц. НА РЕҐІСТРАЦІЮ, КНИГАРНЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

Замовлені книжки висилаємо відворотною почтою. Гроші за книжки належить посилати наперед. Товариствам, Читальням і Народним Домам, наша Книгарня дає знижку.

ПЕРЕСИЛКУ КНИГАРНЯ ОПЛАЧУЄ САМА, ХИБА ЩО Є СПЕЦІЯЛЬНІ УМОВИ.

КНИЖКИ ВИЧЕРПАНІ. — Коли є якісь книжки вичерпані, чи то тимчасово чи цілковито, то в такім разі Книгарня повідомляє замовляючого, щоби вибрав собі инші книжки в місто замовлених.

АДРЕСУЙТЕ ЛИСТИ НА ПОНИЗШУ АДРЕСУ: —

KNYHARNIA T. SHEWCHENKA

590 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.

Замовляюча Картка

———ooo———

Просимо виповнити сю картку як слідує і разом з грішми або почтовим чи експресовим переказом вислати до нас в залученій друкованій або добре заадресованій коверті на адресу як понизше:

KNYHARNIA T. SHEWCZENKA

590 Pritchard Ave. —— Box 3151 —— Winnipeg, Man.

Просимо понизше подати докладно імя і адресу замовляючого.

Імя і Назвиско ....

Число дому і Улиця або число почтової скринки ....

Почта і Провінція ....

В залученню посилаю $ .... **ц**........ **за що прошу мені прислати почтою**......

експресом .... **слідуючі річи:**

Кілько	НАЗВА КНИЖОК які Ви собі вибрали з нашого катальоґу	$	ц.
....			......
....			......
....			......
....			......
....			......
....			......
....			......
....			......
....			......
....			......
....			......
....			......
	Дня .... 192........ Разом $		......

Почтовий Провідник

ОПЛАТИ

Листи: —

Місцеві і "отворені" листи — 2 центи за першу унцію (вор текс включена) 1 цент за кожду слідуючу.

Листи до місцевостей в Канаді, Сполучених Держав і Мексико — з цетни за першу унцію [вор текс включена], 2 центи за кожду слідуючу.

Листи до Великої Британії, Куби і всіх британських посілостей — 4 центи за першу унцію (вор текс включена), 3 центи за кожду слідуючу.

В части неоплачені або цілком неоплачені листи можна посилати до всіх країв. Недоплачена сума буде однак подвійно почислена.

Оплата на листах до всіх прочих країв виносить 10 центів за першу унцію, а 5 центів за кожду слідуючу.

Висилачі листів можуть оплатити відповідь наперед, купуючи зворотні купони, які можна виміняти в данім краю на марку вартости 5 центів.

БЕЗПЛАТНА ПОЧТА

Листи можна посилати без оплати до ґенерального ґубернатора, його секретаря, або до міністрів і всіх державних департаментів в Отаві, як також до послів підчас сесії і до Сенату.

ПОЧТОВІ КАРТКИ

Оплата за почтові картки в Канаді, до Великої Британії, Британських посілостей, Злуч. Держав, Мексика і Куби виносить 2 центи [вор текс включена], коли вони є писані.

Оплата за почтові картки до всіх других країв виносить 6 центів.

Зворотні картки до місцевостей в Канаді, Злуч. Державах, Мексико, Кубі, Великій Британії та британських посілостях виносять 4 центи — а оплата за зворотні картки до всіх прочих країв виносить 12 центів.

ГРОШЕВІ ПАКЕТИ

Ся назва відноситься до банкнотів, грошей, золота, бондів, платних купонів, вартісних паперів які можна посилати до місцевостей в Канаді, Британській Імпер. Зл. Державах, Мексика і Куби за оплатою 6 центів за першу унцію а 5 ц. за кожду слідуючу, крім сего кожда така посилка мусить бути зареґістрована.

ПРОБКИ

Оплата за пересиланнє пробок до місцевостей в Канаді, Злуч. Державах і Мексико виность 1 цент за кождих 2 унції. Оплата до всіх прочих країв виносить 4 центи за перших 4 унції, а по 2 центи за кожді слідуючі 2 унції.

ЧАСОПИСИ І ЖУРНАЛИ

Почтова оплата до місцевостей в Канаді, Злуч. Держав і Мексико виносить одного цента за кождих 4 унції. (Видавці і книгарні мають спеціяльну оплату). Канадійські часописи і періодичні журнали, можуть бути вислані після тої самої оплати до Великої Британії і більшости британських посілостей.

Оплата за часописи до всіх других країв виносить 2 центи за кождих дві унції.

ДРУКИ

Оплата за друки як: книжки, памфлети, циркулярі, катальоґи, мапи, пляни, рисунки, фотоґрафії і т. п. надавані в Канаді до місцевістей в Канаді, Злуч. Державах і Мексико виносить 1 цент за кождих 2 унції. Оплата до других країв виносить два центи за кождих 2 унції. Пакунок не сміє важити більше чим 5 ф. коли посилаєсь одну книжку то може важити 11 фунтів.

ПРОМИСЛОВІ ПАПЕРІ

Всі паперi як: документи, леґальні папері і т. д. підпадають реґулам першої кляси і тому оплата на них є та сама, як і на листах.

Пакунковою пересилкою можна висилати як фармерські так і фабричні продукти, всякі товари як: сукно, убрання, шкільні прибори і все, що входить в трету клясу. Не можна висилати через почту вибухових і легко запальних річей [за се є остра кара], алькоголю, листів і річей, котрі можуть ушкодити особу, або другий пакунок.

Почтою можна пересилати пакунки через С. О Д. Вартість пакунків не сміє бути вис-

ша чим сто долярів. За відбираннє грошей, окрім звичайної оплати платиться додатково 15 центів, коли вартість пакунка не перевисшає 50 долярів, а 30 центів як вартість виносить від 50 до 100 долярів. Ся додаткова оплата покриває вже кошта обезпечення.

Всякі плини мусять бути добре і сильно опаковані, так щоби видержали всякі удари при ладованню та виладованню. Крім сего скло, в котрім знаходиться плин, мусить бути обвинене ватою, котраб в разі ушкодження всякнула в себе плин. Найлучше опаковувати плин таки в деревляну пачку. Скло і другі склянні вироби, мусять бути опаковані так, щоби почтова служба була обезпечена перед ними.

Річи, котрі скоро псуються, не вільно висилати почтою.

Пакунок висиланий пакунковою почтою не може важити більше як 11 фунтів і не може мати більше як 42 цалів довжини, ширини або височини.

ОПЛАТА НА ПАКУНКОВІЙ ПЕРЕСИЛЦІ

Від місця надання до котрої будь почти в 20 милевім промірі.

1ф.	2ф.	3ф.	4ф.	5ф.	6ф.	7ф.	8ф.	9ф.	10	11
.5	.6	.7	.8	.10	.12	.14	.16	.18	.20	.22

Від місця надання до котрої будь почти в тій самій провінції

1ф.	2ф.	3ф.	4ф.	5ф.	6ф.	7ф.	8ф.	9ф.	10	11
10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60

Від місця надання до котрої будь почти в сусідуючій провінції.

1ф.	2ф.	3ф.	4ф.	5ф.	6ф.	7ф.	8ф.	9ф.	10	11
10	17	24	31	38	45	52	59	66	73	80

Від місця надання до котрої будь почти в третій провінції.

1ф.	2ф.	3ф.	4ф.	5ф.	6ф.	7ф.	8ф.	9ф.	10	11
12	21	30	39	48	57	66	75	84	93	1.02

Від місця надання до котрої будь почти в четвертій провінції.

.12	.24	.36	.47	.58	.69	.80	.91	1.02	1.13	1.24

Оплата за пересиланнє пакунків до Евр. Росії і України. Пакунки можна посилати від 1 до 11 фунтів. Пакунок мусить бути запакований в полотно, обвязаний сильно шнурком, і в місци де шнурок є завязаний мусить бути залякований. Оплата є слідуюча:

за 1 фунт	96 центів
за 2 фунти	1.07
За 3 фунти	1.30
за 4 фунти	1.41
за 5 фунтів	1.52
за 6 фунтів	1.63
за 7 фунтів	1.74
за 8 фунтів	1.97
за 9 фунтів	2.08
за 10 фунтів	2.19
за 11 фунтів	2.30

Оплата за пересиланнє пакунків до Польщі і Галичини. Богато річей польська почта не принимає. Коли пішлесь якусь річ, а польська почта не прийме, тоді сей пакунок завертаєсь і посилаючий мусить заплатити при відбиранню такого пакунку 67 центів.

Скаля оплат: —

1. фунт	**54 центів**
2. фунти	65
3 фунти	88
4. фунти	99
5 фунтів	1.10
6 фунтів	1.21
7 фунтів	1.32
8. вунтів	1.55
9 фунтів	1.66
10 фунтів	1.77
11 фунтів	1.88

ПАКУНКОВА АСЕКУРАЦІЯ

Пакунки висилані для доручення в Канаді і Злуч. Державах можуть бути асекуровані. Оплата виносить після вартости пакунка, а то:

понизше 5 долярів	3 центи
повисше 5 долярів до 25 дол.	6 центів
повисше 25 долярів до 50 дол.	12 центів
повисше 50 долярів до 100 дол.	30 центів

Асекурований пакунок не вкидається до скринки, але доручається на почті і отримується посвідку.

Коли асекурована пересилка затратилася, то висилаючий мусить зголоситися на почту з посвідкою і зажадати відшкодовання. Про затрату пересилки треба донести перед упливом 6 місяців від дня висилки.

РЕҐІСТРАЦІЯ

Всі почтові пересилки з винятком пакункової почти, можна реґіструвати з додатковою оплатою 10 центів.

Реґістрованих пересилок не вкидається до скринки, але доручується на почті і отримується посвідку.

Єсли реґістрована пересилка затратилася, то почтовий уряд може дати відшкодованнє не висше $25.00.

Про затрату пересилки треба донести в протягу одного року.

Коли хто хоче шукати за реґістрованою посилкою, треба зголоситися на почту з посвідкою і зажадати потвердження відібраної посилки, за котрий треба заплатити 20 центів.

"СПЕШІЯЛ ДЕЛИВЕРИ" АБО ЕКСПРЕС.

Експресові листи є тільки доручені в тих містах, де листоноші доручують почту.

Оплата на експресових листах, крім звичайної оплати, виносить 20 центів.

Експресовою "Спешіял Деливери" пересилкою можна висилати тільки листи, однак мож-